

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

VEDA
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVI. št. 209 (13.742)

Trst, nedelja, 16. septembra 1990

Mitterrand zahteval od Varnostnega sveta OZN letalski embargo proti Iraku

Francija bo poslala oklopne enote in letala kot odgovor na izzive

Francoska vlada se še vedno zavzema za rešitev zalivske krize brez prelivanja krvi Iz Pariza izgnali 40 Iračanov - Iraški veleposlanik ogorčen nad francoskimi ukrepi

PARIZ — Francoski odgovor petkovemu Sadamovemu vdoru v francosko ambasado v Kuvajtu je bil dokaj premišljen in trezen. Iz ukrepov, ki jih je novinarjem sporočil na tiskovni konferenci predsednik republike Mitterrand (na sliki), je razvidno, da skuša Francija rešiti zaskrbljujoči zalivski zaplet brez prelivanja krvi. Francoska vlada se je včeraj dopoldan močno angažirala tako na političnem, kot tudi na diplomatskem in vojaškem področju. Glavna strategija, je dejal Mitterrand, ostaja še naprej embargo proti Iranu. Ta mora v naslednjih dneh postati še ostrejši.

Francoski predsednik je zaprosil Organizacijo združenih narodov, da bi se v čim krajšem času sestal Varnostni svet, ki naj bi vzel v pretes okrepitev sedanjega embarga. Francija zahteva, da bi vključili v embargo tudi celotni letalski promet, ki je namenjen proti Iraku. Poleg tega meni, da bi bilo nujno se jasneje izreči glede kršitve blokade. Mednarodna skupnost bi se namreč morala postaviti po robu tistim državam, ki ne spoštujejo embarga. Poleg tega bi bilo potrebno tudi jasneje analizirati problem trgovskih in industrijskih vezi nekaterih držav, ki so sicer sprejele sankcije OZN zoper Irak. Mitterrand je še dejal, da zahteva Francija izvirno tolmačenje dunajske konvencije glede diplomatskih vezi. Le na ta način se bo lahko namreč v bodoče točno vedelo, če je bilo Sadamovo petkovo ravnanje v

Kuvajtu vredno protiraških sankcij ali gre samo za t.i. »casus belli«.

Francija je med drugim sklenila, da bo takoj poslala v Zaliv 4 tisoč mož, torej tri popolne polke. Ti bodo razpolagali s helikopterji, tanki, raketskimi baterijami in lovskimi letali. Poleg tega so iz Francije izgnali okrog 40 Iračanov, ki so delovali v raznih obveščevalnih službah, osebje iraške ambasade v Parizu pa od včeraj ne sme zapustiti svojega poslopja.

Iraški veleposlanik v Parizu je po omenjenih sklepih ožega francoskega ministrskega sveta ogorčeno dejal, da se bo tudi iraška država na diplomatskem področju ravnala enako. Dejal je namreč, da so taki ukrepi povsem neumestni, češ da se v petek v Kuvajtu ni nič zgodilo.

O petkovem podvigu Sadamovih vojakov pa bodo obširneje debatirali tudi jutri, ko se bo v Bruslju sestal vladni svet držav članic ES. S tem v zvezi je predsednik evropske komisije Delors dejal, da bodo vzeli v pretes možnost sprejetja sklepov, ki naj bi podprla včerajšnje francoske ukrepe.

Včeraj je predstavnik kuvajtske vlade iz Pariza zahteval, da bi Irak izobčili iz Organizacije združenih narodov in vseh ostalih mednarodnih organizacij.

Medtem se nadaljuje povratek zahodnih žena in otrok iz iraške države. Včeraj je v zgodnjih urah dospelo v London 354 oseb.

Izdatna nemška podpora za Zaliv

RIM, BONN — Združene države Amerike želijo rešiti pereč zalivski položaj na miren, diplomatski način in brez angažiranja vojaških enot. To je včeraj še enkrat potrdil ameriški zunanji minister Baker, ki se je mudil v Rimu najprej pri predsedniku vlade Andreottiju, nato še pri predsedniku republike Cossigi. Ameriški nameni, je dejal Baker, sicer ne smejo zavesti Sadama, da bo računal na odpravo embarga proti svoji državi. V naslednjih šestih mesecih, je nadaljeval ameriški minister, bo padla končna odločitev glede zalivske krize.

V poldrugi uri dolgem srečanju z Andreottijem, kateremu je prisostvoval tudi obrambni minister Rognoni, je Baker poudaril potrebo, da postane embargo dobesedno neprebojen. Le na ta način bo namreč obrodil zaželeno sadove. Ameriški minister se je ponovno pohvalno izrazil glede italijanskega sklepa, da bodo poslali v Zaliv osem letal tornado in še eno vojno ladjo.

Andreotti je med srečanjem poudaril, da bi bilo treba sprejeti ekonomske sankcije tudi do tistih držav, ki se

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Gorbačov ni izključil ponovne navezave diplomatskih stikov z Izraelom

De Michelis v Moskvi orisal načrt o italijanski podpori SZ

MOSKVA — Zunanji minister De Michelis je včeraj zjutraj pripotoval v Moskvo, kjer se je srečal s sovjetskim kolegom Eduardom Ševardnadzejem (na sliki AP) in kasneje tudi s predsednikom Gorbačovom. Pogovori so bili priprava na podpis sporazuma o prijateljstvu med Italijo in Sovjetsko zvezo, z Gorbačovom pa se je De Michelis pogovarjal tudi o zalivski krizi.

De Michelis in Ševardnadze sta se sporazumela za kratkoročno in srednjeročno finančno podporo Italije SZ; do konca leta bo namreč Italija nakazala Moskvi tri tisoč milijard lir, v prihodnjih treh, štirih letih, pa bi se morala Italija že uveljaviti na sovjetskem tržišču z načrti za dvostransko sodelovanje podjetij, predvsem pa s posredovanjem Italije pri ukrepih Evropske gospodarske skupnosti v korist SZ. Sodelovanje bo vsestransko, saj bo zaobjemalo gospodarsko, politično, tržno, kulturno, ekološko, tehnično in znanstveno področje. Do podpisa sporazuma o prijateljstvu bo po mnenju ministra De Michelisa prišlo v Rimu med obiskom, ki ga je Gorbačov že napovedal, določiti je treba samo še točen datum. Kaže pa, da bo Gorbačov prišel v Rim še pred koncem leta.

Na skupni tiskovni konferenci sta De Michelis in Gorbačov pojasnila tudi stališča o iraški invaziji Kuvajta. De Michelis je poudaril, da sta si tako rimska kot moskovska vlada soglasni, da je rešitev možna samo ob spoštovanju

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

V Ptuj prvi tabor slovenskih krščanskih demokratov

Suverenost Slovenije glavni vladni cilj

BOGO SAMSA

PTUJ — Prvi shod slovenskih krščanskih demokratov se je avtomatično pretvoril v uvodno zasedanje ustanovljajoče se internacionale demokristjanskih in sorodnih strank in gibanj, ki bo danes v Bratislavi. Takšno zasedanje, formalno ustanovitev skupne demokristjanske organizacije in sprejem skupne politične deklaracije je na ptujskem slovenskem taboru napovedal italijanski minister in vidni demokristjanski prvak Veneta Bernini, ki bo tudi prvi predsednik nove formalne povezave demokristjanov srednje Evrope. Gre za povezavo strank, ki so že vključene v Evropsko skupnost, kot tudi strank vzhodnega in onega dela Evrope, ki je bila do nedavnega sestavni del socialrealističnega sistema. Zato bodo na zasedanju, poleg vsedravnih predstavnikov strank, prisotni tudi deželni predstavniki in za našo deželo deželni tajnik KD Bruno Longo. Iz Slovenije bodo, poleg slo-

venskih krščanskih demokratov, tudi predstavniki Kmečke zveze.

V Ptuj je bilo ves dan živahno, veselo in razgibano. Čeprav shod ni pritegnil toliko ljudi, kot so pričakovali, je bilo na osrednjem trgu od tri do štiri tisoč pozornih poslušalcev, ko je na svečano okrašen oder stopil predsednik slovenske vlade in istočasno predsednik slovenskih krščanskih demokratov Lojze Peterle. Govora ni imel napisanega, ker se mu sproti zgrinjajo misli in ker nima več časa, da bi si pisal govore.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

V Zakojci proslava
stoletnice
Bevkovega rojstva

NA 8., 9. IN 10. STRANI

Arianna Bogatec
(TPK Sirena)
italijanska
državna prvakinja
v razredu europa

NA 14. STRANI

Benetke: konec v znamenju polemik

BENETKE — Na včerajšnji zaključni slovesnosti na Lidu so podelili nagrade letošnjega 47. beneškega mednarodnega filmskega festivala. Najprestižnejšo nagrado, zlatega leva za najboljši film, je žirija podelila nekoliko nepričakovano celovečercu angleškega režiserja Toma Stopparda *Rosencrantz and Guildenstern are dead*. Številni novinarji in filmski kritiki so včeraj popoldne močno izžvižgali izbiro žirije, medtem ko so z večminutnem burnim ploskanjem nagradili izbiro filma režiserke Jane Campion *Un angelo alla mia tavola*, ki je prejel veliko nagrado žirije. Žirija je podelila tudi srebrna leva za režijo in za scenarij. Prvega je z očitnim odobravanjem kritikov in novinarjev prejel Martin Scorsese za film *Goodfellas*, drugega pa sta bila nekoliko polemično deležna Helle Ryslinge in Peter Boesen za

film *Sciroppo*. Žirija je med drugim podelila še pokala Volpi za najboljšo moško in žensko vlogo. V moški konkurenci je slavil Oleg Borisov (*L'unico testimone*), v ženski pa Gloria Munchmeyer (*La luna nello specchio*). Nagrade Osella za najboljšo montažo je prejel Dominique Auvray (*S'en fout la mort*), za najboljšo fotografijo Mauro Marchetti (*Ragazzi fuori*) in za najboljšo glasbo Valeri Milovanski (*Edistveni jatsvidetel*). Na slovesnosti so podelili še dva zlata leva za življenjsko delo. Nagradi sta prejela priljubljeni italijanski igralec Marcello Mastroianni in madžarski režiser Miklos Jancso. Najprijetnejši trenutek slovesnosti je prav gotovo bila podelitev zlatega leva Mastroianniju. Leva mu je namreč izročil režiser Federico Fellini.

sejm bil je živ... Predstave, razstave predavanja, srečanja, ples in zabava, naši razstavljalci in prodajalci Vas pričakujejo z dobro založenimi kioski z domačim vinom in hrano

V Boljuncu danes, 16. septembra, in jutri, 17. septembra, na

KMETIJSKIH DNEVIH '90

URNIK RAZSTAVE: danes od 9. do 22. ure, jutri od 17. do 22. ure
Kioski, predstave in ples vsak dan do 24. ure.

"Dneve" prireajo Občine: Trst, Milje, Devin-Nabrežina, Dolina, Zgonik, Repentabor

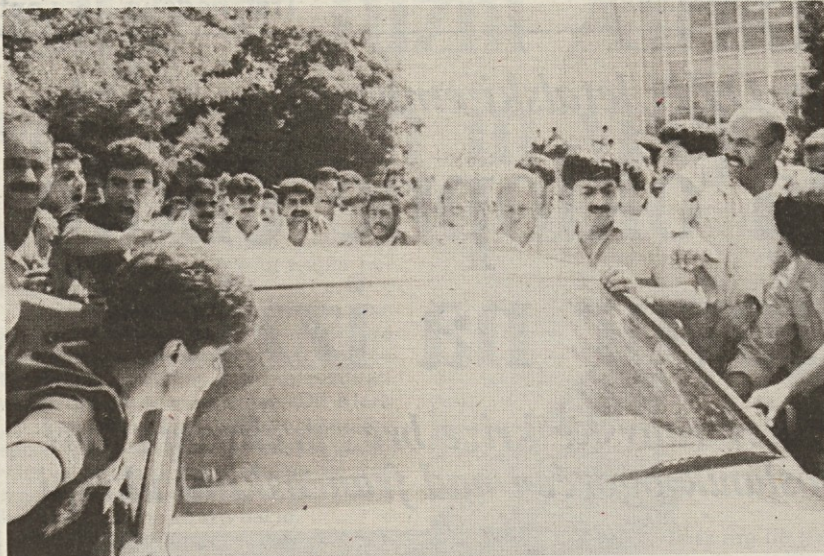
V BiH Hrvati in Muslimani zagovarjajo konfederacijo

SARAJEVO — V Bosni in Hercegovini so se začeli predvolilni shodi za prve večstrankarske volitve, ki bodo 18. novembra. Največji je bil v Veliki Kladuši, kjer je predsednik Stranke demokratske akcije (SDA), ki združuje bosanskohercegove Muslime, Alija Izetbegović poudaril, da bo njegova stranka zagovarjala konfederacijo, če se bosta Slovenija in Hrvaška ločili od sedanje federacije in ne bo ostala kot privesek v velikosrbski federaciji.

Podobne misli je na predsinočnem zboru bosanskohercegovega hadezejevec izrekel v Čapljini podpredsednik hrvaškega Sabora Vladimir Šeks. Izrazil je upanje v zmago HDZ in napovedal koalicijo s silami, ki zagovarjajo konfederalno ureditev Jugoslavije, da bi lahko jutri predstavniki iz Zagreba, Ljubljane in Sarajeva skupno odločali o usodi Jugoslavije. Šeks se je v bistvu zavzel za koalicijo z muslimansko SDA, a je obenem izrazil strah, da bodo Srbi preprečili volitve.

Sadam Husein išče podporo med razočaranimi arabskimi množicami

V Amanu se je rodila proiraška fronta skrajnih arabskih nacionalističnih sil

Pred avtom Georgea Habaša se je trlo ljudi

(Telefoto AP)

AMAN — V jordanski prestolnici je včeraj med ovacijami »velikemu voditelju arabskih množic - Sadamu Huseinu« zagledala luč proiraška fronta arabskih in islamskih laično-nacionalističnih sil. 120 delegacij gibanj in strank iz 11 držav (Maroka, Libije, Tunizije, Alžirije, Libanona, Jemena, Sudana, Mavritanije, Iraka, Sirije in Jordanije) je vsestransko podprlo »pravičen boj Sadama Huseina«. Na zasedanju so manjkali egiptovski skrajneži, ker jim oblasti v Kairu niso dovolile odhoda.

So pa zato bili številnejši predstavniki raznih palestinskih grupacij. Prvič po letu 1970, ko je jordanska vojska v »črnem septembru« klala Palestince, sta v Aman prispela tudi voditelja najbolj skrajnih kril palestinskega odpora, George Habaš (Ljudska fronta za osvoboditev Palestine) in Najef Hvatmeh (Demokratska fronta za osvoboditev Palestine).

Zasedanja ni odprl jordanski kralj Husein, prav tako ni bilo v dvorani nobenega člana hašemitske kraljeve

družine. Nehvaležno nalogo gostitelja je prepustil predsedniku jordanskega parlamenta Sulejmanu Ararju, ki je podprl Irak in se zavzel za »boj proti ameriškemu imperializmu pod vodstvom Sadama Huseina«.

Kakšno je bilo ozračje včerajšnjega zasedanja, ki se bo končalo v ponedeljek zgovorno priča Habašev poseg. Zanj je iraški predsednik postal »voditelj«, ki bo odrešil arabske množice. Zalivska kriza je za Habaša le arabsko vprašanje. »Ne zastavlja se več vprašanje umika«. »Emirat je odslej naš in tisti, ki hočejo umik bagdadske vojske, naj gredo k hudiču, jih ne potrebujemo!« Take besede so navzoči podprli z bučnim ploskanjem in pravimi ovacijami, ko je Habaš omenjal ime »velikega voditelja«.

Ob vsem tem se samo po sebi zastavlja vprašanje, če se bo Jaser Arafat kot napovedano udeležil tega zasedanja, ali pa bo sledil zgledu kralja Huseina.

nadaljevanja s 1. strani

● Nemški denar

ne držijo blokade proti iraški državi. Italijanski vladni minister je obsodil ravnanje Iraka, ki je povzročil prelom v mednarodnih odnosih. Te bo treba ponovno vzpostaviti, v Zalivu pa bi bilo treba po mnenju Andreottija ustvariti vojaški varnostni sistem, saj ne sme več priti do sedanjih preočitnih nesporazumov. Andreotti je Bakerja seznanil tudi o euro-arabskem srečanju, ki bo 7. oktobra v Benetkah.

Po krajšem obisku pri Cossigi je Baker nato odpotoval v Bonn, kjer se je srečal s kanclerjem Kohlom. Nemška vlada, je dejal Kohl, bo namenila zalivski problematiki dodatnih 3,3 milijarde nemških mark (kar v lirah pomeni okrog 2 tisoč 500 milijard). Gre za denarno podporo in prevozna sredstva (ladje in civilna letala), s katerimi bodo lahko prevažali tako civiliste kot tudi vojaške enote. Ameriški zunanji minister Baker je z zadovoljstvom ocenil novi nemški izdatni prispevek v naporih za rešitev zalivske krize.

● De Michelis

odločitev in resolucij varnostnega sveta OZN, predvsem pa je nujno, da Kuvajt spet osvoji svojo suverenost. Italijanski zunanji minister je na ta račun iznesel predlog o »mednarodni konferenci novega tipa«, ki naj ne bi iskala samo takojšnje rešitve kriznih vzlov, temveč bi predvsem zajamčila sožitje in varnost v posameznih žariščih. Gorbačov je pokazal veliko zanimanje za predlog, kar je morda še važnejše, pa je potrdil, da je Moskva pripravljena spet navezati diplomatske stike z Izraelom, vendar pod pogojem, da se slednji udeleži mednarodne konference o Bližnjem vzhodu. Kljub veliki odprtosti pa se De Michelis ni želel spuščati v podrobnosti glede pogovorov, ki jih je Gorbačov v petek imel z izraelskima ministroma za finance in raziskave. Po prekinitvi diplomatskih odnosov med Moskvo in Tel Avivom, leta 1967, sta bila ministra prva pomembnejša predstavnika izraelske vlade na obisku v SZ.

● Suverenost

Ptujski tabor je velik praznik in je povezava s tradicijo narodnostnih bojev, ki so se na taborih pričeli na tem področju Slovenije. Nato pa je Peterle razvil podrobnejšo analizo treh pomembnih vprašanj.

Predvsem vprašanje Evrope, v kateri je Slovenija postala znan politični pojem, tudi po zaslugi Demosove politike, sedaj nivoč čas realistične sivine in utapljanja Slovenije v tak ali drugačen imperij. Slovenija se zavzema za Evropo narodov, saj so povsod v ospredju procesi, ko postajajo narodi samostojni.

Jugoslavija dvakrat ni uspela, sedaj ponujajo zamisel o konfederaciji, ki je edina možnost skupnega življenja. Nekateri kritizirajo vlado, češ da ne ve kaj hoče, toda »zagotavljam vam,« je dejal Peterle, »da vlada deluje v smeri slovenske suverenosti, ki je predpogoj za možno drugačno državno usmeritev.« Ob poudarjanju suverenosti je predsednik požel buren aplavz.

Glede Slovenije je Peterle dejal, da so z volitvami opravili lažji del posla, in da sedaj vse čaka trdo delo. Demos je trden, dokler ne bo sprejeta nova ustava, ki je glavni cilj, ki so si ga zastavili.

Tabor so pozdravili številni predstavniki in demokristjanski voditelji iz Italije in Avstrije.

V imenu Slovenske skupnosti je Bojan Brezigar poudaril izredno prijateljske besede predstavnikov Avstrije in Italije do Slovencev, da pa morajo te ugotovitve veljati tudi za Slovence, ki žive v omenjenih državah. Minister Bernini je dejal, da je v Evropi prostor tudi za Slovence, toda za zamejske Slovence mora biti prostor tudi v Avstriji in v Italiji.

Deželni tajnik SSK Ivo Jevnikar pa se je udeležil živahne okrogle mize o usodi Slovenije. Med drugim je dejal, da ni Slovenije brez zamejskih Slovencev in izseljencev. To pa mora priti do izraza povsod v ustavi v dnevnem političnem življenju, v gospodarstvu, kulturi in v ostalih dejavnostih.

Forlani: De Mitovo drevo ne bo rodilo zdravih sadov

CAGLIARI — Danes se zaključí demokršćanski praznik prijateljstva, vendar so glavni predstavniki stranke že včeraj napovedali vsebino zaključnih posegov, predvsem Forlanijevega. V bistvu gre za odgovor večine De Mitovim kritikam in očitkom, ki so označevali ves potek tega političnega sejma, ki je občasno spominjal na vse prej kot na prijateljsko srečanje.

Forlani je že včeraj nekako repliciral De Miti. »Če že imamo drevo in hočemo, da obrodi, ga moramo negovati, zalivati in gnojiti, kajti še se ga samo stresa, se bo slej ko prej zrušilo na tla,« je dejal tajnik KD. Na vprašanje novinarjev, ali res obstaja nevarnost predčasnega zaključka zakonodajne dobe, ki ga je prerokoval De Mita, pa je Forlani dejal, naj kar njega vprašajo. »Sam sem namreč prepričan, da je odkrito soočanje in sodelovanje edini način, ki lahko odpravi to nevarnost.« Kaj pa, če bi se Forlani naveličal iskanja te poti? »Izključujem to možnost, že zaradi svojega značaja, torej bom vztrajal, dokler bo pač mogoče, vendar ne za vsako ceno,« je pojasnil Forlani.

S Forlanijem je potegnil tudi Casini, ki sicer velja za tajnikovo »desno roko«. »Na prihodnjem prazniku prijateljstva sploh ne bomo govorili o enotnosti KD: ali jo dosežemo takoj ali pa bomo primorani izbrati večinsko vodenje stranke,« je podčrtal in dodal, da je strankina enotnost želja vseh, vendar ne sme biti podrejena vsestranskim nesporazumom. Enotnost ni dogma, uresničimo pa jo lahko, če spoštujemo

premise. Na De Mitove napovedi pa je odgovoril z nekoliko drugačnega zornega kota kot Forlani. Opozoril je, da volilna reforma ni glavna os političnega vrtiljaka in tude ne edini vzrok, ki upočasnjuje dejavnost večine KD. »Tudi Krščanska demokracija je predložila svoj predlog o reformi, vendar je izpadel kot izumetničena pobuda potem ko sta si demokršćanska levica in KPI podali roko. Klub temu bomo nadaljevali po začrtani poti,« je še potrdil Casini.

Poziv k enotnosti je včeraj izrekel tudi demokršćanski starosta Fanfani, ki je bil v Bellunu gost okrogle mize o bodočnosti stranke. Blagohotno je okregal Forlanijevo »pretirano previdnost«, nekoliko strožji je bil z De Mitovo »pomankljivo pohlevnostjo«. »Tako Forlani kot De Mita sta dolžna spoštovati obveze, ki sta jih sprejela na kongresu,« je dejal in predložil še svoj recept o strankini enotnosti, »ki jo je mogoče doseči in utrditi le z upoštevanjem mnenja manjšin in z enakopravnim porazdeljevanjem odgovornosti, odločitve večine pa je treba vselej spoštovati«. Fanfani je še opozoril, da spori znotraj KD lahko zrušijo vse, kar je stranka gradila štirideset let. Volilcev namreč ne zanima, kakšna bo stranka čez deset, dvajset let, pač pa hoče vedeti, kaj bo KD storila danes in kaj se bo od tega ohranilo v bodočnosti. »Ko sem sledil pogrebu Pajette, sem razumel njegov strah pred razkolom stranke. Priznam, da imam danes tudi jaz isti občutek tesnobe.«

BTP

ŠTIRILETNE OBVEZNICE

● Štiriletne obveznice BTP s koriščenjem 1. septembra 1990, zapadejo 1. septembra 1994.

● Obveznice dajejo letno 12,50% bruto obresti, izplačljive v dveh šestmesečnih obrokih.

● Obveznice se nudijo po 96,25% ceni; lahko se rezervirajo pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih do 17. septembra do 13.30.

● BTP bodo dodeljeni po marginalnem sistemu (asta marginale); po ponudbi, ki je sestavljena s seštevkom emisijske

cene in zneskom »pravice do podpisa (diritto di sottoscrizione)«. Ta vrednost je izražena v 5 stotinkah ali mnogokratniku.

● Cena, ki bo iznešena na dražbi, bo objavljena v časopisju.

● Obveznice se koristijo s 1. septembrom 1990 in je zato treba ob vplačilu, 20. septembra, doplačati poleg cene iznešene na dražbi tudi dozorele obresti kupona.

● Obveznice so v svežnjih po minimum 5 milijonov lir.

Rezervacije do 17. septembra

Najvišji letni donos

Bruto %

14,20

Neto %

12,40

ENEL

ENTE NAZIONALE PER L'ENERGIA ELETTRICA
DRŽAVNA USTANOVA ZA ELEKTRIČNO ENERGIJO
Via G. B. Martini 3 - 00198 ROMA

OBVESTILO LASTNIKOM OBVEZNIC

OBVEZNIŠKA POSOJILA S ŠESTMESEČNIMI OVREDNOTENIMI OBRESTIMI IN POVIŠANJI GLAVNICE

Sporočamo, da sta v smislu pravilnika spodaj navedenih posojil vrednost kupona in poviška kapitala v izplačilu sledeči:

<i>Posojila</i>	<i>Kuponi</i>	<i>Poviški kapitala</i>	
	<i>izplačljivi 1. 4. 91</i>	<i>polletje 1. 10. 90 31. 3. 91</i>	<i>skupna vrednost 1. 4. 91</i>
1985-1995-2000 ovred.			
III. em. (<i>H. A. Lorentz</i>)	5,30%	+ 0,530%	+ 5,965%
1987-1994 ovrednoteno			
II. em. (<i>Gramme</i>)	6,10%*	+ 0,610%*	+ 4,140%*
1988-1994 ovrednoteno			
II. em. (<i>Millikan</i>)	6,10%*	+ 0,549%*	+ 3,1995%*
1988-1994 ovrednoteno			
III. em. (<i>Kirchhoff</i>)	6,15%*	+ 0,615%*	+ 3,050%*
1989-1995 ovrednoteno			
I. em. (<i>Helmholtz</i>)	6,15%*	+ 0,5535%*	+ 2,269%*

* bruto brez davčnega odtrgljaja 12,50%

Podrobnejše obrazložitve zgoraj navedenih vrednosti so objavljene v Uradnem listu.

Udeleženci so v petek obiskali devinski grad, včeraj pa Štanjel

Vilenica: gotovost v iskanju čistega in človeka vrednega

LIPICA — S slovesno podelitvijo mednarodne literarne nagrade litovskemu pesniku Tomášu Venclovi, se je sinoči izpela tudi letošnja Vilenica. V svoji povednosti in izpovednosti v kraški naravi, v lepi jami, ki so jo sinoči napolnili številni obiskovalci, na devinskem gradu in ob srečanju s predstavnikoma devinsko-nabrežinske občine (podžupanom in deželnim svetovalcem SSK Bojanom Brezigarjem, ravnateljem nabrežinske Hranilnice Gvidom Zidarjem, ki je priredil večerjo v znani prečniški gostilni, zborom Fantje izpod Grmade - naredil je na pisatelje in pesnike velik vtis), je Vilenica že spet podčrtala osnovno hotenje ljudi peresa, ki je v vzpostavljanju svobodnih duhovnih zemljepisov. Zaradi tega je prireditel nekaj več od "normalnih" literarnih srečanj, je druženje in združenje, ki

odpira poti v veselje misli brez vsakršnih plotov. Živ dokaz temu so tudi literarna branja, mozaiki govoric, jezikov in stilov, ki s svojim ritmom in čustvenim nabojem govorijo tišini in ljudem, kamnom in naravi.

Tudi včerajšnje srečanje v Štanjelu v Spacalovi galeriji je vzbudilo podobne impresije (v okviru literarne matinee je nastopil tudi Mirolav Košuta), ki jih je vzvalovil še zvok kitare Igorja Starca - nastopil je s krajšim koncertom. V Štanjelu pa so podelili tudi nagrado Kristal Vilenice '90, ki gre avtorju najboljšega prispevka, objavljenega v zborniku Vilenica ali branega na literarnih srečanjih. Letos je priznana prejel slovenski pesnik Aleš Debeljak. Predstavili so tudi zbirko lanskega vileniškega nagra-

jenca, češkega pesnika Skacla, knjiga je izšla pri Mladinski knjigi.

Skratka, Vilenica se je zarasla v ta duhovni prostor kot spodbuda in izziv, ki spodbuja tudi čisto konkretna dejanja. Dokaz tega je bila včerajšnja predstavitev založniškega dela raznih založb v Lipici. Ne katere založbe so opozorile na dejavnost, ki jo Vilenica neposredno ali posredno narekuje. In s tem, z izdajo knjig vileniških udeležencev, razteguje mavrico estetske in z njo družbene afirmacije umetniške besede.

Črto pod prireditvijo v celoti bomo potegnili v prihodnjih dneh. Že ta hip pa lahko zapišemo, da pomeni Vilenica v tem razdrobljenem in čustveno odtujenem svetu neko gotovost (kljub literarnemu Dvomu), ki je - paradoksalno - v iskanju čistega in človeka vrednega.

MARIJ ČUK

V polemiki z napovedanim vladnim odlokom

Rinaldi: Zdravstvo naj ne bremeni dežel

TRST — Spor med deželami in osrednjo vlado glede izdatkov za zdravstvo se zaostruje. Včeraj je v polemiko ostro posegel tudi deželni odbornik za finance FJK Dario Rinaldi, ki je ocenil kot izkrivljajoče utemeljitve, s katerimi je vlada predstavila svoj odlok o primanjkljajih v zdravstvu in ga naprtila v breme dežel.

Po Rinaldijevem mnenju bo mogoče vnesti nekoliko reda v zdravstvo najprej s tem, da se dejansko ugotovi resnične izdatke za zdravstvo. Če bi hoteli zvrniti na ramena dežel dosedanje primanjkljaje (za tekoče leto primanjkljaj sploh ni še znan) bi samo vnesli dodatno zmedo in dosegli le večjo konfliktualnost med državo in deželami, ki bi se najbrž obrnile na ustavno sodišče, saj je po doslej veljavnem zakonu zdravstvo eden od tistih resorjev, za katere mora skrbeti država.

Po Rinaldijevi oceni so si dežele že prevzele dober del bremena s tem, da so pristale, da se z letom 1991 vsedr-

žavni zdravstveni sklad spremeni v meddeželnega, saj si bodo dežele tako prevzele odgovornost upravljanja zdravstvenega sistema in si naprtila tudi breme morebitnih primanjkljajev. Predpogoj za to pa je, da se oblikuje meddeželni sklad za zdravstvo, ki bo imel na razpolago sredstva, ustrezna dejanskim izdatkom na tem področju. Vlada se je po Rinaldijevih besedah obvezala v tem smislu, sedaj pa ubira drugačno pot.

Kar zadeva zdravstvo v FJK je Rinaldi dejal, da zaenkrat še ni mogoče oceniti dejanska dodatna bremena, ki bi jih država naprtila deželam, če bi obveljal njen odlok. FJK se je obvezala, da bo delovala v okviru razpoložljivih sredstev in je naredila tudi velik napor, saj je prihranila v obdobju 1982-86 okoli 90 milijard lir. Višanje stroškov v naši deželi pa je bilo po Rinaldijevih podatkih za 8 odstotkov po vsedravnim poprečjem.

Unija Italijanov za Istro in Reko je začela proces korenitega prenavljanja Decembra letos izvolitev nove skupščine

REKA — Na Reki so se ta konec tedna sestali Predsedstvo Unije, ki je najprej pregledalo številne poletne aktivnosti in predstavniki Gibanja za ustavodajno skupščino. Posebna delovna skupina šestih predstavnikov obeh strani - obstoječe osrednje organizacije te narodnostne skupnosti v Jugoslaviji ter alternative, ki se je rodila na Reki, je v priznani zadovoljstvo vseh pripravila osnutek volilne zakonodaje ali bolje pravilnika. Tako naj bi bile prve neposredne in tajne volitve nove skupščine Unije že 15. decembra letos.

Pred tem pa bodo potrebne številne aktivnosti. Najprej javna razprava pripravljene dokumenta v vseh Skupnostih Italijanov in med posamezniki v narodnostnih vrstah. Zatem bodo o predlogih razpravljali najprej v delovni skupini in nato še v Predsedstvu, najverjetneje na zadnjem zasedanju v sedanji sestavi in obliki. 10. oktobra bo konferenca Unije, ki naj bi sprejela volilni pravilnik, s čimer se bo tudi začel volilni postopek - najprej vpisi posameznikov ali skupin v Skupnosti

Italijanov, kar pomeni pravzaprav sestavljanje volilnih imenikov. Vsakdo od vpisanih bo tako pridobil aktivno in pasivno volilno pravico, kar pomeni, da bo volil svojega delegata v novo skupščino in da bo na to mesto lahko tudi sam kandidiral in bil izvoljen. Za kandidaturu pa bo potrebna podpora 10 volilcev. Včlanjevanje v Skupnosti Italijanov je pogojeno z narodnostno pripadnostjo ali s pripadnostjo italijanski kulturi in jeziku.

Volilni pravilnik dalje načrtuje mesec dni dolgo volilno kampanjo, ki naj bi se začela 15. novembra, in volitve 15. decembra. Hkrati z volitvami v skupščino Unije Italijanov Istre in Reke bodo potekale tudi volitve v 22 Skupnostih Italijanov.

Nova skupščina naj bi štela okrog 65 delegatov, izvoljenih na neposrednih in tajnih volitvah, po proporcionalnem in teritorialnem sistemu. Zanimiva novost bo zagotovo dejstvo, da bodo svojega delegata lahko imeli tudi Italijani v krajih, kjer niso organizirani v Skupnosti ali kateri drugi narodnostni ustanovi; mesto stalnega opazovalca brez glasovalne pravice pa bo prihranjeno organizacijam beguncev. Skupščina bo imela dvojno vlogo: ustavodajno, kajti čaka jo novi statut, nov program organizacije Italijanov in redno vlogo skupščine, ki naj bi zagotovila neprekinjeno delovanje italijanske skupnosti na celotnem ozemlju, kjer ta živi.

Za pripravo predstavljenega osnutka volilne procedure sta bili potrebni le dve delovni srečanja 6-članske skupine »ljudi dobre volje«, kot je dejal sooblikovalec dokumenta Ezio Mestrovich. Spomnimo, da pa je bilo za »korak sprave« potrebne veliko več časa in vroče krvi. Vsi so si sicer bili soglasni v nujni potrebi prenove Unije, ki naj bi postala enotna nadstranarska organizacija vseh Italijanov. V številnih obravnavah so se o tem pomembnem vprašanju oblikovali različni pogledi in polemična vprašanja, ki so še dodatno slabila Unijo in oteževala njene stike z matico, prav tako tudi z novimi predstavniki oblasti doma v času korenitih družbenih sprememb.

Delegacija Unije Italijanov Istre in Reke se je sestala tudi s hrvaško stranko komunistov in v pogovoru z Ivico Račanom opozorila na nujnost ureditve enakega položaja Italijanov v Sloveniji in na Hrvaškem. V Predsedstvu pričakujejo tudi pogovor s predsednikom predsedstva SR Hrvatske Tudžmanom.

MIRJAM MUŽENIČ

Tudi Goričanka na tekmovanju za miss sveta

Cristina Gavagnin iz Tržiča bo zastopala Italijo na tekmovanju za najlepšo na svetu. Tako so sklenili v petek v Saint Vincentu na ustreznem tekmovanju. Cristina Gavagnin, ki sodeluje z nekim tržiškim listom, je strastna športnica, poleg tega pa študira na univerzi zobozdravništvo.

Zborovanje v Kazljah

Kot smo že poročali, bo v nedeljo, 23. t. m., ob 15. uri pri Kazljah (pri lovski koči) v organizaciji občinskih zborov ZZB NOV z vse Primorske, zborovanje v počastitev 45. obletnice zmage nad fašizmom in priključitve Primorske k matični domovini. Slavnostni govornik bo predsednik predsedstva Republike Slovenije, Milan Kučan, iz našega zamejstva pa bodo zborovanje pozdravili predstavniki VZPI-ANPI in Združenja aktivistov in invalidov NOB na Tržaškem. Po uradnem delu in po krajšem kulturnem sporedu, ki ga bodo izpolnili godba na pihala iz Kopra in Divače, moški pevski zbor »Fran Venturini« od Domja (Trst) ter recitatorji iz Sežane, se bo zborovanje nadaljevalo z družabnostjo.

Po vsej Primorski vlada za zborovanje veliko zanimanje. Po sekcijah VZPI-ANPI in med bivšimi aktivisti in invalidi NOB na Tržaškem tečejo priprave za čimvečjo udeležbo.

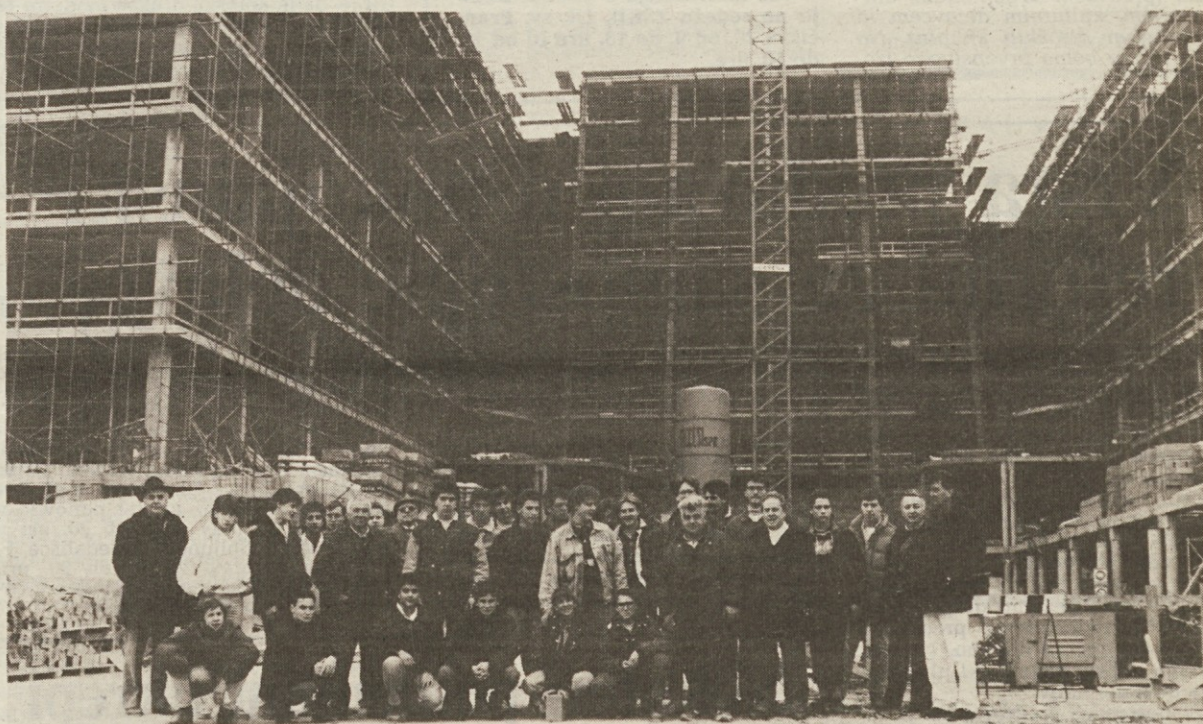
Smrtni nesreči v Furlaniji

VIDEM — Furlanske ceste sta spet okrvavili smrtni prometni nesreči. Najhujša se je pripetila včeraj jutraj pri kraju Porzus na cesti od Ahtena v Prassenico. V nesreči je pri prči umrl 31-letni policijski agent Giovanni Franchini, ki je skupaj s sopilotom Stefanom Fattorijem tekmoval na 4. policijskem rallyju. Po smrtni nesreči so tekmovalje, na katerem so sodelovali piloti policij iz številnih držav, prekinili.

Po prvih izsledkih policije je Franchini na prvem odseku dirke, ki je startala iz Vidma, izgubil nadzorstvo nad svojim kadetom GSi, zavozil s ceste in silovito treščil ob guard-rail. V nesreči je bil pri prči mrtev, medtem ko je bil njegov sopilot le lažje ranjen.

Druga nesreča pa se je pripetila v bližini Portogruara v kraju Bertiole. Tu sta trčila avto avstrijske registracije, ki ga je vozil 78-letni Rudolf Limperger, in giulietta videmske registracije, ki ga je vozila Maria Luck. V trčenju je izgubila življenje Limpergerjeva žena Elisabeth.

SCUOLA EDILE

Gojenci šole za gradbince v spremstvu ravnatelja, podravnatelja in učnega osebja na ogledu gradbišča novega pomorskega sedeža.

POKLIC V KATEREM SE VSAKDO IZKAŽE S SVOJIMI IDEJAMI IN USTVARJALNOSTJO

VPISOVANJA SE NADALJUJEJO brezplačna vpisnina in obiskovanje

ŠOLA ZA GRADBINCCE

TRST
Miramarski drevored 89
Tel. (040) 43626

TEČAJI ZA:

zidarje, polagalce ploščic, tesarje, gradnjo montažnih objektov.

Zajamčena zaposlitev pri tržaških podjetjih, ki skupno s sindikati upravljajo šolo.

ATH

ADRIATHERM s.r.l.

DOLINA 445 (Trst)
Tel. (040) 228800 - 228000
Telefax (040) 228053 - Telex 461105

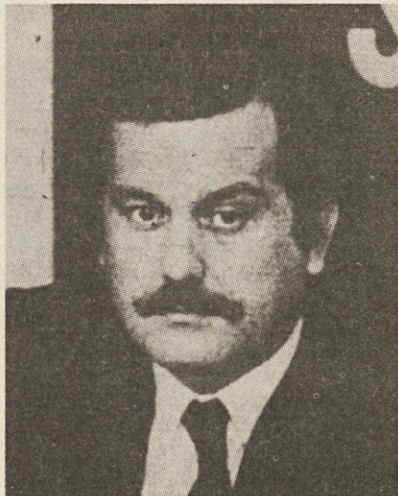
UVOZ - IZVOZ - REEKSPORT

REPROMATERIALI - BLAGO ŠIROKE POTROŠNJE

Včeraj delovni obisk ministra za trgovsko mornarico v Trstu Vizzini potrdil prizadevanja za finančno in programsko relansiranje pristanišča

»Vrnil sem se v Trst, da bi potrdil svojo obvezo, da želim delati za zagon tukajšnjega pristanišča na osnovi soočanja z vsemi krajevnimi dejavniki, in to s trdnim namenom, da beseda relansiranje ne ostane le priložnostna parola, pač pa da postane operativno dejstvo.« Tako je minister Carlo Vizzini utemeljil včerajšnji kratek, a intenziven tretji zaporedni obisk v našem mestu, odkar opravlja dolžnost ministra za trgovsko mornarico.

V Trst je zjutraj dopotoval iz Tržiča, kamor se je vrnil takoj po poldnevu na slovesno otvoritev tamkajšnjega novega sedeža pristaniške kapitanije. Medtem pa je kake tri ure trajajoč obisk v tržaškem pristanišču izkoristil za vrsto srečanj, in sicer s predsednikom in člani vodstva Avtonomne pristaniške ustanove (EAPT), s sindikalnimi predstavniki in z Družbo-podjetjem pristaniških delavcev ter z delegacijo krajevnih gospodarstvenikov. Ministrov delovni obisk je vsekakor prinesel nekaj konkretnih novosti, med katerimi gre poudariti predvsem njegovo zagotovilo, da bo razvoj tržaškega pristanišča že s prihodnjim tednom predmet razprave na vladni ravni. Od tod torej upanje, da se bodo nekatere zahteve oziroma pričakovanja krajevnih pristaniških krogov premaknila z mrtve točke kljub temu, da je vladna politika naravnana na celoten italijanski pristaniški sistem. »Prihodnost italijanskih pristanišč,« je dejal Vizzini, »je prav gotovo v specializaciji njihovih funkcij, ki omogoča čim večji možni izkoristek posamez-

Carlo Vizzini

nih potencialov. Kar zadeva Trst, pa njegov geografski položaj in najnovejši razvoj v Evropi obetata, da bo lahko znova prevzel svojo središčno vlogo srednjeevropskega in torej izrazito mednarodnega pristanišča.

Predsednik EAPT Fusaroli je ministru Vizziniu izročil razčlenjeno promemorijo, v kateri je med drugim zapisano, da bi pristanišče za svojo dejavnost potrebovalo 300 milijard lir, ki naj bi jih zagotovil že bližnji finančni zakon. Vsota bi morala biti namenjena trem vrstam posegov: kratkoročno za redno pravno delovanje in za dokončanje objektov v gradnji, srednjeročno pa za tehnološko prilagoditev prista-

niških struktur in infrastruktur. Povrh pa je predsednik EAPT podčrtal, da je nujno čimprej priti do finančne in načrtovalne prenove, ki bi omogočila polno mednarodno uveljavitev vloge tržaške proste pristaniške cone.

Tudi deželna sindikalna tajništva prevoznikov FILT-CGIL, FIT-CISL in UIL-trasporti so Vizziniu predstavila razčlenjen dokument, v katerem med drugim zahtevajo ovrednotenje jadranske pomorske poti, uveljavitev mednarodne vloge Trsta tudi s pomočjo okrepitev javne pristaniške komponente, podporo za zagon priobalnega prometa na Jadranu in okrepitev vloge Tržaškega Lloydja. Specifično za tržaško pristanišče pa sindikati predlagajo uvedbo posebnih spodbud za pridobitev novih prometnih tokov, investicije za posodobitev struktur, racionalnejšo politiko osebja in finančno sanacijo pristaniške ustanove in družbe pristaniščnikov. Ostale pripombe v dolgem sindikalnem dokumentu pa zadevajo še vprašanja carin, prometnega vozla pri Červinjanu in železniških tafir.

S predstavniki tržaških gospodarskih krogov pa se je minister ustavil predvsem ob ekonomskih, zaposlitvenih in upravnih problemih pristanišča, medtem ko se ni želel izraziti o projektu Polis, češ da zadeva vlade neposredno ne zanima. Vizzinijev obisk je predsednik EAPT Fusaroli na koncu izkoristil tudi za formalno predajo poslopja »Idroscalo« tržaški pristaniški kapitaniji oziroma njenemu poveljniku De Micheleju.

Na letošnjem glasbenem natečaju »Città di Trieste« Edini nagrajen tržaški avtor Pierpaolo Zurlo

Mednarodna žirija letošnje že 37. glasbene nagrade »Città di Trieste«, ki jo v bistvu predstavlja 29. mednarodni natečaj v simfonični kompoziciji, je imela tokrat veliko dela. V roku je namreč prejela nad 140 partitur, ki so jih poslali glasbeniki iz 24 držav, kar je rekord v zadnjih petnajstih letih. Kot pa so poudarili na včerajšnji tiskovni konferenci, številčnosti pa ni povsem ustrezala kvaliteta. Res je sicer, da je bila letošnja obvezna tema — kompozicija za solo glas, orkester in zbor (fakultativen) — precej zahtevna. Vendar pa žirija ni podelila ne prve ne druge nagrade, temveč je dosodila tretjo nagrado, ki jo je prejel mladi tržaški glasbenik Pierpaolo Zurlo in posebno priznanje, ki je šlo severnoamariškemu glasbenemu pedagogu Stephenu Dembskemu. Pierpaolo Zurlo je prejel tudi nagrado Alpe Jadran.

Edina letošnja nagrajena skladba ima naslov »Arsis«, gre za precej dolgo kompozicijo (traja nad 20 minut) za dva soprana, zbor in orkester, ki jo je Zurlo posvetil skladatelju Luigijsu Nonu. Mladi skladatelj, ki se je rodil v Trstu leta 1964 in zaključuje študij političnih ved, se je poslužil raznih tekstov Pier Paola Pasolinija. V razmeroma dolgi zgodovini tržaške nagrade je Pierpaolo Zurlo šele četrti nagrajeni domači skladatelj.

Kot sta med včerajšnjo tiskovno konferenco na tržaški Občini poudarila župan Richetti in generalni tajnik odbora »Premio musicale Città di Trieste« Aristide Buffulini pa velik odziv na letošnji razpis nesporno priča o tem, da se je tržaška pobuda močno uveljavila v mednarodnem okviru.

Na sliki (foto Marin) člani odbora med včerajšnjo tiskovno konferenco.

Tečaj izraznega plesa celjske skupine Igen

Oktober bo Zveza slovenskih kulturnih društev v sodelovanju z Kvezo kulturnih organizacij Slovenije in Studiom za ples Igen iz Celja priredila tečaj izraznega plesa. Ples v našem kulturnem okolju žal nima prave tradicije. Glavni cilj pobude je ravno ta, da bi se naši ljudje in še posebej najmlajši približali tej umetnosti. »Lani je v Trstu gostovala plesna skupina Igen iz Celja. Ob tej priložnosti smo spoznali, da je med našimi ljudmi potencialno veliko zanimanja za to dejavnost. Še posebej otroci so se navduševali za razne predstave,« nam je povedala tajnica ZSKD Nives Košuta, ki je takole nadaljevala: »Skupaj s koreografom Igorjem Jelenom, ki vodi plesno skupino Igen, smo sklenili, da bomo tudi tu v Trstu začeli s to dejavnostjo. Našo pobudo smo poimenovali »Jesen skozi gib«, sestavljata pa jo dva ločena tečaja.«

»Prvi je namenjen odraslim osebam (predvsem vzgojiteljem, animatorjem, kulturnim delavcem in mentorjem otroških skupin). Na tem tečaju bomo prvenstveno izo-

strili pedagoške možnosti plesa. S plesom namreč lahko pomagamo otroku, da razvije svoje gibalne in intelektualne sposobnosti. Delo na tečaju bo tako teoretično kot praktično, povezovalo pa bo ritem, likovnost, glasbo in ples. Tečaj bomo priredili na našem sedežu, v večernih urah, od 2. do 6. oktobra. Tečajniki si bodo tudi ogledali plesno predstavo 3-6-6 odrasle plesne skupine Studia za ples Celje. Tečaj bo vodil Igor Jelen.«

»Drugi tečaj (imenovali smo ga Plesna delavnica: plesni trening), ki ga bomo priredili vsako soboto popoldne od 13. oktobra do 24. novembra, je namenjen mladini od 6. do 18. leta starosti. Mladince bomo razdelili v tri starostne skupine. Tečajniki se bodo seznanili s sodobno plesno tehniko, jazz baletom itd. Igorju Jelenu bo na tem tečaju pomagala sodelavka Alenka Končan.«

Vse informacije o pobudi nudijo na sedežu ZSKD, Ul. sv. Frančiška 20, od 9. do 13. ure in od 16. do 18. ure.

V petek je bila v dvorani Delavskih zadrug zanimiva in aktualna okrogla miza

O vzrokih krize v Perzijskem zalivu ter njene posledice za Evropo in svet

Tržaški forum za konstituantno, pokrajinsko vodstvo katoliške organizacije ACLI in tržaška federacija KPI so v petek zvečer v dvorani Delavskih zadrug priredili javno razpravo z naslovom Kriza v Perzijskem zalivu: svetovna vlada, vzajemnost in nenasilje danes. Debatu je vodil univerzitetni študent Claudio Cumani. Za razpravljalso mizo pa so sedeli prof. Giorgio Conetti, ki poučuje mednarodno pravo na Tržaški univerzi, profesor islamistike Fuad Allam, sociolog in ravnatelj SLORI Darko Bratina, predsednik odbora za konstituantno za Furlanijo Mario Banelli, pokrajinski predsednik ACLI Franco Codega, poddirektor tednika tržaške škofije Vita Nuova Silvano Magnelli, član tajništva tržaške federacije KPI Maurizio Pessato, predstavnica ZKMI Alessandra Bianchi in predsednik Zveze za okolje Lino Santoro. Pofesor Conetti je menil, da je kriza Kuvajtski Irak rezultat zgodovinskega procesa razpada Osmanskega imperija. Conetti odobrava politiko, ki jo v Perzijskem zalivu vodi Organizacija združenih narodov. Opozoril pa je, da bo ta politika uspešna, če bo načelna. Pri tem je primerjal kuvajtsko krizo s fašistično invazijo Etiopije. Društvo narodov je takrat najprej razglasilo mednarodne sankcije proti Italiji, šest mesecev kasneje pa je te ukrepe preklicalo. Kmalu zatem se je začela druga svetovna vojna.

Profesor islamistike Allam je poudaril, da je kriza v Perzijskem zalivu sad zgodovinskega razvoja teh dežel. Opozoril je, da je arabska družba moderni razvoj uvozila s kolonializmom. Zaradi tega arabske množice zavračajo določene vidike modernizacije. V današnjo krizo se usodno prepletajo nekateri vidiki arabskega nacionalizma, predvsem sen o združenju arabski naciji.

Prof. Bratina je opozoril, da je kriza v Perzijskem zalivu zadobila take razsežnosti predvsem zaradi petroleja in ne zaradi zločinkega postopanja Sadama Huseina. Bratina je opozoril, da vsi veliki množični mediji v Italiji, odkar se je začela kriza, med vrsticami prepričujejo prebivalstvo, da je vojna v Zalivu potrebna in neizogibna.

Banelli je opozoril na pozitivno vlogo OZN. V tej krizi pa se bo lahko tudi Evropa uveljavila kot avtonomen mednarodni osebke.

Codega je poudaril, da se katoliki zavzemajo za nenasilno rešitev krize. Gospodarski embargo je najboljše sredstvo, ki ga imajo Združeni narodi, da ponovno vzpostavijo mednarodni pravni red. Ob tem pa katoliške organizacije menijo, da bi morali vse krize, ki pretresajo bližnji vzhod, poravnati na mednarodni mirovni konferenci.

Magnelli je menil, da moramo Evropejci preprečiti vojno. Pri tem bomo morali med ljudmi ustvariti pravo mirovniško zavest.

Pessato je menil, da krizo v Zalivu lahko uvrstimo v širši spopad med severom in jugom sveta. Opozoril pa je, da je večina držav tretjega sveta razumela, da je Huseinova politika pogubna in brezizgledna.

Bianchijeva je razložila, da se ZKMI ne strinja z uporabo sile v Perzijskem zalivu. Vse akcije proti Iraku bi morala voditi OZN. Vsa nesoglasja pa bi morali rešiti na mednarodni konferenci o Bližnjem vzhodu. Lino Santoro je menil, da bo vojna v Zalivu povzročila energetske krizo. Takrat pa se bodo verjetno ponovno oglasili pristaši jedrskih central.

Walter Škerk

Vrsta predavanj o pokojninski reformi za samostojne delavce

O reformi pokojninskega sistema je Primorski dnevnik pred kratkim že poročal. Kot je znano, je na podlagi zakona št. 233 z dne 2. avgusta 1990 stopila v veljavo 1. julija letos toliko pričakovana pokojninska reforma za samostojne delavce, ki vnaša res bistvene spremembe in trgovcem, obrtnikom ter gostincem zagotavlja pravičnejše pokojnine, ki bodo lahko do nekajkrat višje kot doslej. K temu vprašanju se vrnemo, ker bo v naslednjih dneh Slovensko deželno gospodarsko združenje priredilo vrsto predavanj, da bi sedanjim in bivšim članom Zdrženja orisalo novosti, ki jih predvideva novi normativ.

Bistveno novost predstavlja dejstvo, da bo odslej obračun pokojnine temeljil na povprečju podjetniškega dohodka v zadnjih desetih letih pred upokojitvijo. Zato bodo odslej obrtniki, trgovci in gostinci plačevali za pokojninski sklad dvanajst odstotkov podjetniškega dohodka, kar pomeni, da bo ukinjen dosednji fiksn znesek. Vsakdo si bo torej lahko s svojimi prispevki »zgradil« pokojnino, ki bo toliko višja, kolikor bo zanj sam prispeval. Zakon predstavlja odlično spodbudo za mlade, ki se mislijo lotiti samostojnega poklica, saj bo odslej zagotovljena pravična pokojnina in bodo torej boljše krita tveganja, ki so sestavni del obrtniškega in trgovskega poklica. Nadvse pomembno je, da se predavanj, ki se bodo zvrstila v naslednjih dveh tednih, udeležil več

je število članov, še posebej pa se priporočamo bivšim članom Zdrženja, katere določene novosti še posebej zadevajo: kdor se je namreč upokojil v obdobju med 1. januarjem 1982 in 30. junijem 1990 lahko zahteva na podlagi novih predpisov ponovno odmero pokojnine. Kdor se je torej upokojil v tem obdobju, bo lahko na podlagi prijavljenega podjetniškega dohodka zadnjih desetih let delovanja dobil novo, pravičnejšo pokojnino.

Nekateri pomembni ukrepi v korist handikapiranih oseb

Na zadnji seji tržaškega občinskega sveta je občinski odbor sprejel vrsto upravnih sklepov, ki jih je predlagal načelnik socialistične svetovalske skupine Alessandro Perelli, s katerimi bodo uredili vprašanje prehoda pokrajinske službe za pomoč handikapiranim šolarjem pod okrilje občinske uprave. Med drugim socialisti predlagajo, da naj bi v Trstu odprli še eno skupinsko stanovanje za težko prizadete osebe, da bi ustanovili dva nova popoldanska centra za handikapirance in da bi Občina preuredila poslopje bivšega vrta v kompenzoriju bivše

umobolnice pri Sv. Ivanu. Poslopje bi uporabili za potrebe prizadetih oseb.

Socialisti so še dosegli, da se je občinski odbor obvezal, da bo preveril možnost ustanovitve socioterapevtskih centrov za prizadete, ki imajo več kot 14. let. Svetovalec Perelli je pohvalil občinski odbor in odbornika Berceta za posluh, ki ga imajo do teh problemov. Perelli je nato izrazil upanje, da občinski odbor naj ne bi v prihodnjem proračunu rezal postavk, ki so namenjene socialnim dejavnostim. Socialisti menijo, da je potrebno na tem področju racionalno izkoristiti vse obstoječe kapacitete in strukture.

MPZ IGO GRUDEN

obvešča

da bo prvi sestanek pevcev v torek, 18. t. m., ob 20.30 v društvenih prostorih. Vabljeni prejšnji in novi pevci.

SEKCIJA KPI

JOSIP VERGINELLA

iz Križa se zahvaljuje vsem, ki so prispevali k uspehu vaškega festivala komunističnega tiska.

VABI

v torek, 18. t. m., ob 20.30

v evangeličansko luteransko cerkev na Trgu Panfili na koncert Mladinskega pevskega zbora

SEVERAČEK

iz Liberenca (ČSFR)

Dirigent: MILAN UHEREK

Vabljeni!

Vpišiš se v Evropo

ANGLIŠČINA, FRANCOŠČINA, NEMŠČINA, SLOVENŠČINA, ŠPANŠČINA

scuola per interpreti
šola za prevajalce

Ul. sv. Frančiška 6 - Tel. 274260

V Boljuncu ob gledališču F. Prešeren se danes in jutri nadaljujejo osmi Kmetijski dnevi

Oljkarstvo v dolinski občini ima perspektivne razvojne možnosti

Sejm, na katerem se človeku izpolnijo skoraj vse želje

V Boljuncu se danes in jutri nadaljujejo Kmetijski dnevi, ki so tudi večeraj doživeli lep obisk občinstva. Danes zjutraj ob 9. uri bo na sporedu okrogla miza na temo »Odnosi med urbani in kmetijskimi območji, kakšna pravzaprav vloga novega kmetijstva v obrobni področjih?«. Uvodno poročilo bo imel Vladimir Vremec, ravnatelj oddelka za zelene površine, kmetijstvo in gozdarstvo pri Občini Trst, med govorniki pa bosta tudi arhitekt Roberto D'Ambrosi, ki je oblikoval občinsko varianto regulacijskega načrta o zelenih površinah ter predstavnik avstrijske občine Gradec. Okrogli mizi bo sledilo srečanje vseh pobratenih občin naše pokrajine. Popoldanski del sporeda se bo začel ob 14.30 z razstavo najlepšega goveda, ob 16.30 pa bo predstava s konji. Naj omenimo, da je večeraj popoldne iz tehničnih razlogov odpadla predstava s konji skupine »Monta da lavoro western«, ki bo jutri popoldne ob 18. uri. Današnji program bosta sklenila nastopa mladih glasbenikov (ob 18.30) in Vanke in Tonce (ob 20. uri), za ples pa bo igral ansambel Vrtnica. Jutri zvečer ob 19. uri bo srečanje proizvajalcev in upravnikov javnih lokalov s pokušnjo krajevnih kmetijskih pridelkov. Srečanju bo predsedoval predsednik Trgovinske zbornice Giorgio Tombesi.

Veliko zanimanje je vladalo za večerajšnji okroglo mizo o oljkarstvu, ki je znova dokazala, da ima ta panoga še precejšnje razvojne možnosti posebno v dolinski občini. Okroglo mizo, ki je bila namenjena predvsem oljkarjem, je vodil predsednik Deželnega zavoda za razvoj kmetijstva (ERSA) Emilio Del Gobbo, ki je imel tudi daljše srečanje s predsednikom pripravljalnega

odbora Kmetijskih dnevov Borisom Mihaličem. O gojenju oljk so predavali strokovnjaki ERSa in Inštituta za živilsko industrijo iz Vidma, iz Spoleta pa je prišel ravnatelj tamkajšnjega zavoda za oljkarstvo.

V okviru Kmetijskih dnevov so sinoči tudi predstavili knjigo »Reka-Timav« o podobi, zgodovini in ekologiji te skrivnostne kraške reke. Na predstavitvi sta spregovorila predsednik Turistične ustanove Alvis Barison in Fabio Forti. Vse okrogle mize in javne razprave na tej manifestaciji so letos zelo dobro obiskane. Na velik odmev je naletela posebno petkova otvoritvena razprava o Kraškem parku, na ka-

teri je deželni odbornik Gianfranco Carbone napovedal, da bo deželni odbor v kratkem (verjetno že v začetku prihodnjega meseca) predložil deželni skupščini predlog za ta projekt. Manj jasno stališče pa je predstavnik Dežele zavzel glede tolikokrat obljubljenega deželne konference o teritoriju.

Včeraj popoldne je obiskal Kmetijske dneve tudi tržaški škof Lovrenc Bellomi, ki si je ogledal razne razstave in se pohvalno izrazi o prireditvi.

S. T. Na sliki (foto Magajna): občinstvo si ogleduje razstavo dokumentov o kmetijskem življenju, ki jo je pripravilo KD Slovan s Padrič.

Sejm bil je živ... Prvi verz Aškerčevega Mejnika je pravzaprav dovolj zgovorna oznaka za tisti del letošnjih Kmetijskih dnevov, ki ne sodi v okvir strokovnega obravnavanja te gospodarske panoge. Poleg okroglih miz o novem odnosu do kraškega parka, o oljkarstvu in odnosih med urbani in kmetijskimi območji, živi »sejm« tudi ob vrvežu številnih razstav, stojnic, predvsem pa tistih pobud, ki so namenjene širšemu občinstvu.

Sejmski prostor se širi od Jame do boljunske konjušnice, na prireditvi pa že od daleč opozarja simbolični maj, ki so ga dan pred začetkom postavili sredi prostora pred občinskim gledališčem. Okrog njega so postavljeni šotori, v njih pa malodane vse, kar bi si lačen in žejen človek lahko želel. Ob tem gre poudariti, da si ta del ponudbe letos delijo društva in skupine s celotnega območja tržaške pokrajine: ŠD Breg, Kras in Gaja, skupine Brdina, Falische in Bellezze naturali, poseben prostor so si uredili tudi člani Lovske družine iz Zavelj, ki v čisto naravnem okolju ponujajo lovski golaž, pečene srnjake in primerne »lovške« poslastice. Obiskovalec letošnjih Kmetijskih dnevov si lahko zaželi tudi pizzo, v dveh variantah, ribe je jedi in celo žol na teksaški način. Poleg običajnih (in vselej aktualnih) jedi na žaru, pa so na voljo čisto domače jedi, kot so jota, kisle in sladke zelje, cmoki in podobna tradicionalna hrana. Tudi letos so se Kmetijskih dnevov udeležili gostje iz Kočevja, pravi mojstri za pečene godojke. Dovolj pestra je še ponudba za željne goste: vinogradniki

sami točijo svoja vina, zadovoljijo pa se lahko tudi ljubitelji dobrega piva. Sem spada še medica: zanj skrbijo čebelarji, ki seveda nudijo tudi sveži med, cvetni prah, propolis in celo »medeno« kozmetiko. Ob stojnici z domačo marmelado so prijeten kotic letos uredili člani beneške zadruge Lipa, ki ponujajo najnovejšo izdelke lončarske delavnice v Špetru Slovenov.

»Sprehod po Kmetijskih dnevih« spremljajo seveda tudi živali: na Jami v naravnem okolju Glinščice čofotajo gosi in race, poleg njih postri, po kletkah se sicer v nekoliko tesnejšem prostoru šopirijo najrazličnejše, tudi zelo »lepe« kokoši in drugi predstavniki te številne družine, ptice, zajčke, med temi tudi dragocene čincile. Z večjo udobnostjo so obdane krave z ljubeznivimi imeni, ki bodo v Boljuncu le še do nocojšnjega večera. Včeraj se je že v zgodnjih urah odvijal tudi prašičji sejm.

Ob vsem tem pa so na ogled tudi nadvse zanimive umetniške in dokumentarne razstave fotografij etnografske zbirke padriškega KD Slovan, risb starega orodja Milijana Sergia Norbeda, dokumentarna razstava o oljkarstvu, zbirka fotografij o divjadi, ki so jo priredili Slovensko lovsko društvo Doberdob, Italijanska lovská federacija, in Vsestravno združenje Enalcaccia. Med razkošnimi barvami cvetja in posebnim kotičkom za oboževalce starih hišne opreme, pa nedvomno izstopajo lesene miniature Vittoria Soraza iz Groznjane. In še knjižna policia, ustekleničena vina, najrazličnejši stroji in sodobno orodje za obdelovanje kmetijskih površin, stojnice s svežo zelenjavo, pokušnje sira, naravnega jabolčnega soka, mleka, olja, jajc, medenih slaščic, tematske majice in vaze, kava in sladoled, za nameček pa še kitajska suha roba.

(dam)

pismi uredništvu - pismi uredništvu - pismi uredništvu

Prava šagra slabega okusa

Septemberfest, poskus »presaditve« znamenite bavarske inace v naše kraje, je za nami in obračun verjetno ni tako bleščeč, kot je z radovednostjo pričakoval širši avditorij. Mimo gole kronike je umestno trezno razmišljanje o dogodku in zaznavanje odmevov pri javnem mnenju. Ta svojevrsna šagra je v razdobju dveh vikendov trajala pet dni in začetek je bil zelo obetaven, saj je že prvi večer organizator postregel s privlačnim nastopom petih opic in navdušenje publike, začeni z najmlajšimi, je bilo res na višku. Glasbeni program je bil bogat in skoraj izključno namenjen mladini, ki je iz vseh koncev in krajev množično navalila na prireditveni prostor v Zgoniku, vendar pa je bilo na dlani, da je zanimanje iz dneva v dan usihalo. Domača mladina se je raje napotila drugam, tako da smo na koncu videvali skoraj izključno nezane obrazce.

Predpogoj za uspeh sleherne ljudske prireditve je v sposobnosti organizatorja, da ustvari pogoje za čimboljšo integracijo in simbiozo z okoljem oziroma prebivalstvom tistega kraja. V našem primeru pa je bil učinek ravno nasproten, saj so si prebivalci Zgonika pošteno oddahnil, da je te »komedije« konec. Razlog za to tako razhajanje je treba iskati v prvi vrsti v pretiranem akustičnem »onesnaževanju« nekaterih ansamblov, ki so na ves glas navili svoje zvočnike in prav gotovo za precej decibelov prekoračili dovoljeno mejo zvočne tolerance. Bobnenje je bilo nevdružno in normalen človek je le s težavo dolgo vzdržal tako vsiljivo in vse prej kot muzikalično obremenitev bobničev, tako da je bil marsikdo zaradi glavobola prisiljen predčasno zapustiti prireditve. Vaščani pa si niso mogli privoščiti mirnega počitka, saj se je zvočni ropot zavlekel tudi eno uro ponoči.

Kar pa je tudi v širšem javnem mnenju sprožilo največ negotovanja, osuplosti in ostrih kritik, je bila vse prej kot posrečena pobuda organizatorja, ki je razpisal in tudi izpeljal »bigtrest«, se pravi javno tekmovalje, kdo je zaužil več alkohola, najbolj »trd« tekmovalc pa je bil tudi nagrajen! Srdljiv je bil prizor, ko so kandidati še na odru zivali vase bokale piva, da bi le ob pihanju zloglasnega balončka imeli več možnosti za osvojitve primata. To je bilo ne samo z etičnega, temveč verjetno tudi s kazenskega vidika oporečno javno propagiranje alkoholizma. Namesto učenja kulture pitja, so organizatorji poveljevali tistega, ki se ga bolj nasel. Res lep zgled in zdrava vzgoja mladine! Zato ni nič čudnega, če se je zmagovalc tekme alkoholikov nato z avtom zaletel v kraški portal in le srečno naključje je botrovalo, da ni bilo žrtev oziroma ranjenih. In kdo bi v primeru, ko bi kak nedolžen pešec ali udeleženec prometa dobil kako poškodbo, nosil civilno, kazensko in moralno odgovornost?

Niti gastronomska ponudba ni zadovoljila vse obiskovalce. Okoli prireditvenega prostora pa je prišlo do prizorov in dejanj, ki jih lahko označimo najmanj kot zaskrbiljuče. Tudi širši družbeni interes narekuje, da se take deviacije v kalli preprečijo, saj Zgonik nima nikakršnih namenov, da bi postal prestolnica hrupa, perversnosti in mladostne izprijenosti.

BORIS SIMONETA

Neumestnost na seminarju za šolnike

Podpisani šolniki se redno udeležujemo seminarja za slovenske šole, ki se - kot predvidevajo osimski dogovori - vsako leto odvija v Trstu. Ne oprekamo strokovni podkovanosti predavateljev, tudi ne mislimo s tem pisom odpirati vprašanja zasnove tega vsakoletnega »srečanja. Lahko rečemo, da je bila velika večina letošnjih predavanj (kakor sicer tudi prejšnj leta) na visoki strokovni ravni in resnično v korist našemu pedagoškemu delu.

Jasno je, da smo mnenja, naj predavatelji na seminarju brez kakršnekoli

vnaprejšnje omejitve svobodno zastopajo svoja stališča. Zraven ožjih strokovnih predavanj, zaradi katerih se šolniki pravzaprav obveznega seminarja udeležujemo, so dobrodošla tudi aktualna in kritična razmišljanja, da je le zagotovljena možnost ustreznega dialoga v diskusiji. Težko pa sprejemamo brezprizivne, tako ali drugače obarvane politične lekcije. Med slavnostnim govorom si je tako predavatelj - mimo ponesrečene primerjave zamejcev z izseljenci in nejasnega namigovanja na aktualnost Cankarjevih Hlapcev - povsem izven okvira sicer zanimivih izvajanj mimogrede privoščil nekaj na moč spornih političnih sodb, ki bi nujno terjale soočenje različnih mnenj v diskusiji. Ker le-te iz protokolarnih razlogov ni bilo, je predavanje - morda celo mimo namenov govornika - izvenelo kot poduk »ex cathedra« brez možnosti replike.

Želimo, da bi bil v bodoče seminar tako organiziran, da bi bila v primeru spornih vprašanj udeležencem dana možnost oporekanja in debati.

Aleš Breclj, Ester Sferco, Tomaž Simčič, Lučka Susič, Mirjam Bratina Pahor, Veronika Breclj, Nadja Maganja, Bruna Ciani, Marijan Kravos, Marija Kostnapfel, Maria Chémelli, Marinka Terčon, Licinia Roth, Adrian Pahor

Priraja ga deželni odbor Rdečega križa

V Trstu mednarodni simpozij o pravni zaščiti vojnih žrtev

Prihodnji petek, 21. t. m., se bo na tržaški Pomorski postaji začel mednarodni simpozij o mednarodnem humanitarnem pravu v zvezi z oboroženimi konflikti, ki ga prireja deželni odbor italijanskega Rdečega križa. Glavni namen pobude je predstavitev tistega dela mednarodnega javnega prava, ki se zavzema za zaščito žrtev oboroženih konfliktov.

Veliko držav je namreč na osnovi mednarodnih sporazumov skušalo v bistvu »počlovečiti« vojno, pri čemer se je poslužilo dveh smernic: po eni strani so prepovedali uporabo nekaterih tipov orožja, ki so bili po splošni oceni še zlasti kruti in so lahko direktnim udeležencem v oboroženih spopadih povzročali velike fizične muke, po drugi pa so se dogovorili za vrsto zaščitnih norm za vse, ki v spopade niso bili neposredno vpleteni. O tej drugi usmeritvi izrecno govori Ženevska konvencija, ki pa jo večina pozna bolj po naslovu, medtem ko je njena vsebina slabo poznana.

V splošnem je mednarodno humanitarno pravo v zvezi z oboroženimi konflikti slabo poznano in ga zato tudi ne izvajajo. Z njim pa bi morali biti po mnenju organizatorjev posveta seznanjeni ne samo neposredni udeleženci

v raznih konfliktih, temveč tudi civilno prebivalstvo. Mednarodni sporazumi nadalje predpisujejo, da bi morale vlade o njihovi vsebini redno obveščati prebivalstvo, medtem ko ima Rdeči križ nalogo, da z njimi seznanja širšo javnost.

Predlagana problematika je žal tudi v tem trenutku izredno aktualna, saj npr. Irak v odnosu do številnih tujih državljanov odkrito krši te mednarodne norme.

V dolinski občini brezplačen pregled krvnega pritiska

Združenje Amici del Cuore iz Milj, ki si že dolgo let prizadeva, da bi pomagalo pri preprečevanju najbolj razširjenih bolezni, med katere sodijo v prvi vrsti srčne bolezni, bo v petek, 21. septembra, na županstvu v Dolini od 9. do 12. ure opravljala brezplačne preglede krvnega pritiska in delila letake o pravilni prehrani.

Uprava občine Dolina vabi občane, naj se pobude v čimvečjem številu udeležijo.

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Ande Jelinčič vd. Andolšek

se prisrčno zahvaljujemo dr. Štoklju, dr. Kovaču in župniku Jerzalu ter vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin.

SVOJCI

Ferlugi, Gorica, Jesenice, 16. septembra 1990

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega dragega

Marina Starza

se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in na katerikoli način počastili njegov spomin.

Posebna zahvala vsem njegovim prijateljem.

SVOJCI

Kontovel, 16. septembra 1990

ZAHVALA

Ob izgubi naše predrage

Ide Pertot vd. Pertot

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin.

SVOJCI

Nabrežina, Zürich, 16. septembra 1990

14. 9. 1975 14. 9. 1990

Minilo je že 15 let, odkar si odšel od nas, dragi mož in oče

Karlo Leban

Z ljubeznijo se te spominjajo

Svojci

Lonjer, 16. septembra 1990

V torek bo nastopil v evangeličanski luteranski cerkvi Gostovanje otroškega pevskega zbora Severaček, ki je na turneji po Italiji

Otroški pevski zbor Severaček

V torek, 18. t. m., se ljubiteljem petja spet obeta prijeten in spodbuden glasbeni večer. V prijazni evangeličanski luteranski cerkvi, ki je postala že pravo središče glasbene poudarjalnosti v središču mesta, bo namreč gostoval otroški pevski zbor »Severaček« iz češkoslovaškega mesta Liberec. Zbor, ki šteje v celoti nič manj kot 250 pevcev v dveh kategorijah (na tokratnem koncertu jih bo nastopilo okrog 70), prihaja v Trst naravnost z mednarodnega polifonskega

srečanja »Mesta Fano«, kjer je požel najvišje latorike, kot gost Dekliškega zbora Glasbene matice, ki ga vodi dir. Stojan Kuret. Kot znano vzdržuje dirigent Kuret že nekaj let odlične stike s češkoslovaškim glasbenim svetom, kar je privedlo tudi že do vrste izmeničnih gostovanj.

Otroški zbor »Severaček« iz Libereca je nastal leta 1958. Praktično od tedaj je vsako leto nastopal na najpomembnejših evropskih zborovskih

festivalih in tekmovanjih in redno odnašal prva in ostala najvišja mesta. Mnogo nastopa tudi na radijskih in televizijskih postajah, posnel je tudi nekaj plošč. Poleg sodobnih avtorjev ima na repertoarju tudi antične skladbe in pa folklorne priredbe raznih narodov, predvsem pa pesmi iz svoje češke in slovaške dežele. Mnogi njegovih prejšnjih članov so v kasnejših letih postali profesionalni pevci in glasbeniki ter pedagogi. Od vsega začetka sta njegova dirigenta prof. Jirna in prof. Milan Uherek, ki vodi zbor tudi na njegovi sedanjih italijanskih turnejah. Pri klavirju spremlja zbor pianist Vilem Valkoun.

Na torkovem koncertu v evangeličanski luteranski cerkvi z začetkom ob 20.30 bo zbor »Severaček« izvajal spored v dveh variantah: a cappella in s spremljavo klavirja. A cappella bo imel na sporedu: J. S. Bacha Sicut locutus est, P. da Palestrine Pueri Habraeorum, Adriana Villaerta Pesem, J. Vodnanschyja (16. stoletje) Rorando coeli, Bedricha Smetane Moja zvezda, ljudske pesmi z Francije, Grčije in Italije, slovaško ljudsko pesem Žalostna ljubezen, češko ljudsko pesem Lastovke in anonimnega avtorja iz 18. st. Ponovitev koncerta.

V varianti s klavirjem pa L. van Beethovna Fantazijo za zbor in klavir (finale) namesto Bacha, ter Bohuslava Martinuja Pomlad namesto zaključne skladbe.

Ljubitelji petja gotovo ne bodo hoteli zamuditi te glasbene prilike, saj je znano, da veljajo zbori iz Češkoslovaške, in med njimi še posebno mladinski in otroški, že po tradiciji za najboljše evropske zборе. (jk)

V skladu z novimi določili

Cvetličarne spet odprte ob ponedeljkih

Novi urnik trgovin, ki se na Tržaškem predvsem zaradi poletnega obdobja pravzaprav še ni udomačil, je takoj povzročil precej polemik. Med spornimi točkami je bila med drugim tudi tedenska zapora cvetličarn. Po novem naj bi bile namreč cvetličarne zaprte ob ponedeljkih, s čimer pa niso soglašali cvetličarji. Po srečanjih s predstavniki zainteresiranih kategorij so pristojni deželni uradi izdelali poseben zakon, ki predvideva, da so cvetličarne, tako kot trgovine z živili, odprte ob ponedeljkih in sredah dopoldne. Za podrobnejša pojasnila se interesi lahko obrnejo na urade SDGZ.

BALETNA ŠOLA

Mnogim med nami se je v prejšnji sezoni tožilo po baletni šoli. Zato je SSG sklenilo nadaljevati z dolgoletno tradicijo in znova odpirati vrata vsem, ki jih zanima klasični in jazz balet.

Pričetek pouka bo 1. oktobra. Vpisovanje in informacije na upravi SSG, Ul. Petronio 4, tel. 734265, vsak delavnik od 10. do 14. ure.

Sestanek s starši ter novimi in starimi gojenci bo v vadbenih prostorih Kulturnega doma istega dne ob 16. uri.

Primorski dnevnik

Vsa razna obvestila in objave sprejemamo vsak dan samo od 8. do 13. ure po tel. 7796-611

Hildegard Bayer

TEČAJI

NEMŠKEGA JEZIKA

Pooblaščen od Ministrstva za šolstvo (Glavna direkcija za kulturne izmenjave) MD 18. 11. 1983 za otroke, dijake in odrasle

- ☐ prilagojeni urniki
- ☐ predavatelji v materinščini
- ☐ razredi z največ 10 slušatelji
- ☐ tečaji za podjetja

VPISOVANJA vsak dan od 17. do 19. ure (razen sobote)

TRST — Ulica Ginnastica 3, I. nad. — Tel. 730037

TOPEL, UDOBEN, UGODEN, GOTOV.

SEVEDA, SAJ JE METAN!

gas metano

Želimo manj onesnaženo prihodnost za nas in za naše otroke?

Danes je to mogoče, hvala metanu, naravni energiji, ki dobro izgoreva in ne onesnažuje neba in okolja. Poleg tega je metan tudi zelo udoben. Ni potrebno, namreč, da ga nabavimo v zalogah, saj je dovolj, da odpremo pipo, in imamo na razpolago vso energijo, ki jo potrebujemo.

Njegov dotok je gotov in stalen: prihaja k nam izpod zemeljske površine, in pride do tvoje hiše brez prekinitve dobave. Če stvar dobro premisliš, ugotoviš, da je tudi cena ugodna. Si lahko predstavljaš kaj primernejšega za ogrevanje tvoje hiše?

Če želiš vedeti kaj več o priključitvi in dobavi, pokliči ACEGA, tvoje podjetje za dobavo plina.

OBČINSKO PODJETJE ZA DOBAVO ELEKTRIKE, PLINA IN VODE
Ul. Genova 6, - Trst - Tel. 040/77931

DIDATTICA 2000 s.d.r.l.

Bassanese & c.
Ul. Pasteur 3/a (Melara) TS - Tel. (040) 911733
SOLSKJE KNJIGE
zastopnik: ADICA EDUCA in NUOVA SCUOLA ITALIANA
NUDIMO VSE ZA ŠOLO

KAM PO BENCIN

Danes bodo na Tržaškem obratovalne naslednje bencinske črpalke:

- AGIP**
- Ul. Revoltella
 - Nabrežje O. Augusta
 - Istrska ul. (nasproti pokopališča)
 - Ul. Carducci 4
 - Ul. Mulino a Vento 158
 - Ul. A. Valerio 1 (univerza)
- MONTESHELL**
- Ul. Giulia 2
 - Drevored Campi Elisi 1/1
 - D'Annunziov drevored 73
 - Miramarski drevored 37
 - Miramarski drevored 273
 - Nabrežje T. Gulli 8
 - Sesljan (drž. cesta 202)
- ESSO**
- Trg Libertà 10/1
 - Ul. Battisti 6 (Milje)
- IP**
- Ul. F. Severo 2
 - D'Annunziov drevored 38/A
 - Ul. Baiamonti 2
 - Miramarski drevored 213
- CHEVRON**
- Nabrežje N. Sauro 14
- API**
- Ul. F. Severo 2/5
- NOČNE ČRPALKE - self service:**
- FINA** - Ul. F. Severo 2/3
ESSO - Trg Valmaura 4
AGIP - Istrska ulica
AGIP - Miramarski drevored 49
ESSO - Zgonik (drž. cesta 202)
- ČRPALKE NA AVTOCESTAH**
(odprte neprekinjeno 24 ur)
- AGIP**
- Devin (sever)
 - Devin (jug)

Potovalni urad

AURORA

vabi na naslednje izlete in potovanja:

- od 5. do 7. okt. - na PLITVIČKA JEZERA; cena 186.000 lir.
- Od 8. do 15. okt. - potovanje po TUNIZIJI; cena 780.000 lir.
- Od 10. do 17. okt. - MOSKVA in LENINGRAD; cena 985.000 lir.
- Od 28. okt. do 4. nov. - MAROKO; cena 925.000 lir.
- Od 1. do 4. nov. - VELIKI LOŠINJ; cena 168.000 lir.
- Od 2. do 4. nov. - otok RAB; cena 128.000 lir.
- Od 4. do 11. nov. - MADRID in ANDALUZIJA; cena 980.000 lir.

Informacije in vpisovanja pri potovalnem uradu AURORA - Ul. Milano 20, tel. 60261.

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

prireja v šolskem letu 1990/91 v Trstu sledeče tečaje:

1. za dodeljene uradniškemu delu - 1. letnik (1200 ur)
2. za uradnike uvozno-izvoznega podjetja (1200 ur)
3. za obdelovalce kamna - 2. letnik (1200 ur)
4. za bančno tehniko (30 ur)
5. za prihologijo prodaje in marketinga (50 ur)
6. za upravljanje podjetij (60 ur) - pogoj za vpis dokončana višja srednja šola
7. za strojeписje (150 ur)
8. srbohrvaščine (120 ur)
9. za knjigovodstvo in fiskalne obveznosti v podjetju (80 ur)
10. za programiranje na personal computerju z razvitejšimi jeziki (200 ur) - pogoj za vpis dokončana višja srednja šola
11. za osnovno informatiko in MS-DOS (60 ur)
12. Word processing - tečaj urejevanja besedil (60 ur)
13. za uporabo programa Data base (60 ur)
14. za animatorje na socialno-kulturnem področju (60 ur)
15. za upravljanje kmetij namenjenih kmečkemu turizmu (60 ur)
16. za cvetličarstvo in okrasne rastline (80 ur)

Vpisovanje in podrobnejše informacije od 21. septembra t. l. na sedežu Zavoda, Ul. Ginnastica 72 (Dijaški dom), tel. št. 577941 vsak dan (razen sobote) od 9. do 13. ure. Za tečaje iz kmetijstva je vpisovanje tudi na Kmečki zvezi v Trstu, Ul. Cicerone 8/B, tel. št. 362941.

SLOVENSKI VISOKOŠOLSKI SKLAD »SERGIJ TONČIČ« V TRSTU
razpisuje

v akademskem letu 1990/91 štipendije oz. podpore namenjene rednemu študiju ali izredni raziskavi ali izrednemu študijskemu potovanju v tujini.

Pogoji so naslednji:

- 1) Prosilci so lahko visokošolski študenti slovenske narodnosti s stalnim bivališčem v deželi Furlaniji-Juljski krajini;
- 2) Imeti morajo dober šolski uspeh: vsaj 42/60 kot oceno zrelostnega izpita ali vsaj dve tretjini opravljenih izpitov s srednjo oceno 24/30, ako so univerzitetni študenti;
- 3) Pripadati družini s skromnimi finančnimi dohodki.

Lastnoročne prošnje s kratkim curriculum, opremljene z družinskim listom prosilca in kopijo zadnje družinske davčne prijave, nasloviti do 31. oktobra 1990 na: Visokošolski sklad »S. Tončič«, Studio rag. Boris Kuret, Ul. Genova 13, Trst. Informacije na tel. 742405 ali 365260.

gledališča

VERDI
Simfonična sezona 1990/91 - Pri blagajni gledališča Verdi je v teku vpisovanje novih abonmajev in potrditev starih. Urnik: od 9. do 13.00 in od 16. do 19. ure. Ob ponedeljkih zaprto.

V torek, 18. t. m., ob 20.30 bo v Mali dvorani gledališča Verdi koncert dua, ki je leta 1989 osvojil prvo nagrado na mednarodnem natečaju Sergio Lorenzi in ki ga sestavljata Clevee Greensmith (čelo) in Carole Presland (klavir). Na programu bodo skladbe L. van Beethovna, J. Brahmsa in S. Barbera.

Prodaja vstopnic je v teku pri blagajni gledališča Verdi.

Simfonična sezona 1990/91 - V četrtak, 20. t. m., ob 20. uri (red A) bo nastopila baletna skupina BALLETS DE MONTE CARLO. Na sporedu skladbe Mahlerja, Shoenberga in Stravinskega. Dirigent David Garforth, pri klavirju Nataschia Kersevan; igra orkester gledališča Verdi. Vstopnice so na razpolago pri blagajni gledališča od torka dalje. V petek, 21. t. m., ponovitev za red B.

koncerti

Devinski grad
Dne 22. t. m. se bo zaključila tretja izvedba mednarodnega glasbenega natečaja "Castello di Duino", ki je letos namenjen violončelu. Udeležencev je 42 in prihajajo iz ZDA, Sovjetske zveze in Japonske.

Repentabsrska cerkev
Danes, 16. t. m., ob 18. uri se v repentabsri cerkvi pričnejo glasbeni popoldnevni stare in sodobne glasbe, ki jih prireja GALLUS CONSORT v sodelovanju s tržaškimi deželimi sedežem RAI in tržaško pokrajino. Na sporedu bo glasba 18. stoletja dežele Kranjske v izvedbi čembalistice MILKA BIZJAKA.

Glasbeni september
V katedrali sv. Justa bo jutri na sporedu koncert organista W. Jacoba (Nemčija).

V četrtek, 20. t. m., ob 20.30 bo v Evangelikiški luteranski cerkvi koncert pianista R. De Luce.

izleti

Ogled razstav o Langobardih - Klub prijateljev, ki se zbira v Ul. Donizetti 3 v Trstu prireja v petek, 28. t. m., celodnevni izlet za starejše občane v Čedad in Passariano na ogled razstav o Langobardih. Vpisovanje v trgovini Fortunato v Ul. Paganini 2 v Trstu, tel. 60542, do 22. t. m.

Zadružni center za socialno dejavnost in Društvo slovenskih upokojencev obveščata, da je še nekaj prostih mest za izlet v Budimpešto od 3. do 6. oktobra. Informacije in prijave na sedežu Zadružnega centra v Trstu, Ul. Cicerone 8/b, tel. 360324.

SPDT prireja avtomobilski izlet na Bavski Grintavec 22. (popoldne) in 23. t. m. Vpisovanje na ZSSDI (tel. 267304).

Društvo slovenskih upokojencev za izlet na Brione v sredo, 19. t. m., točno ob 7. uri izpred deželne palače na Trgu Oberdan.

razne prireditve

Danes ob 11. uri bo v Domu A. Ukmarja v Šklednju predstavitev nove knjižne izdaje - Sandro Bolchi: LA PORTATRICE DI PANE, prevedena v petih jezikih. Pozdravno besedo bo imel Dušan Jakomin, predstavitev dr. Marijan Bajc, Mirella Urdih - prevajalka.

TRŽAŠKA KNJIGARNA

obvešča cenjene odjemalce, da bo odprta **jutri, 17., in v ponedeljek, 24. t. m.,** s sledečim urnikom:

od 8. do 13. ure
ter od 14. do 19. ure

Nadalje sporoča novi delovni urnik:

torek, sredo, četrtek in petek, od 8. do 13. ure in od 14. do 19. ure
sobota od 9. do 13. ure

šolske vesti

Šolsko leto se začenja na vseh slovenskih višjih srednjih šolah v sredo, 19. t. m., ob 10. uri. Ob 9. uri je šolska maša v cerkvi pri Sv. Ivanu.

Ravnateljstvo srednje šole Igo Gruden Nabrežina sporoča, da bo šolska maša v torek, 18. t. m., ob 8. uri v nabrežinski cerkvi. Učenci kriškega oddelka se bodo istega dne in ob isti uri udeležili šolske maše v kriški župni cerkvi. Pouk se redno prične na obeh šolah 19. t. m. ob 7.45.

Dolinsko didaktično ravnateljstvo sporoča, da se redni pouk prične dne 19. t. m. s sledečim urnikom: COŠ Fran Venturini - ob 8. uri; COŠ Mara Samsa - Ivan Trinko Zamejski - ob 8. uri; COŠ v Miljah - ob 8.10; OŠ v Borštu - ob 8. uri; OŠ v Mačkolljah - ob 8. uri; COŠ na Pesku - ob 8. uri. Učencem in staršem bodo učitelji na posameznih šolah posredovali vsa nadaljnja navodila v zvezi z rednim delovanjem pouka.

Ravnateljstvo srednje šole Fran Levstik s Proseka in šole Fran Erjavca iz Rojana sporoča, da se bo šolsko leto 1990/91 začelo v sredo, 19. t. m., ob 8. uri. Prva dva dneva se bo pouk končal ob 11.30. Šolski maši bosta ob 11.40 na Proseku 19. t. m. in v Rojanu 20. t. m.

Za učence srednje šole Simon Gregorčič iz Doline bo uvodna šolska maša dan pred začetkom pouka, v torek, 18. t. m., ob 9. uri v dolinski cerkvi. Lepo vabljeni vsi učenci, profesorji in starši.

Skupina staršev osnovne šole France Bevk z Opčin vabi učence, učitelje, g. ravnateljstvo in vse starše k začetni šolski maši v torek, 18. t. m., ob 10. uri v župnijsko cerkev sv. Jerneja na Opčinah.

Sklad Mitja Čuk bo organiziral v šolskem letu 1990/91 od oktobra dalje izpopolnjevalni tečaj 70 ur pod vodstvom strokovnjakov, namenjen šolnikom in vsem, ki se poklicno ukvarjajo z mladino, posebej z razvojno moteno in z otroki, ki imajo učne težave. Informacije in prijave po telefonu št. 212289 ali osebno v uradu, Proseška ul. 131-133, Opčine, od 20. do 28. t. m. med 9. in 12. uro.

Didaktično ravnateljstvo pri Sv. Ivanu sporoča, da se bo pouk na šolah Oton Zupančič pri Sv. Ivanu, Fran Saleški Finžgar v Barkovljah, Bazoviški junaki v Rojanu in Fran Milčinski na Katinari pričel v sredo, 19. t. m., ob 8.15.

Učenci osnovne šole Oton Zupančič in šole Bazoviški junaki bodo imeli šolsko mašo isti dan ob 7.45.

Ravnateljstvo srednje šole Ivan Cankar v Trstu obvešča, da se bo pričel pouk v sredo, 19. t. m., ob 8. uri. Razpored pouka za prvi dan je objavljen na šolski oglasni deski.

Didaktično ravnateljstvo iz Nabrežine sporoča, da se bo pouk začel 19. t. m. s sledečim urnikom:

OŠ Virgil Šček iz Nabrežine od 8. do 12.30, OŠ Karel Štrekelj iz Sesljana in Josip Jurčič iz Devina od 8.25 do 12.55, COŠ Stanislav Gruden iz Šempolaja od 8. do 12. ure, COŠ Slivno od 8. do 12. ure.

V občini Devin-Nabrežina bo šolski avtobus redno vozil od 20. septembra dalje.

COŠ Lojze Kokoravec - Gorazd iz Saleža od 8. do 12. ure, COŠ 1. maj 1945 iz Zgonika od 8. do 12., OŠ Jože Srebrnič iz Gabrovca od 8.30 do 12.30, OŠ pri Briščkih od 8.30 do 12.30.

V občini Zgonik bo šolski avtobus redno vozil od 19. t. m. dalje.

Učitelji osnovne šole K. Širok - Ul. Donadoni - sporočajo, da se prične pouk v sredo, 19. t. m., ob 8.15.

čestitke

V Boljuncu praznujeta danes 51 let poroke ZOFKA in DANILO SANCIN. Še na mnoga leta skupnega življenja jima kličejo sinova Edvin in Dušan, snahi Marija in Gracijela ter vnuki Marina, Renato, Suzana, Martina in Federika.

V Praprothu smo se včeraj zopet vsi zbrali in s KATJO rojstni dan praznovali. Še sto takih dni ti želimo vsi tvoji.

Draga mamica KATJA! 28 vročih poljubčkov ti pošiljata hčerki Sonja in Erika.

Dragi nono! Ob tvojem rojstnem dnevu ti želita veliko zdravja Nika in Jaro.

ERIKA in PETER, srečno na novi poti vama želi mama.

Veliko majhnih žerjalčkov želiJo Aleksander, Davorin in Aljoša.

TEČAJI SRBOHRVAŠKEGA IN ITALIJANSKEGA JEZIKA

pri srbsko - pravoslavni skupnosti v Trstu
Vpisovanje in pojasnila do 30. t. m., na trgu sv. Antona novega 7, 1. nadstropje, tel. 631801 od 17. do 19. ure.

razna obvestila

Zveza slovenskih kulturnih društev v Trstu obvešča, da bodo uradi jutri, 17. t. m. zaprti.

Obenem sporoča, da bodo od torka, 18. t. m., uradi odprti po starem, običajnem urniku in sicer od ponedeljka do petka od 8.30 do 13.00 in popoldne od 15.30 do 18. ure.

KK Adria in KD Lonjer-Katinara vabita na sestanek, ki bo jutri, 17. t. m., ob 20.30 v društvenih prostorih v Lonjerju. Pogovorili se bomo o pripravi na praznik grozdja, ki bo 29. in 30. t. m. v Lonjerju.

50-letniki z Opčin, od Banov in Ferlugov so vabljeni v petek, 21. t. m., ob 20. uri v Prosvetni dom na Opčinah na pripravo skupnega praznovanja.

MPZ Valentin Vodnik iz Doline vabi vse svoje stare in nove pevce na sestanek, ki bo v sredo, 19. t. m., ob 21. uri v društveni dvorani.

Odbor skupnosti borcev 19. SNOUB »S. Kosovel« vabi vse borce svoje brigade, da se 23. t. m. udeležijo rednega volilnega zbora brigade, ki bo v Kazljah (v lovski koči) ob 11. uri, da bomo svoje delo lahko opravili pred proslavo ob 45-letnici zmage nad fašizmom, ki bo istega dne v Kazljah ob 15. uri in na kateri bo slavnostni govornik predsednik predsedstva Republike Slovenije, Milan Kučan.

Godbeno društvo Prosek vabi v glasbeno šolo novo godbenike. Vpisovanje in informacije vsak torek in petek od 20. do 21. ure v Soševji hiši.

ŽPZ Ivan Grbec - Škedenj, Ul. di Servola 124, obvešča svoje pevke, da bo začel novo pevsko sezono jutri, 17. t. m., ob 20.30 v društveni dvorani. Srčno vabljene nove pevke. Za informacije poklicati na tel. št. 822605.

Knjižnica Pinko Tomažič in tovariši je v septembru zaprta zaradi preureditve knjižnega fonda.

TPPZ Pinko Tomažič - sezona 1990/91 - Bliza se 20. obletnica ansambla in 50. obletnica vstaje proti nacifašizmu. Predstavniki pokrajinskega odbora VZPI in odbora TPPZ P. Tomažič so obiskali predstavnike republiškega odbora ZZZB NOV Slovenije. Pogovarjali so se o pripravi na 50. obletnico vstaje slovenskega naroda. V četrtek, 20. t. m., ob 20.30 bo v obnovljenih prostorih TPPZ P. Tomažič prva odborova seja. V petek, 21. t. m., ob 20.30 pa bo vaja celotnega ansambla. Vabljeni tudi novi pevci!

Godbena šola V. Parma obvešča, da je v teku vpisovanje novih godbenikov za leto 1990/91. Vpisovanje se vrši pri Danjelu Malalanu v baru v Trebčah vsak dan od 17. do 19. ure razen ob petkih, sobotah in nedeljah.

včeraj - danes

Danes, NEDELJA, 16. septembra 1990
MILKA

Sonce vzide ob 6.44 in zatone ob 19.15 - Dolžina dneva 12.31 - Luna vzide ob 3.39 in zatone ob 17.58.

Jutri, PONEDELJEK, 17. septembra 1990
LAMBERT

PLIMOVANJE DANES: ob 2.41 najnižja -51 cm, ob 9.18 najvišja 44 cm, ob 15.17 najnižja -27 cm, ob 20.56 najvišja 35 cm.

PLIMOVANJE JUTRI: ob 3.13 najnižja -53 cm, ob 9.42 najvišja 50 cm, ob 15.46 najnižja -35 cm, ob 21.32 najvišja 39 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 20,2 stopinje, zračni tlak 1022,5 mb ustaljen, brezvetrije, vlaga 68-odstotna, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 21,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Salomè Bonivento, Elena Lupieri, Michele Morandini, Damien Bergis, Andrea Sallico, Federico Breda, Ruben Salerno, Carol Segulin, Lorenzo Parisi.

UMRLI SO: 79-letni Giuseppe Cherin, 81-letni Emilio Ragagnin, 65-letna Angela Scherl, 78-letni Rodolfo Lana, 81-letna Miriam Nais, 78-letni Aldo Cavaliere, 75-letna Maria Selati, 82-letna Caterina Zhepek, 82-letni Eugenio Caris, 77-letna Argia Sbaiz, 79-letni Giordano Valerio,

Danes se poročita
ERIKA CIBIC in PETER ŽERJAL
Vso srečo na skupni življenjski poti vama želi
stric Pepi z družino

mali oglasi

IŠČEM motor alfa 33 1500. Tel. (0481) 531038.

IŠČEM hišo z vrtom na Krasu, tudi potrebno popravil. Tel. 824691 v večernih urah.

IŠČEM knjige za peti razred DTTZ Žiga Zois. Tel. 829963.

IŠČEM knjige za 3. razred DTTZ Žiga Zois. Tel. 231139.

IŠČEMO vajenca za pekarno. Tel. ob delovnih urah na št. 213645.

MLADJE: tržaško uredništvo obvešča, da se na revijo lahko naročite v Tržaški knjigarni z naročilnicami in nakazilom na tujski račun št. 65/21363 pri Tržaški kreditni banki. Letna naročnina znaša 20.000 lir + 4.000 lir za poštno stroške. Na revijo se lahko naročite neposredno pri izdajatelju: Mladje, Tarviserstr. 16, 9020 Celovec.

PRODAM mini 90 po zelo ugodni ceni. Tel. 381794.

PRODAM fiat 500, letnik '72. Tel. po 18. uri na št. 226687.

PRODAM 10 stotov belega in 5 stotov črnega grozdja. Tel. na št. 228555 v večernih urah.

PRODAM prvovrstno grozdje vrste merlot. Tel. na št. (0481) 78005.

DIATONICNI HARMONIKI (novi) znamk SITAR H-E-A in TOLAR CIS-FIS-H prodam. Tel. (040) 200377.

RENAULT SUPER 5 '86, v zelo dobrem stanju, prodam za 4.800.000 lir. Tel. 421508 od 13.00 do 13.30 ali po 20. uri.

SUHA drva za kurjavo prodam. Tel. 421508 od 13.00 do 13.30 ali po 20. uri.

PRODAM po ugodni ceni 200 bal sena in 70 bal listja za stello. Zainteresirani naj tel. ob uri kosila na št. 226585.

PRODAM rabljene plastične zaboje za grozdje. Tel. na št. 229112 od 8. do 12. ure.

MLADA mucka išče zatočišče pri ljubitelju zivali. Tel. 213856.

OSMICO je odprl Milko Purič v Repnu št. 15.

OSMICO so odprli v Borštu pri Zaharju. **OBDELOVALEC** vinograda v Boljuncu prodaja okrog 15 stotov belega grozdja na trii. Tel. št. 228146.

INŠTRUIRAM angleščino in španščino ali pa pomagam učencem pri domačih nalogah in jih lahko spremljam v šolo. Tel. 309956 - Klavdija.

PISARNA išče uradnico z vsaj petletno prakso tajniškega dela. Pisati na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »Tajnica«.

AKUPRESURA

pod nadzorstvom zdravnika zelo uspešna:

- ☐ pri prekomerni teži
- ☐ odvajanju od kajenja
- ☐ stresnih situacijah

INFORMACIJE:

vsak dan po 14. uri
na tel. št. 003866/73448
dr. Ljudmila BIZJAK
Vilfanova 15 - Portorož

MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124), FERNETIČI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2.
MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124), FERNETIČI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

LOTERIJA

BARI	90	87	60	23	65
CAGLIARI	90	21	40	45	87
FIRENCE	42	87	28	40	60
GENOVA	81	30	75	28	31
MILAN	6	72	84	57	31
NEAPELJ	22	59	30	27	25
PALERMO	18	39	81	14	2
RIM	67	43	10	25	2
TURIN	55	37	27	35	18
BENETKE	29	16	64	1	5

ENALOTTO

2 2 X	2 1 1	1 2 X	1 X X
KVOTE:			
12	86.653.000.—		
11	1.736.000.—		
10	148.000.—		

TURISTIČNA
AGENCIJA

PUNTAR

Vabimo vas, da se nam pridružite pri odkrivanju zanimivosti in lepot Zgornjega Posočja, zbranih v programih naše ponudbe.
Informacije: Trg 1. maja 8, TOLMIN, Slovenija, tel. (065) 82977

Bevkovo delo

Kako prav je imel Anton Slodnjak, ko je v svoji knjigi **Obrazi in dela slovenskega slovstva** leta 1975 zapisal: »Pot do končne, pravične ocene Bevkovega pisateljskega hotenja in ustvarjanja je še dolga.« Enega izmed vzrokov te dolge poti je z lepo primerom povedal Jože Pogacnik v reviji »Nova obzorja« 1956: »Kadarkoli razmišljam o Bevkovi ustvarjalni aktivnosti, se mi vedno sama po sebi vsiljuje primerjava z vulkanom. Poleg lave ti nametše vulkanskega kamena, peska, prahu in pepela. Bevkova književna eruptivnost je temu podobna. Razen žareče lave dragocenih izpovednih in splošnočloveških prvin je cela kopica drugo- ali celo tretjerazrednih umetniških sestavin, ki se ponekod prelope v golo povprečnost ali tehnično znanje.«

To pomeni, da bo potrebno še poglobiti analizo Bevkovih del in jih temeljitostno ovrednotiti z vseh vidikov: vsebinskih, oblikovnih, slogovnih, idejnih in jezikovnih. Že sedaj pa je mogoče dati strnjen pregled njegovega dela glede na teme, ki se jih je loteval v svojem 60 let trajajočem pisateljevanju.

Jedro Bevkovega dela predstavlja **zgodovinska ali historična** tematika, ki zajema Primorsko (le v par primerih seže v Benško Slovenijo, Istro in na Gorenjsko) od začetka 14. stoletja do leta 1947, do priključitve Primorske k matični domovini. Na začetku stoji močnata tolminska pentologija, ki zajema trilogijo romanov **Znamenja na nebu**, povest **Umirajoči bog Triglav** in roman **Človek proti človeku**. Vse se dogodi od začetka do srede 14. stoletja, ko so naše kraje in vso Evropo prizadele strašne nadlogi, ki so jih naznanjali apokaliptični jezdec: zarote, uboji, zasužnjenje, vojne, kobilice, lakota, potres in kuga. Za trilogijo Franc Zadravec v svoji slovestveni zgodovini pravi, da je zamegljena, ker Bevk piše razdrobljeno, hitro menjuje čas in prostor, s tisoč drobnimi motivi hoče dati celoto. Mislim, da je razdrobljeno pisanje še zaostali davek ekspresionizmu, hitre menjave pa morda celo vpliv filma, ki ga je Bevk dobro poznal. Mozaična slika pa ima lahko tudi svoj čar. **Umirajoči bog Triglav** je zgodovinska podoba nasilja nad poganskimi Kobaridci, s katero je Bevk protestiral proti fašističnemu nasilju v Kobaridu in Drežnici. **Človek proti človeku** je gotovo najboljši del pentologije in Viktor Smolej meni, da se v popravljeni drugi izdaji približuje Finžgarjevemu in Tavčarjevemu zgodovinskemu romanu. Iz istega časa in občutja je nastala v naglici napisana povest ljubezni, ljubosumna in sovražna **Burkeže gospoda Vitega**.

V drugo polovico 15. stoletja segata povesti **Kresna noč** in **Stražni ognji**. Prva je aitiološka zgodba kot razlaga dveh, v večernem soncu krvavečih pecin. To je kruta, starosvetna zgodba v prvotnih nagonih živečih tolminskih gorjanov, ki jo je sam pisatelj zelo cenil. Druga pa je odmev »turških« mohorjev in prikazuje vpad Turkov v Vipavsko dolino in dolino Idrijce ob koncu tega stoletja.

nedoločeno, morda v 16. ali 17. stoletju, se dogaja ribiška zgodba o slovenske obale, pri kateri s starimi ribiški običaji. Povest **Pravica do življenja** se dogaja v letu 1627, v letu nekravnega tolminskega punta. Tolminski podložniki se uprejo davku na novine, ki so jih izsekavali v grofovskih gozdovih, a so poraženi in gosposko morajo prositi odpustanja. Toda puntarska iskra ti naprej, posebno močno v prvem desetletju 18. stoletja, ko je Bevk ozvil lik puntarskega voditelja Simona Galka s Kneže v povesti **Iskra pod pepelom**, izbruh in potek velikega tolminskega punta 1713/14 pa je prikazal v mladinski povesti **Iz iskre požar**. V času francoske liriije v začetku 19. stoletja se dogajata novela **Soha svetega Boštjana** in povest **Viharnik**.

Velika zgodovinska zarezja je bila prva svetovna vojna, ki jo je pisatelj sam doživljal in doživljata izpovedoval v mnogih pesmih in pričah, večinoma s protivojno tendenco. V daljši prozi pa se ta vojna in njene posledice čutijo v mnogih delih, npr. v romanu **In sonce je obstalo**, v novelah **Mrtvi se vračajo**, **Tuje dete** ter v enodejanki **V kavarni**.

Italijanska okupacija s kasnejšim pojavom fašizma je bila naslednja tema, ki je bolj ali manj odmrta odmevala v mnogih Bevkovih delih. Najbolj odkrito protestira proti njenemu nasilju v delih, ki so izšla v Jugoslaviji pod izmišljenimi imeni. Žal je v povesti **Zastava v vetru** ogorčenje prevplilo umetniško podobo; šele z romanom **Kaplan Martin Čedermac** je dozorela umetnina, ki glavnega junaka dvigne v simbol boja za pravice slovenskega jezika. Nekak Čedermac iz

učiteljskih vrst je v noveli **Na prelomu**, iz šolarskih pa v mladinski povesti **Toneček**.

Odpor zoper domačine, ki so tuji oblasti ovajali sorojake, je izpovedal v noveli **Obračun**. Še hujši odpor je čutil do renegatov, fašistov slovenske krvi, kot sta Angel v drami **Kajna** ali Gantar v romanu **Črna srajca**. Ker je ta roman izšel po osvoboditvi, je v njem lahko obdelal snov, ki ga je že dolgo mikala, a prej ni mogel odkrito pisati o njej - to je o predvojni protifašistični organizaciji TIGR. Organiziran odpor dijakov proti poitalijancemvanju okrog leta 1929 v Gorici je orisal v mladinski povesti **Črni bratje**. Problem porok primorskih deklet s tuji, celo fašisti je prikazal v povesti **Tuja kri**.

Bevk je po osvoboditvi načrtoval trilogijo z novejšo snovjo: prvi del iz časa pod fašizmom, drugi del iz časa NOB, tretji del iz časa takoj po osvoboditvi. Prvi del bi lahko bil že omenjeni roman **Črna srajca**, tretji del bi mogla biti povest **Slepa ulica** o povojni stiski tistih, ki so sodelovali z okupatorjem, za drugi del pa ni več našel časa in moči, ampak je na temo NOB napisal več mladinskih povesti, npr. **Mali upornik**, **Učiteljica Breda**, **Vanka parizanka**, **Gregor Petelinček**. Tudi nekaj dobrih novel je nastalo, npr. **Mati Polona** za časa NOB, **Štefa se vrača** za čas angloameriške okupacije.

Kot druga je pomembna **domačijska ali kmečka** tematika, vezana na rodno Cerkljansko, v kateri je preživel svoja mladenca in prva službena leta. To pokrajino je vse življenje nosil v srcu in jo tudi prepričljivo z besedo upodabljal, saj je tu lahko uporabil njena stara izročila, staro besedišče in v stoletjih izklesano ljudsko modrost. Zahodno od tod se je kmečke motivike loteval Ciril Kosmač, vzhodno Ivan Tavčar in še bolj vzhodno, že na kraju rovtarskega ozemlja pri Škofji Loki, Jan Plestenjak; a nihče je ni tako vsestransko in temeljito izčrpal kakor Bevk, saj število daljših in krajših del na to temo res ni majhno. Prikazal je hribovca v boju s svojo skopo zemljo in svojimi nagoni. Zemlja, kruh in ljubezen so osnovna gibala teh del.

Nekatere snovi segajo v nekoliko bolj odmaknjeni čas: roman **Vedomec** v sredo prejšnjega stoletja s svojo grozljivostjo, tipično rovtarsko vampirsko vsebino, in povest **Srebrniki** z motivom škopuškega zbiranja srebrnega denarja skoro več stoletij, da je nazadnje vse to neki prištek lahko napravil in izničil. Najvišji dosežek je kolektivni roman **Ljudje pod Osojnikom**, kronika štirih domaćij v Bevkovi rojstni vasi. Dognane, čeprav sodobnemu otroku nekoliko odmaknjene so kmečke snovi v mladinskih povestih **Jagoda**, **Pastirci**, **Grivarjevi otroci** in **Pestrina**. Povest **Hiša v strugi** izpoveduje je ljudsko modrost, da se za brezumno isekavanje gozda narava maščuje s povodnjjo. Povest **Bridka ljubezen** temelji na odhajanju moških na sezonsko delo v gozdove Stajerske, Slavonije in Rumunije, kar je že prej opeval v pesmi **Tolminka pomlad**. Povest **Krivda** je nastala iz drame **Materin greh** in govori o nezvestoti kmetice, ki se zaradi bolnega, ne-sposobnega moža sreča s hlapcem, domači sin pa se maščuje nad njim. Roman **Železna kača** prikazuje vpliv gradnje železnice skozi Baško grapo na vaško življenje in grapi. Novela **Dedič** v novi inačici kaže pohlep hlapca po domaćiji, ki se tudi tragično konča: umrleta dedič in hlapec. **Oče, Drobnička, Laz in Koza** so v slogu Tavčarjevih **Silk iz loskega pogorja**. Povest **Veliki Tomaž** je podoben velikega tolminskega punta 1713/14 pa je prikazal v mladinski povesti **Iz iskre požar**. V času francoske liriije v začetku 19. stoletja se dogajata novela **Soha svetega Boštjana** in povest **Viharnik**.

Velika zgodovinska zarezja je bila prva svetovna vojna, ki jo je pisatelj sam doživljal in doživljata izpovedoval v mnogih pesmih in pričah, večinoma s protivojno tendenco. V daljši prozi pa se ta vojna in njene posledice čutijo v mnogih delih, npr. v romanu **In sonce je obstalo**, v novelah **Mrtvi se vračajo**, **Tuje dete** ter v enodejanki **V kavarni**.

Italijanska okupacija s kasnejšim pojavom fašizma je bila naslednja tema, ki je bolj ali manj odmrta odmevala v mnogih Bevkovih delih. Najbolj odkrito protestira proti njenemu nasilju v delih, ki so izšla v Jugoslaviji pod izmišljenimi imeni. Žal je v povesti **Zastava v vetru** ogorčenje prevplilo umetniško podobo; šele z romanom **Kaplan Martin Čedermac** je dozorela umetnina, ki glavnega junaka dvigne v simbol boja za pravice slovenskega jezika. Nekak Čedermac iz

pešna, kot v domačijskih delih, liki so preveč šablonski, da bi prepričali, jezik je neizrazit in papirnat. Najbolj značilno delo te vrste je roman **Zablode** o sleparškem in erotično razbrzdanem življenju tržaškega meščanstva; podobna mu je povest iz uradniških krogov **Gospodična Irma**. Lastne izkušnje z mestnimi ženskami v letih študija je izpovedal v delih **Suženj demona** in **Beg pred senco**; pastoralo ljubosumu, ki pogubi zakonski par brez otrok, je mojstrsko prikazal v psihološki noveli **Muke gospe Vere**, po drugi strani pa je v noveli **Poberinka Rezi** podoba tragične usode prostitutke. Novela **Julijan Sever** je spopad dveh žensk, matere in neveste za možkega, ki je neozdravljivo bolan in si hoče pred smrtjo ogledati umetnine italijanskih galerij in muzejev.

Socialno stisko otrok v predmestju prikazuje v mladinski povesti **Tovariša**. Meščanska je snov novel **Predporočna noč**, **Dan se je nagibal** in **Modesta**, zgodba o dekliskem prebujanju. Roman **Težak kamen** na njeni duši je psihološka študija, izhajajoča iz usode Bevkovega prijatelja Alojzija Resa. **Brez krinke** je psihološki roman, ko mož doživlja predajo svoje žene drugemu moškemu in postopno brisanje iz družine. O prevari, ki zadene dekle z dežele v mestu, da se ji zmede um, pripoveduje povest **V mestu gorijo luči**. Igra **Partija šaha** je groteskno grozljiv obračun z zapeljivcem. Povest **Otrok** pa govori o problemu ovdovalce žene, ki se iz ljubezni do otroka odpove ljubezni do možkega, ki jo snubi.

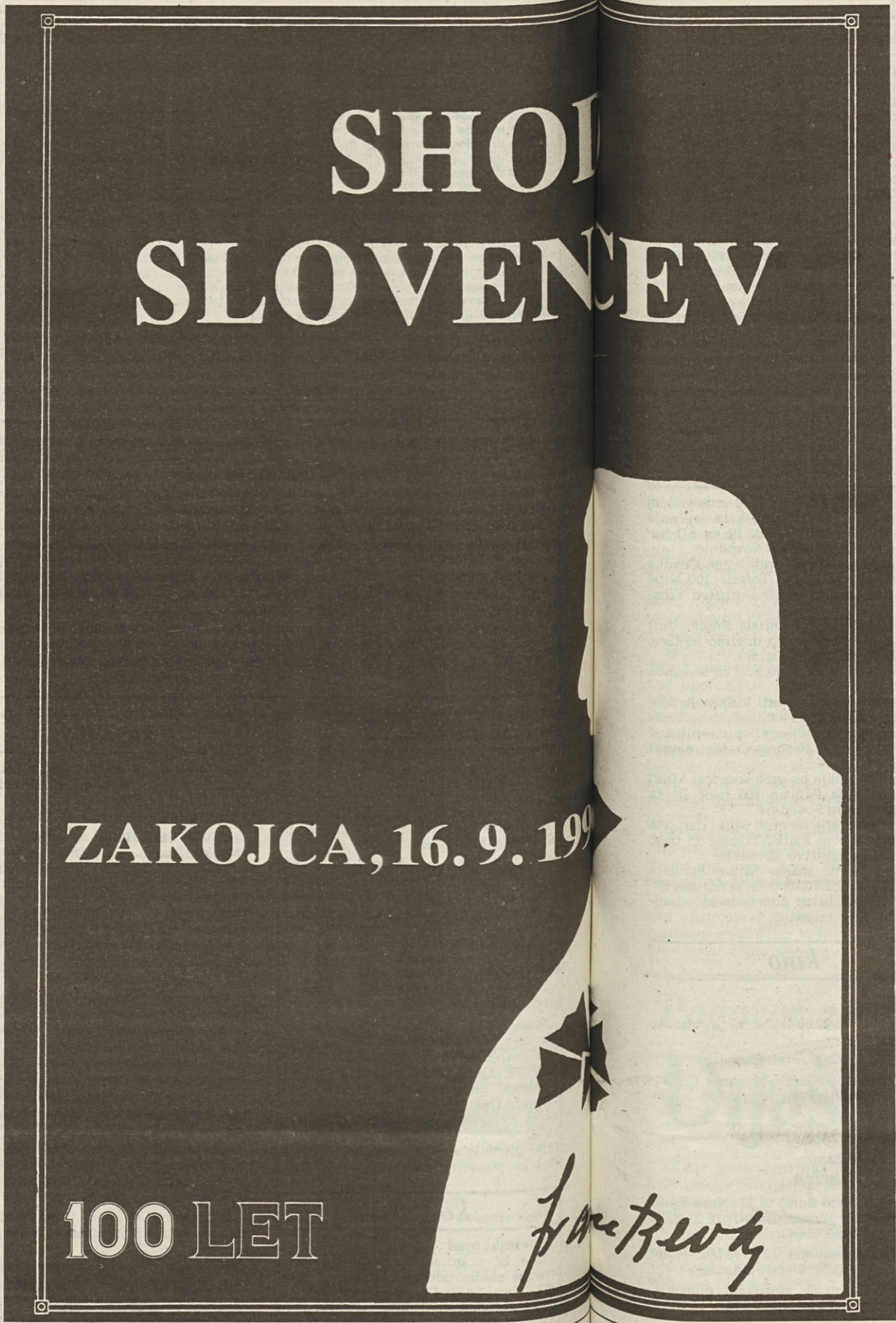
Četrta tematski krog zajema **socialno poudarjena** dela, ki pa niso tako izrazita, da bi Bevka uvrščali med socialne realiste. V glavnem prikazuje kmečki in polkmečki proletarijat, delavstvo le izjemoma. Sodeloval je s krščansko-socialno revijo »Naša moč« in v njej objavil **Pesem proletarcev** ter črtico **Sila**. Tu je predstavil mladega delavskega voditelja Petra. Socialno je zaostrena novela **Mati**, ki poleg detomorilke Tilke prikazuje še druge jetnice, žrtve tedanjih družbenih razmer. Odsav socialnih razmer na Goriškem je mladinska povest **Luček in njegov škorec**, ki prikazuje izseljevanje v Argentino, a tudi povest **Zerjav**, odhajanje žena in deklet v Egipt, kjer kot Lepa Vida hrepenijo po domu, mnoge se tudi pogubijo. Boj za pravično razdelitev skupne zemlje, ki zahteva tudi človeško žrtve, je prikazal v noveli **Gmajna**. Mojstrski sta socialno ubrani noveli z mestnega obrobja: **Menče** o ostareli dinaričici in njenih mislih na poroko, **Granata** pa o nevarnem zbiranju ostankov preživela s soske fronte, ki se ga lotevajo ljudje v hudi socialni stiski. Skoraj vse dogajanje teh dveh novel je pomaknjeno v človekovo notranjost.

Peta tematska razsežnost Bevkovih del temelji na **ljudskih izročilih** in je skoraj izven časovnih dimenzij, a s koreninami v pradedninah. **Povesti o strahovih** so odmev ljudskih grozljivk, ki so mu jih v otroških letih pripovedovali ded, babica in mati. Stare tolminske povedke je uporabil za tri povesti o tolminskih grofih: **Neveščki dogodek**, **Povest o grofu**, ki so ga uši snedle in **Grof Mešanec**, ki se vedka za mladino Kozorog se godi v času nasilja graščakov, a je vsa pretkana s starimi izročili. Legende so dognane umetnine s starodavno patino ljudskih legend, prav tako zbirka pravljic **Čarovnica Čirimbavca** temelji na motivih tolminskih pravljic in povedk. Za mladinsko povest **Peter Klepec** je uporabil ljudski motiv šibkega pastirja, ki mu vile so podarilo nenavadno moč, da je ko kosle pobegne Turkom in jih prežene iz dežele. Ljudska vrača ob novem letu mu je služila za pesem in črtico **Zlota voda**.

Šesti tematski krog so **avtobiografska** dela, ki so blizu zgodovinskemu delu, saj se v njih lepo zrcali tudi širše dogajanje Bevkove dobe. Strnjen prikaz otroških let je v delu **Začudenje** oči, posamezni motivi iz teh let pa so v mojstrski zbirki **Črni Otroška leta**. Otroštvo zaključuje cankarjansko ubrana črtica **Materina smrt**.

Nemirna leta so podoba razgibanih dijaških let na učiteljski in nekajletnega učiteljevanja na Cerkljanskem. Ločitev od soli in družine ter odhod na fronto v prvi svetovni vojni je podživel v knjigi **Pot v neznanje**, polni bridkih spoznanj. Prvi dve povojni leti na novinarskem delu v Ljubljani in življenje pod italijansko okupacijo v Gorici je orisal v **Mraku za resetkami** s poudarkom na preganjanju in ječah. Čas druge svetovne vojne, prebit najprej v taboriščih in ječi, kasneje pa v partizanih, in se povojni boj za zahodno mejo do priključitve Primorske nam je dokumentarno prikazal v knjigi **Pot v svobodo**.

JANEZ DOLENC

Pisateljevo ustvarjanje vseh neposrednih srečanjih z njegovim delom

Odzivna pesnika in gledališka podoba

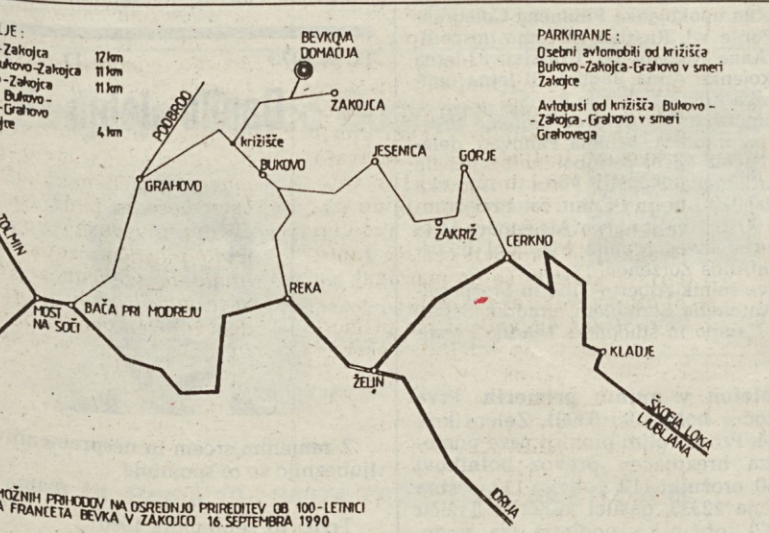
Lahko da je upravičeno ali ne, dejstvo je, da se mnenje o izbranih literarnih ustvarjalcih - posebno če gre za tako izrazito figuro slovenskega izročila, kot je to France Bevk - hočeš nečeš rado posploši. Zaradi teh ali onih razlogov se vse skrajnosti določenega ustvarjalca strnejo na enem samem skupnem imenovalcu in ta slednjič prevlada v občutju, kadar naletimo na njegovo ime. To velja gotovo za Cankarja pa Župancina, Tavčarja ali Gregorčiča in še mnogo drugih. Seveda smo ob natančnejših srečanjih s tovrstnimi avtorji večkrat presenečeni, ko najdemo v njihovih delih vdsušja in izraze, ki odstopajo od splošnega vtisa, splošnega mnenja. V poslednjem času se mi je to zgodilo rav-

Danes je dan, ki bo ves v Bevkove imenu. V Zakolci bo veliki ljudski shod, s katerim bo primorsko ljudstvo, in z njim domala vsi Slovenci, počastilo ime in delo pisatelja, ki je na tem kosčku naše zemlje pravi mit. Zato ni čudnega, da pričakujejo organizatorji pravo morje ljudi, ki nameravajo počastiti 100-letnico rojstva velikega Primorca. Program je do potankosti izoblikovan in izdelan (scenarij je napravil režiser Janez Povše), vzrtilo se bo marsikaj, da bi bil praznik res praznik. Tudi naš dnevnik skuša primorsko obležiti dogodke s posebno stranjo, ki naj osvetli nekatere vidike pisateljevega ustvarjanja. Naj bo to tudi vabilo za odhod v Zakolco (na sliki posredujemo tudi »zemljepisni oris« možnih poti v ta kraj), ki bo danes središče Primorske.

France Bevk. Zato bi bil lahko navedel svoji doživljenjski pot. Kar iz dveh razlogov: ker so njegovi trd, možat, čustvovarske je do skrajnosti razboleno, vendar nikdar mehko, raznežno, sentimentalno. Prav gotovo, dobrotljiv in očetovski prijazen, pač pa dosti izrazitejši, umetniško močnejši in celovitiji.

Drugo takšno srečanje je bila predstava »Kaplana Martina Čedermaca« v Mladinskem domu v Celovcu pred leto dni v okviru Mladinskega kulturnega festivala, predstava v izvedbi Odra na Št. Jerja. Predstava po osrednjem Bevkovem romanu, ki ga doživljamo kot tako zelo temeljno, ki pa celo v literarnem zapisu vsebuje kljub ostrini izpovedi in neizprosne zavzemanju za

osnovne človekove pravice na nivoju narodnosti oziroma jezika, v glavnem blage in zaokrožene oblikovne forme, gladko čitljive, nemara usmerjene prav v navdušujoče branje za čim širši krog ljudi na čim širšem narodnostnem prostoru. Interpretacija predstave me je enako presenetila in navdušila kot »novo« srečanje z Bevkovo poezijo. Izvajalci z režiserjem na čelu so se po vsej verjetnosti zavedali nevarnosti mehke in prijazne postavitve, posebno ker, ser bili vsi po vrsti razen režiserja gledališki ljubitelji in ne profesionalci. Spremljana z živo sodobno glasbo, ostrimi, večkrat kar oglušajočimi, vendar utemeljenimi akcenti, se je predstava odvijala pred občinstvom kot kar katolikanska grožnja vsemu nebranjenu narodu, ki nima pred nasiljem nikakršne zaščite. Šlo je za spopad med na-

(odlomek)

France Bevk

Češnja

To je bilo davno, davno, pred stoletji nekoč, ko je na solkanskem gradu živel grof Pilgrim. Gradu že zdavnaj ni več njegovi razvratni in nihče ne ve, kje je stal, tako je bil zravan z zemljo. Le izročilo o grofu se je ohranilo. Bil je iz slavnega in močnega rodu, ki se je velikokrat izkazal v boju in z dobrimi deli. Toda Pilgrima je tako opijanjilo bogastvo, slava in moč, da je postal samemu sebi bog in si je z železnim oklepom obdal srce. Tako pravilo, da ni nobeno srce tako trdo, da bi ga nih na svetu ne moglo omečiti, kakor nobe na tema ni tako gosta, da bi ne mogel posijati žarek vanjo. Toda zdelo se je, hudo se je zdelo, da je Pilgrim izjema stvarstvu. Žena - ubožica - mu je zgodaj umrla, neobjokovana, s sinom je počenjal kot s hlapci, služničad je trepetala pred njim, a tlačani so se mu izognili v loku in se križali, kjerkoli so ga zagledali.

Ljubil je lov, ker so mu beg zverjadi, curki njihove tople krvi in umirajoči pogledi težili divje srce.

Nekoč je lovil na pobočju Škabrijela, na čigar vrhuncu je tedaj stala cerkev in je bil še na gosto porasel z gozdovi, ne tako gol kot dandanes, in so se med dreviem in grmovjem skrivale jase in planice, na katerih je disala gozdna trava. Dan je bil lep, kot ulit iz srebra, sonce se je toplo razlivalo čez Obsočje in čez Brda, toda lovci niso imeli sreče. Kakor da je zverjad sam Bog zavaroval, ni bilo blizu ne daleč srne, niti zajca, niso jih mogli izvohati ne psi ne gonjači - puskica je neiztreljena obiznila v samostrelu, kopje je ostalo v rokah.

Nejevoljen in temnogled ko človek, ki ga mučita žeja in lakota, se je grof, ki ni mogel utišati slé po krvi, vračal čez pobočje domov. Dospel je do mesta, kjer stoji danes cerkevica svete Katarine: takrat pa je stal tam iz mehkega lesa izrezljan Kristus, razpel na križu in mu je iz stotarih bridkih ran v debelih kapljah tekla kri ter se mu je obraz smehljaj, kakor da se veseli, ker je izpolnil voljo Očetovo. Tisto znamenje je dal postaviti Pilgrimov ded v zahvalo, ker ga je bil Bog rešil iz čekanov razsreženega mersjasa. Tam okrog je bilo drevje in grmovje posekano, da se je širila zelena, sončna jasa; sredi jase je stala češnja, ki je bila prav takrat tako polna rdečih sadov, da so se ji upogibale veje.

Grof Pilgrim je dajal za cerkve in za samostane, a ne zaradi bogaboječnosti

in pobožnosti, vse bolj iz bahaštva in ker je bila taka navada. Bog se je umaknil njegovemu srcu, molilve mu je ticala le pa ustnicah, ni mu živirala iz duše. Stokrat je šel mimo Križanega, ne da bi ga bil opazil. Če je po naključju dvignil pogled na njegovo izbičano telo, se je priklonil z glavo le zaradi spomina na deda. Češnja pa - kakor da s svojimi koreninami ne stoji na njegovi zemlji: zanjo niti vedel ni, četudi jo je večkrat videl, nihče grajskih ni trgal njenih sadov, obrali so jo tlačani, pastirji in pliči.

Tedaj pa so psi nenadoma tako glasno zalajali, da so ga trpko zdramili iz nejevolje. Dvignil je pogled in zagledal češnja, a v njenih rogovilah tlačana. Mož je češnje smukal za srjaco: pod drevesom pa je stal dveletni deček v krilcu, z bledeimi lici in svetlimi očmi strmel v vrh, hrepenenče ploskal z ročicami in čakal, kdaj mu pest češnej prileti na trato, da jih pobere in pozobije.

Grof se je presenečen ustavil. Morda bi bil kdaj drugikrat šel mimo in bi se ne zmenil za to; tedaj pa je v svoji nejevolji v trenutku pomislil, da je češnja njegova in da je tlačan samovoljno segel po njegovem blagu.

»Ti, kaj počenjaš tam gori?« je zakričal.

Tlačan, ki je grofa že opazil, je nehal trgati češnje, kakor da mu je otrpnila roka, poskusil se je uslužno smehljati in se vdano klanjal. Upal je, da se bo vse dobro izteklo; toda ko je opazil grofov srd, ga je srh spreletel po hrbtu.

»Češnje berem, vašta gnada,« je izjeljal ponižno in s trepetom.

»Doli!«

Tlačan se niti za trenutek ni obotavljaj. Podvzidal se je na tla, češnje pa so se mu usipale izza srjace in ko rdeča toča padale na zeleno travo. Tresel se je, kakor da nosi dušo v rokah: ko je stal na tleh, so se mu noge šibile v kolenskih, roke so se mu sklenile, prosile so mu oči in vse telo.

»Čigava je češnja?« ga je vprašal grof.

»Saj nisem hotel, otrok me je tako lepo prosil - saj veste, kaj so otroci, vašta gnada, nimajo pameti! - da sem ga moral uslišati...«

»Čigava je češnja?« je ponovil grof.

»Vaša... Le za dobrega vrabca škoda sem vam napravil; saj tako gredo po zlu, nikomur v korist. Saj vam nisom zrasle na srcu, vašta gnada...«

S.A.C.A.T.

nadomestni deli za
FIAT - ZASTAVA - ALFA - LANCIA
in za tuje znamke avtomobilov

UPRAVA:
Ul. Marconi 6 - Tel. 775483-4

Ul. sv. Franciška 38
TRST - Tel. 768667 - 772002

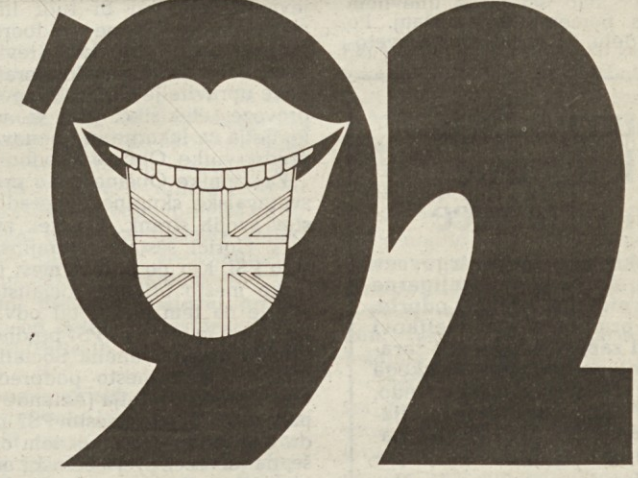
**uradno priznan
jezikovni licej**
sedež državnih izpitov
**tehnični zavod
za računovodje**
sedež državnih izpitov
uradno priznanih
vseh pet let

**srednja šola
za nadoknadenje
izgubljenih let**
geometri - knjigovodje - učiteljske
liceji - vrtnarice - srednja šola
informatika
poklicni tečaji
tajništvo podjetja
programerji IBM - strojeписje
stenografija - jeziki
knjigovodstvo - aranžerstvo
finančni svetovalci

VPIŠOVANJE
v dnevne in večerne tečaje:
NOV SEDEŽ
TRST - UL. LAZZARETTO VECCHIO 24
TEL. 040/307440 - 307416

pojdite v

z nami pridri v

BRITISH SCHOOL

ul. torrebianca 18, trst tel. (040) 369369	korzo italija 17, gorica tel. (0481) 33300 - 531518
ul. paolo sarpi 12, videm tel. (0432) 507171	ul. duca d'aosta 16, tržič tel. (0481) 411868

- Tečaji angleščine vseh stopenj: za otroke, odrasle in podjetja. Učno osebe v materinem jeziku z večletnimi izkušnjami v poučevanju in stalno prisotni.
- Jamstvo, brezplačne dopolnilne lekcije.
- Brezplačna uporaba učilnic, videoteka, kompjuterji in programska oprema za učenje, knjižnica. »Pass« za brezplačen vstop v učilnice in knjižnice British School v vsej FJK.
- Lažja izbira naših tečajev z novim načinom plačila na obroke, ki jih nudi **art**, brez obresti in drugih dodatnih stroškov.

University of Cambridge
Local Examinations Syndicate
International Examinations

AUTHORISED CENTRE

TRIESTE IT015 UDINE IT027 GORIZIA PET0458

V torek se na izredni seji sestane pokrajinski svet

Pokrajina se bo odločno zavzela za večjo vlogo IRI na Goriškem

Goriški pokrajinski svet se bo v torek sestal na izredno sejo. Na njej bodo vzeli v pretesno problematiko podjetij z državno udeležbo na Goriškem. Razlog za razpravo je nepredvideni odpust 50 delavcev tovarne Ansaldo v Trzinu, kar je vodstvo tega državnega podjetja (sedež je v Milanu, saj ima koncern Ansaldo več tovarn v raznih krajih) opravičilo z izpadom številnih iraških naročil ob sedanji krizi na Blaznem vzhodu. O tem vprašanju smo že pisali, kot smo pisali tudi o dveh protestnih stavkah, ki so v prejšnjih dneh bile v Trzinu.

Predsednik Pokrajine Gianfranco Crisci se je včeraj sestal s sindikalisti. Predložil jim je stališče pokrajinskega odbora, istočasno hotel od njih dobiti dodatne sugestije. S Criscijem je na sestanku bil še odbornik Bressan, vtem ko so sindikate zastopali pokrajinska tajnika CGIL Giuliano Bon in CISL Vittorio Brancati ter trziški zastopniki treh kovinarskih sindikatov Giorgio Rossi, Paolo Fedel in Gianfranco Valenti.

Crisci je dejal, da niso tukajšnji politiki in upravitelji prav nič zadovoljni s politiko IRI na Goriškem. Svoječasno je tu bilo več podjetij z državno udeležbo. V Gorici vsega tega ni več: tovarni Safog in OMG sta bili prodani zasebnikom. V Trzinu se položaj iz leta v leto slabša. V ladjedelnicah je sedaj le 2.800 zaposlenih, od teh kar 270 v dopolnilni blagajni. V tovarni Ansaldo je še samo 580 zaposlenih, od teh 70 v dopolnilni blagajni. Tem se je sedaj pridružil še 50 odpuščenih. V tovarni Meteor v Ronkah je 390 zaposlenih, v tovarni Aeritalia, prav tako v Ronkah, pa 70 ljudi.

Vse to je premalo, malo v primerjavi z obljubami IRI kot tudi v primerjavi s potrebami Goriške. Leta 1983, torej pred sedmimi leti, ko se je razpravljalo in odločalo o novih prijemih v vodenju IRI, je obljubil, da bodo v Gorici ustanovili informacijsko središče. Na tak način naj bi nadomestili prodani goriški tovarni in potrdili svojo prisotnost v tem kraju. V sedmih letih ni bilo narejenega ničesar. Prav tako niso bile izpolnjene nekatere druge obljube.

Pokrajinski predsednik je naglasil, da bodo po torkovi razpravi v pokrajinskem svetu odločno nastopili na pristojnih mestih na Deželi in v Rimu. Prisotnost podjetij z državno udeležbo je pri nas nujna.

Sindikalisti so s temi pogledi soglašali, saj je sindikat podobna stališča vedno zagovarjal. Sindikalisti pa so tudi opozorili na nekatere znake slabosti v nekaterih industrijskih podjetjih pri nas. Nekatera so nastala in poslovala upoštevajoč deželne in državne finančne ugodnosti.

Ob stoletnici Bevkovega rojstva

Iz raznih krajev Goriške naši ljudje danes v Zakojco

Z množičnim obiskom ljudi iz cele Slovenije, predvsem pa iz primorskega prostora bomo danes v Zakojci slavnostno počastili 100-letnico rojstva Franceta Bevka, pisatelja, kulturnika in narodnega buditelja. V pisateljevem rojstnem kraju bo danes shod Slovencev v duhu ljudskega izročila in sporočila.

Priljubljeni odbor, ki ga sestavljajo kulturni delavci severnoprimskega ter zamejskega območja, je vložil veliko napora, da bi današnja slovesnost dobila svojo pravo vsebino in sporočilnost.

Prireditve se bo pričela ob 12. uri, ko bodo svečano odprli prenovljeno Bevkovo domačijo z uvodno besedo pesnika, akademika in člana predsed-

stva Republike Slovenije Cirila Zlobca.

V Bevkovi domačiji pa bodo odprli stalni razstavi o življenju in delu primorskega pisatelja ter o etnografskih značilnostih časa, v katerem je France Bevk preživel mladost. V kulturnem sporedu pa naj bi izpostavili domačnost in ljudskost našega velikega primorskega rojaka.

V drugem delu ljudskega shoda pa se bodo kar na treh prizoriščih Zakojce izvrstne skupine, ki bodo v sinhroniziranim nizanem programa in premikanju od prizorišča do prizorišča izpostavile Bevkovo besedo, ki bo uglasila prvi in drugi del shoda. Slednji naj bi se zaključil ob 17. uri, ko se bo začela prosta zabava ob zvokih anasambla Slaki.

Glasbeni pouk v šoli na Plešivem

Kulturni krožek briške mladine Plešivo - Krmin je v zadnjih letih omogočil, da se vrši pouk glasbe v popoldanskih urah v prostorih osnovne šole na Plešivem. Mladina se zbira dvakrat tedensko v prostorih osnovne šole. Tu imajo tudi možnost poučevanja klavirja. Duša tega delovanja je učiteljica Tanja Kuštrin. Njeni poizrtvovalnosti in prizadevnosti so starši zelo hvaležni. Pouk se bo letos pričel 21. septembra ob 15. uri v šolskem poslopju na Plešivem. Pobudniki so prepričani, da bodo tudi letos starši s Krminskega in sosednih krajev pošiljali otroke h glasbenemu pouku.

»Sovodenjska dekleta« naznanjamo žalostno vest, da zapušča danes dekliški stan naša draga

MAJDA

Žalujem se ne pridružuje
ROBI

Danes stopata na skupno življenjsko pot

MAJDA in ROBI

Obilo sreče in lepih trenutkov jima želi
KD Sovodnje

Ob srebrni poroki

FRANCA PODVERŠIČA

in ADELE FERLETIČ

jima kličejo vse naj naj in obilo božjega blagoslova do zlate poroke otroci Damjan, Mirta in Bogdan. Pridružuje se tudi nono Gildo.

Jutri se sestane občinski svet v Gorici

PSI predlaga arh. Brunella na predsedniško mesto SDAG

Goriški občinski svet se bo po poletnem premoru ponovno sestal jutri, 17. septembra, ob 18.30. Pričakovati je dokaj vročo sejo, saj je na dnevnem redu vrsta pomembnih vprašanj. Po uvodnem delu, ki je namenjen sveto-

valskim vprašanjem, bo že pri tretji točki govor o spremembi nekaterih členov občinskega pravilnika. V nadaljevanju seje naj bi tudi imenovali predstavnike Občine v odbore raznih ustanov ter izvolili člane številnih komisij. Med drugim bodo morali izbrati nove upravitelje Občinskih podjetij za prevoze, elektriko, plin in vodo ter Podjetja za lekarne in imenovati nove predstavnike Občine v odbor SDAG.

Zastopnike Občine bodo predlagale svetovalske skupine na predlog vodstev svojih strank. V petek zvečer se je v Gorici sestalo pokrajinsko vodstvo PSI. Ker po delitvi mest predsedniško mesto pripada socialistom (doslej je na tem mestu bil odv. Cesare Devetag) je vodstvo PSI predlagalo arhitekta Bruna Brunella. Socialistom bo pripadlo tudi mesto podpredsednika Občinskega podjetja (Aziende municipalizzate). Na to mesto PSI predlaga dr. Karla Devetaka. Ob tem omenimo še, da je večer prej občinski odbor socialistične stranke zavrnil odstop tajnika dr. Boža Gruntarja.

Sestanek članov bo jutri zvečer v hotelu Nanut

Podpora SDGZ pobudam ESA o racionalizaciji v delavnicah

Deželna ustanova za razvoj obrnštva je pred kratkim začela novo pobudo v zvezi s protipožarno varnostjo, z varnostjo pri delu, s higieno, onesnaževanjem in racionalizacijo porabe električne energije. V zvezi s temi vprašanji bo Slovensko deželno gospodarsko združenje pripravilo jutri, v ponedeljek, 17. septembra, ob 20.30 v Nanutovem hotelu srečanje, na katerem bosta prisotna tudi deželni tajnik SDGZ Davorin Devetak in predstavnik električarjev iz Trsta Ezio Mauri.

Kar zadeva zgoraj omenjene pobude ESA velja podčrtati, da bo ustanova poskrbela za strokovnjake, ki bodo pregledali delavnico in sestavili elaborat, kjer bodo označili vse pomanjkljivosti podjetja v zvezi s higieno, varnostjo pri delu in racionalizacijo pri uporabi električne energije. Na podlagi tega pregleda bodo sestavili tudi načrt dela za odpravo pomanjkljivosti.

Zanimivo pa je, da bodo lastniki obrtniških delavnic finančno precej

razbremenjeni. Petdeset odstotkov stroška bodo namreč krili s prispevkom Evropske gospodarske skupnosti, 30 odstotkov bo šlo v breme ESA, lastniki bodo tako odšteli le 20 odstotkov od celotne vsote.

šolske vesti

Ravnateljstvo učiteljskega S. Gregorčič obvešča dijakke, da se bo šolsko leto začelo v sredo, 19. t. m., ob 8.30. Dijaki naj se zberejo v šoli.

Ravnateljstvo ITI Galilei obvešča, da se za dijakke slovenske sekcije šolsko leto začne v sredo, 19. t. m., ob 8.30.

Ravnateljstvo n. sr. šole Ivan Trnko obvešča dijakke v Gorici, naj se v sredo, 19. t. m., zberejo ob 9. uri na šolskem dvorišču. Šolska maša bo ob 10.15 in nato pouk do 12.30.

V Doberdobu bo maša ob 8.30 (dijaki naj se zberejo ob 8.10 na šolskem dvorišču) in nato pouk do 11.30.

Didaktično ravnateljstvo goriškega okoliša obvešča učence in starše, da se bo pouk na vseh osnovnih šolah pričel v sredo, 19. t. m., ob 8.30 s šolsko mašo, po njej pa bodo učenci v šolah do 12.40.

včeraj danes

Iz goriškega matičnega urada v obdobju od 9. do 15. 9. 1990:

Rodili so se: Amelia Baldassi, Lorenzo Marino, Pietro Braidia, Marco De Santis, Mateja Fajt, Serena Simonetti, Laura Creati, Ruben Hoban, Andrea Dovier, Martina Marchesan, Riccardo Plesnicar, Greta Tomasini.

Umrli so: 61-letni upokojenec Virginio Viola, 69-letni upokojenec Francesco Lenhardt, 70-letna upokojenka Maria Pellizon vd. Variola, 37-letni delavec Claudio Ghiotto, 76-letni upokojenec Giovanni Ventin, 103-letna upokojenka Nicola Visin vd. Cappella, 67-letni sofer Marino Okroglic, 83-letni upokojenec Salvatore Lo Grasso, 86-letna upokojenka Pia Bernardis vd. Venutti, 78-letna upokojenka Anna Maria Bazzzo, 72-letna upokojenka Ljudmila Tomšič, 89-letna upokojenka Eufemia Cossi vd. Vizzoli, 81-letna upokojenka Filomena Colagrande Fonte vd. Russian, 86-letna gospodinja Anna Medeot vd. Crassini, 83-letna upokojenka Anna Ragusa, 81-letna upokojenka Adema Angela Bevcic.

Poročili so se: delavec Lionello Bressan in uradnica Daniela Padovan, delavec Nicola Pacor in zobotehnik Michela Donati, mehanik Luigi Porta in trgovska prodajalka Luciana Culot, fotograf Maurizio Altran in uradnica Alessandra Michelon, delavec Manlio Marcioni in frizerka Anna Zorzenon.

Oklici: šolnik Alberto Tibo in brezposelna Antonella Serbelloni, uradnik Salvatore Campo in študentka Marina Prestianni.

Telefon v nujnih primerih. Prva pomoč v bolnišnici 83991, Zeleni križ 31111, Prostovoljni pionirji prve pomoči (za brezplačen prevoz bolnikov) 85550, orožniki 112, policija 113, cestna policija 22333, gasilci 22222 (v Trzinu 72222), občinsko podjetje (za vodo, plin in elektriko) 83156.

razna obvestila

Knjižnica Damira Feigla obvešča, da bo od jutri, 17. t. m., odprta ob delavnih urah od 10. do 12. in od 13. do 17. ure. Ob četrtkih bo knjižnica odprta samo popoldne.

Občina Sovodnje obvešča, da bo podjetje Mazzulini namesto 29. t. m. pobiralo železo, papir in odpadne predmete v soboto, 22. t. m.

Združenje "Cuore amico" obvešča zainteresente, da so v centru za bolezn srca in ožilja v goriški splošni bolnišnici po poletnem premoru obnovili rehabilitacijo za srčne bolnike. Rehabilitacijska in preventivna telovadba je vsak torek in četrtek od 9.30 do 11. ure.

Slovenski dijaški dom S. Gregorčiča v Gorici sporoča vsem zainteresiranim staršem, dijakom in študentom, da je še jutri, 17. septembra, od 10. do 13. ure v teku vpisovanje za šolsko leto 1990/91, za notranje in zunanje gojence. Informacije v upravi doma, Ul. Montesanto, 84 (tel. 533495).

prispevki

Veterani nogometnih ekip iz Sovodenj in Mirna so ob prijateljskem srečanju zbrali in darovali 70 tisoč lir za ŠD Sovodnje in 70 tisoč za KD Sovodnje.

Namesto cvetja na grob Ivana Čevdka daruje družina Drago Tomšič 100 tisoč lir za kulturno in športno društvo Vipava.

Ob priložnosti memoriala Branka Jurca daruje žena Vilma za družino 50 tisoč lir za Balinarski klub Danica.

V isti namen darujejo brat in sestre 95 tisoč lir.

Ob peti obletnici smrti Milana Pelicona daruje žena Olga 100 tisoč lir za vzdrževanje partizanskega spomenika v Štandrežu in 100 tisoč za mešani pevski zbor Oton Župančič.

Namesto cvetja na grob sestrični Milki daruje družina Pelicon 100 tisoč lir za športno društvo Sovodnje.

Namesto cvetja na grob Milki darujeta družini Drago in Zlatka Tomšič 25 tisoč lir za športno društvo Sovodnje.

V spomin na mamo Milko darujeta Marko in Anica 100.000 lir za ŠD Sovodnje in 100.000 lir za popravilo sovedenjske cerkve.

kino

Gorica

CORSO 16.00-22.00 »Caccia o ottobre rosso«.

VERDI 16.00-22.00 »Pretty woman«.

VITTORIA 16.00-22.00 »Moana e Ciccolina mondiali«. Prep. ml. pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE Zaprt.

EXCELSIOR Zaprt.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 16.30 »Nore zgodbe barona Münchausa«. 18.30-20.30 »Sofer gospe Daissy«.

SVOBODA Šempeter 18.30 »Maščevanje Nerdsov«. 20.30 »Nočna potovanja«.

DESKLE 18.00 »V tigrovem gnezdu«. 20.00 »Lov na rdeči oktober«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Marzini, Korzo Italia 89, tel. 531443.

DEŽURNA LEKARNA V TRZINU

Al Redentore, Ul. Rosselli 23, tel. 410340.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega

Jožefa Pahorja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin, posebno g. župniku, zboru Fantje izpod Grmade, deklškemu zboru Devin, cerkvenemu zboru, lovskemu društvu Doberdob in lovski družini Kostonjeveca.

SVOJCI

Jamlje, 16. septembra 1990

14. 9. 1980

14. 9. 1990

14. septembra je minilo deset let od prerane izgube našega dragega

Milkota Mikluša

V naših mislih in srcih si vedno z nami.

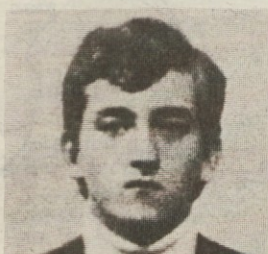
Žena Olga, sin in zet z družinama, sestra Anica z družino in ostalo sorodstvo.

Pevma, Gorica, 16. septembra 1990

11. 9. 1973

11. 9. 1990

Danilo Jelen

Z ranjenim srcem in nesprenmenljivo ljubeznijo se te spominja

mama

Tržič, 16. septembra 1990

Pobuda SDZPI v sodelovanju z Gospodarskim združenjem

Novost kuharski tečaj

Na sedežu Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje v Gorici je v teh dneh v polnem teku vpisovanje v tečaje, ki jih zavod v letošnjem šolskem letu prireja na Goriškem. Že v prejšnjih letih smo lahko ugotavljali, da se ponudba tečajev te naše pomembne ustanove, ki skrbi za poklicno in dopolnilno izobraževanje, iz leta v leto bogati tako glede na število tečajev kot tudi iz vidika kakovosti. Ugotovitev iz prejšnjih let je še vedno aktualna, saj je tudi v letošnjem programu tečajev pomembna novost, kot nam je povedala tajnica SDZPI v Gorici Majda Klanjšček.

Novost tega šolskega leta je tečaj za kuharje. Gre za dveletni poklicni tečaj s kvalifikacijo, kar pomeni, da lahko v tem primeru bolj kot o tečaju govorimo že o pravnici šoli za poklicno usposabljanje kuharjev. V vsakem šolskem letu je predvidenih 1.000 učnih ur, ki jih bodo porazdelili po 30 ur tedensko, vsak dan od torka do sobote. Tečaj se bo odvijal v dijaškem domu Simon Gregorčič in na sedežu SDZPI. Učni predmeti obsegajo splošno kulturo, higieno, blagovnanstvo živil, strokovno računstvo, francoščino in seveda kuharsko prakso. Kot dodatne dejavnosti so v okviru tečaja predvideni obiski in ogledi raznih delovnih okolij in v drugem letniku tudi šesttedenska delovna praksa v restavraciji.

Tečaj za kuharje so organizirali v sodelovanju s SDGZ ob spoznanju, da v naših gostinskih lokalih primanjkuje sposobni kuharji. V današnji druž-

bi postajajo poklici vse zahtevnejši in temu pravilo se prilagaja tudi kuharska dejavnost ali umetnost, kot jo nekateri že imenujejo, ko dosega najvišje stopnje. Potreba gostinskih lokalov je torej ta, da bi imeli na razpolago visoko kvalificirano kuharsko osebje. V ta namen je torej cilj tečaja ta, da bi na njem usposobili kuharje za pripravljanje raznih vrst jedi po mednarodnih in državnih predpisih in za njihovo pravilno in čimbolj vabljivo predstavitev. Na dlani je, da bodo imeli tako usposobljeni kuharji odprta vrata za zaposlitev, ki jim bo lahko nudila nemalo zadoščenj. Doslej se je v kuharski tečaj prijavilo že enajst interesentov, na voljo pa je še nekaj prostih mest. Pogoji je opravljena nižja srednja šola ali starost med 15. in 20. letom.

Tako kot tečaj za kuharje je tudi tečaj za prodajalce dveletni in nudi možnost poklicne kvalifikacije. Letos se bo ta tečaj, ki ga obiskuje 9 dijakov, nadaljeval z drugim letnikom.

Ponudba SDZPI za tekoče šolsko leto obsega poleg teh še šest tečajev. Izjemno je zanimanje za tečaj angleščine, v katerega se je prijavilo že več kot 50 interesentov. Približno polovica jih želi obiskovati 3. letnik, prav toliko pa je začetnikov. Glede na tolikšno zanimanje bodo pri Zavodu skušali ugoditi vsem. Doslej je namreč Dežela odobrila samo en tečaj, skušali pa bodo aktivirati oba letnika, če ne drugače z odpovedjo kakega drugega tečaja, za katerega bo manj zanimanja.

Prijave sprejemajo še v tečaje strojepisja, bančne tehnike (tega prirejšajo v sodelovanju s Kmečko banko in je namenjen bančnemu osebju), tečaj za vodilno osebo v podjetjih, tečaj fitopatologije, ki je namenjen predvsem kmetom, in tečaj za upravljanje osebja v podjetjih. Prav slednji tečaj, za katerega se je doslej prijavilo samo pet interesentov, je še posebej zanimiv in priporočljiv za usposabljanje osebja, saj bodo tečajniki v 80 učnih urah pridobili dokaj široko znanje glede poslovanja v podjetjih, delovnih razmerij, davčnih in socialnih predpisov in izpolnjevanju raznih obrazcev ter fiskalnih obveznosti.

Za vse tečaje je čas za vpis še do petka, 21. septembra. Vpisovanje poteka na sedežu SDZPI v Gorici, Ul. Croce 3, tel. 81826, vsak delavnik med 10. in 13. uro.

Težave z učbeniki na naših šolah takoj po vojni

Tudi pri nas so knjige bile na indexu

Vsakokrat ko se v neki državi menja politični sistem so med prvimi pod udarcem šolske knjige. To je najbrž tudi razumljivo, saj vsaka oblast polna ideologije hoče mladino vzgajati v svojem duhu. Isto se zgodi tudi takrat, ko neko ideološko oblast zamenja druga, ki hoče biti svobodna, ki pravi da hoče biti brez vsake vodilne ideologije.

Takoj po drugi svetovni vojni so v Sloveniji zamenjali dotedanje šolske knjige. Iz člankov objavljenih v zadnjih tednih v slovenskem časopisju beremo o odlokih povojnih slovenskih oblasti, da je treba iz prometa izločiti ta ali drug učbenik. V poštev so prišle literarne članke kot tudi zgodovinske in filozofske knjige, pa še kaj drugega. Črtani so bili tudi nekateri avtorji, ki so med vojno aktivno sodelovali v domobranskem taboru. V prvih povojnih letih so dijaki na Slovenskem v svoje šolske torbe dobili zgodovinske knjige, ki so bile enostavno prevedene iz ruščine. Iz teh knjig si o svetovni zgodovini dobil čisto drugačno sliko od tiste, ki ti je bila dotlej znana.

Sedaj, ko je v Sloveniji prišlo do druge menjave, bodo izginile tiste doslej uporabljene knjige, v katerih so bila nekatera področja marksistično ideološko obdelana. Tudi o tem je sedaj govora v Sloveniji in s tem vprašanjem se ubadajo že sedaj, ko se je tam že pričelo šolsko leto, saj vse kaže, da so že v teh dneh nekatere dosedaj uporabljene knjige izločili iz prometa.

S temi vprašanji pa smo se ubadali tudi pri nas v Gorici (enako je bilo v Trstu) takoj po vojni. Takrat so pri nas bile obnovljene slovenske šole. Obnovljene so bile tiste šole, ki so pri nas obstajale v šolskem letu 1914-15, zadnjem avstrijske uprave. Gorica je pred prvo vojno slovela, da ima prvo

slovensko državno gimnazijo na Slovenskem nasploh. Poleg te so tu bili državno učiteljske ter vrsta zasebnih osnovnih in nižjih strokovnih šol ter pripravnic. Marsikatera slovenska družina v Gorici in na podeželju ima še danes na podstrešju shranjene šolske knjige iz avstrijskih časov. Bile so to trdo vezane knjige, tako tiste originalno slovenske kot prevedene iz nemščine. Četrtoletna odsotnost slovenskih šol v času fašistične vlade je bila razlog, da v naših hišah ni bilo drugih slovenskih knjig. Kdor se je šolal je v roke dobil samo italijanske šolske knjige. V glavnem so te bile polne fašističnega prikaza vsega dogajanja.

Profesorji in učitelji, ki so prva leta po vojni stopili na katedro v slovenskih učilnicah, so se znašli pred veliko težavo: učiti brez šolskih knjig. Tu pa tam so jim prav prišli stari avstrijski učbeniki. Vendar le za nekatere predmete in seveda časovno omejeni, saj so bili stari več kot trideset let, od takrat pa se je v svetu veliko stvari spremenilo. Marsikateri profesor je uporabljal knjige, ki so bile tiskane v predvojni Jugoslaviji. Nekateri učitelji so v osnovnih šolah uporabljali otroške revije, neglede kdaj so izhajale, pred vojno ali med vojno. Tu sta še zlasti prihajala v poštev Novi rod in Mladi rod.

Vse to pa seveda ni bilo dovolj. Že kmalu smo dobili slovensko čitanko, ki jo je tiskala Zvezniška vojaška uprava, sestavili pa so jo nekateri tu učeči profesorji. Pa je že bil ogenj v hiši, kajti nekateri profesorji, projugoslovansko nastrojeni in taki, ki so sodelovali v narodnoosvobodilnem boju, so očitali sestavljalcem, da niso upoštevali literatov in literature NOB. To knjigo so namreč takrat napisali in sestavili šolniki, ki so spadali v ka-

toliški tabor, ter taki, ki so takrat zbežali iz Jugoslavije.

Profesorjem in dijakom so torej manjkale slovenske knjige. Zaradi tega smo morali dijaki potrpežljivo beležiti to, kar so nam profesorji razlagali. Največkrat pod narekovanjem. Naši zvezki so bili polni podatkov. Nekateri profesorji so nam narekovali cela poglavja iz filozofije, zgodovine, rastlinstva, matematike, kemije, zgodovine umetnosti, geografije, itd. To narekovanje je bilo mučno za vse, profesorje in dijake. Tudi zaradi tega ker na tak način ni bilo mogoče nastudirati vsega programa.

Zaradi tega smo bili takratni gorški dijaki zelo hvaležni tistim goriskim profesorjem, ki so sestavili zasilne učbenike ter smo jih dobili tiskane na ciklostil. Razmnoževal jih je na svojem domu v Ulici 24. maja ravnatelj klasičnega liceja prof. Josip Nemec v svojem prostem času, zvečer in ob nedeljah. V prav tako svojem prostem času so jih napisali nekateri za vse nas zaslužni profesorji.

Nekaterim šolnikom pa žal ni bilo do tega, da bi se tako potrudili in so kar nadaljevali z narekovanjem. Marsikdo je šel celo tako daleč, da je enostavno prevajal »Bignamija«. To je bilo zelo enostavno. Nekateri drugi profesorji so nam svetovali kar italijanske učbenike. Njihovih imen ni treba navajati, saj se vsi takratni dijaki spominjamo kako je bilo z našimi takratnimi šolniki.

Tudi tam, kjer tega ne bi bilo treba, pa smo se znašli z ideološkim gledanjem na šolske knjige. S podobnimi pogledi se takrat, v štiridesetih letih, niso soočali samo v Sloveniji, kjer je bil na oblasti enopartijski sistem. Naj mi bo pri tem dovoljeno spomniti se na en tak primer. Ko smo se v 1. liceju soočili s prirodopisom, nam je pro-

fesorica predlagala, da bi si nabavili knjigo z naslovom Prirodopis, ki so jo takrat dotiskali v Ljubljani. Bila je trdo vezana knjiga z enostavnim naslovom in sličico na platnici, na prvi notranji strani je bilo tudi napisano, da jo je izdala Državna založba Slovenij, poleg tega, če se ne motim, je bil narisana še Triglav z zvezdico. Ker sem imel dvolastniško izkaznico sem dvanajst knjig za vse sošolce v tem razredu prinesel, vsakokrat po eno, s kolesom v košari polni kmetijskih dobrot, iz Solkana ali Šempetra v Gorici. Profesorica je bila zadovoljna, ker ji ni bilo treba diktirati rastlinske vede, mi smo seveda bili zadovoljni, ker nam ni bilo treba vsega tega pisati. Poleg tega je bila knjiga tudi bogato ilustriрана. Naše zadovoljstvo pa je trajalo le malo časa. Nekateri profesorje je očitno zbadlo, da uporabljamo knjige tiskane v titovini, kjer je tudi natiskan Triglav z zvezdo, kar je veljalo za simbol partizanstva. Profesorici prirodoslovja so prepovedali posluževati se te knjige. Takó nam je takrat to povedala. Sicer pa smo pouk nadaljevali tako, da nam je predmet le razlagala, mi pa smo knjigo še naprej uporabljali.

Tudi najbolj »nepolitične« knjige so bile torej takrat pod drobnogledom in udarcem tudi pri nas, ki smo živeli v demokratični državi, enako kot se je takrat dogajalo v sosedni točno ideološko opredeljeni državi. Tudi to je sestavni del slovenske polske in splošne zgodovine, pa čeprav gre za navidez malenkosten primer. Kasneje smo sicer v slovenskih šolah v Italiji dobili vrsto šolskih knjig, take, ki so jih napisali naši profesorji, nekatere prevedene iz italijanščine, druge pa uvožene iz Slovenije. Neumnih ideoloških pregrad ni bilo več.

MARKO WALTRITSCH

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM »SIMON GREGORČIČ«

Uprava sporoča vsem zainteresiranim staršem, dijakom in študentom, da je

**do 17. septembra
od 10. do 13. ure**

v teku vpisovanje za šolsko leto 1990/91, za notranje in zunanje gojence. Vse informacije dobite v upravi doma, Ul. Montesanto 84 (tel. 533495).

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

prireja v šolskem letu 1990/91 na Goriškem sledeče tečaje:

1. **dveletni poklicni tečaj s kvalifikacijo za kuharje** — 1. letnik 1000 ur letno;
2. **dveletni poklicni tečaj za prodajalce** — 2. letnik 1000 ur letno;
3. **tečaj angleščine** 120 ur;
4. **tečaj strojeписа** 150 ur;
5. **tečaj bančne tehnike** 30 ur;
6. **tečaj za vodilno osebje v podjetjih** 30 ur, pogoj za vpis opravljen višja srednja šola;
7. **tečaj za upravljanje osebja** — plače in ostale obveznosti 80 ur;
8. **tečaj fitopatologije** 30 ur.

Vpisovanje in podrobnejše informacije do 21. septembra na sedežu zavoda v Gorici Ul. Croce 3, tel. 81826 vsak dan razen sobote od 10. do 13. ure.

Pogovor z ravnateljem Edmundom Košuto ob 45-letnici delovanja te vzgojne ustanove

Dijaški dom naj postane mladinsko središče

»Kdor hoče pravilno doumeti rast kulturnega življenja pri katerikoli skupnosti, se mora najprej vprašati, kako je rastla izobrazba in inteligentni naraščaj naroda. V kulturno-političnem življenju goriških Slovencev je bila vzgoja izobraženstva in tudi obča kulturna raven ljudstva v tesni zvezi z bojem za šolstvo.«

Tako je bilo zapisano v Jadranskem koledarju leta 1955, da bi že takrat podčrtali vlogo Slovenskega dijaškega doma Simona Gregorčiča, ki letos obhaja svojo petinštiridesetletnico.

Zgodovina te naše vzgojne ustanove se začne takoj po vojni, ko so ob pomoči Dijaške matice ustanovili zasilen dom v prostorih bivše vojašnice orožnikov pri južni postaji. Tu je dom »vzdržal« do leta 1947, ko so takratne oblasti zavod vrgle na cesto. Upravitelji doma so maloštevilno pohištvo spravili v zasebna skladišča, dijakinje so razmestili v Sirotišče, dijakke pa po zasebnih stanovanjih.

Leta 1948 se je Dijaški matici posrečilo, da je dobila za potrebe dijakov gornje nadstropje stavbe v Svetogorski ulici 84, kjer dom stoji tudi danes. Toda takrat je bila stavba, razen nekaj prostorov v desnem krilu, popolnoma porušena.

Se bi lahko pisali o skoraj petdesetletni dejavnosti goriškega dijaškega doma, več bi lahko bilo spominov številnih gojencev, ki so v domu našli predvsem kraj, kjer so ob šolskem delu razvili tudi svoje kulturne, športne predvsem pa narodnostne težnje. Kakšna pa je vloga danes Slovenskega dijaškega doma Simona Gregorčiča? O tem smo se pogovorili z ravnateljem Edmundom Košuto.

»Vloga in pomen dijaškega doma že odnjegovga nastanka je bila in je v prvi vrsti ta, da nudi mladim najugodnejše pogoje za redni študij in pridobivanje šolskega znanja.

Utrinek iz dijaškodomskega življenja

Ker pa to ni edino važno pri razvoju mladega osebkka skušamo gojencem nuditi tiste pogoje za izvenšolsko dejavnost, ki jih potrebuje in jih celo zahteva. Možnost namreč ima, da se udeležuje v športnih, kulturnih, glasbenih in jezikovnih dejavnostih. Dijaški doma pa je obenem hiša, v katero se lahko vsakdo zateče in je vanjo enakovredno sprejet. V družbi sovrstnikov lahko soustvarja in si ustvarja svojo življensko vizijo, takšno pač, ki je primerna dobi, v kateri živimo. Ničesar pozitivnega mu ni zabranjenega in tudi ustvarjalnost lahko pokaže in razvija.

Jasno pa je, da vsi ti dosežki niso takoj vidni, otipljivi, saj se mladi izkristalizirajo v letih, potem ko zapuščajajo našo hišo, ki pa jim pusti pečat tudi v njihovem nadaljnjem udejstvovanju.

V tem smislu je bil dom in morda je še ustanova, iz katere je izšlo precejšnje število današnjih uglednih kulturnikov, politikov in upraviteljev, ne glede na njihovo ideološko pripadnost, saj smo kot dom dovoljevali in gojili pluralizem, ki je značilnost obdobja, v katerem smo. Zato ni odveč če pripomnim, da je tudi dom soustvarjal našo pevojno goriško stvarnost.

Kako bi ocenili zgodovino Dijaškega doma Simona Gregorčiča?

»Začetno obdobje, od leta 1946, ko je bil dom ob južni postaji, do leta 1955 bi lahko označili za težka leta naše ustanove. Ne samo zaradi notranjih težav, pač pa tudi zaradi političnega ozračja v Gorici in zaprti meji. V tem obdobju smo imeli za gojence več vojnih sirot ter mladih, ki so preživljali dokajšnje socialne težave.

Naslednje desetletje lahko označimo za obdobje največjega številčnega razmaha. Ta je bil tudi povod, da smo dom obnovili (leta 1964). Obdobje zadnjih šestdesetih let do začetka osemdesetih lahko označimo za umirjeno, ko je število gojencev nihalo med 70 in 90. Vprašljiva in odgovornejša pa so zadnja leta, ko so se razmere toliko spremenile, da je cela vrsta faktorjev vplivala na današnje stanje.

V domu danes je položaj precej drugačen od tistega v šestdesetih in sedemdesetih letih. Kje so razlogi za to?

»Na število prisotnih gojencev ne dvomno vplivajo številni zunanji faktorji. Med temi bi vsekakor omenil padec vpisa v šole ter ustanovitev podružnice nižje srednje šole v Doberdolu. Vedeti je namreč treba, da smo prav z goriškega Krasa v prejšnjih letih imeli dokajšnje število dijakov, ki se je v zadnjih letih drastično znižalo.

Med drugimi razlogi, ki so botrovali današnjemu stanju, bi omenil tudi dokajšnjo obogatitev dejavnosti v samem Kulturnem domu, brezplačne prevoze otrok v šolo, nerešeno vprašanje naše narodnostne skupnosti, nadalje povečano skrb staršev, da neposredno sledijo učnim programom svojih otrok, dokaj manjše gnotne probleme naših družin ter tudi odprtje zasebne osnovne šole v Benečiji.

Ob tem bi dodal tudi vprašanje današnjega časa, ki vse bolj sili mladega človeka, da živi brez večje potrebe po združevanju, kakor tudi vprašanje same narodnostne pripadnosti.

Špiro povedanega se torej postavlja vprašanje, kakšen naj bo dijaški dom v bodočnosti?

»Rekel bi, da celo ime naše ustanove ne ustreza današnjim potrebam in njeni stvarnosti. Veliko bolj prikladno bi bilo Slovenski mladinski dom ali

kaj podobnega. Šlo naj bi za središče, v katerem bi se goriška mladina zbirala. Opustiti bi bilo treba misel, da je to kraj le za gojence oziroma za tiste, ki dom obiskujejo izključno v študijske namene. Postati bi moral center za socialne, prijateljske, jezikovne, rekreacijske in učne potrebe. Vse to bi središče nudilo ob pomoči strokovnih sodelavcev in seveda tudi ob primernih prosotirih in s primerno opremo.

To je vsekakor težnja za jutrišnji dan. Kakšna pa je stvarnost ob letošnjem šolskem letu?

»Letos bomo imeli nekaj nad petdeset gostov. V domu bodo namreč prisotni učenci osnovne šole kakor tudi univerzitetni študentje, ki obiskujejo goriško univerzo za diplomatske vede, kar v bistvu predstavlja novost za našo hišo. V domu bo tudi skupina beneških študentov ter drugih dijakov, ki obiskujejo nekatere višje srednje šole.

Ob teh »tekočih zadevah« bi dodal še, da so delovanje doma, ki je zasebna ustanova, pogojevali nekateri zunanji činitelji (zaupanje staršev, razumevanje Dijaške matice, drugih ustanov in posameznikov, pomoč poklicnih institucij v matični domovini in tudi v zamejstvu), brez katerih bi naš obstoj bil dokaj dvomljiv.

Delovanje Dijaškega doma Simona Gregorčiča pa se kaže tudi v nekatere drugih dejavnostih, ki jih ne gre zanemariti. V prvi vrsti mislim na dolgoletno organizacijo Poletnih središč, na morsko letovanje otrok ter na sodelovanje z drugimi organizacijami pri realizaciji nekaterih zanimivih pobud za najmlajše (Naš vrtljak in podobno).

Pogovor zapisal
Rudi Pavšič

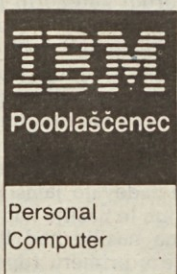
Podjetje Glauco Boscarolli

Že 30 let v Tržiču prodajamo pisarniško opremo: OLIVETTI, SHARP, ITALTEL TELEMATICA, AMSTRAD.

PISALNI STROJI - FOTOKOPIRNI STROJI - REGISTRSE BLAGAJNE in PROFESIONALNI RAČUNALNIKI s programsko tehnično opremo.

Nudimo tudi osebne računalnike IBM PS/2

Ul. Roma 19 - 34074 TRŽIČ - Tel. (0481) 74295

A.S. PALLACANESTRO GORIZIA

ABONMAJSKA KAMPANJA

ITALIJANSKO KOŠARKARSKO PRVENSTVO
B 1 LIGA 1990-91

SEKTOR	POLNI S POPUSTOM	VSTOPNICA S POPUSTOM
Boljši parter	450.000	250.000
Navadni parter	210.000	120.000
Tribuna	240.000	140.000
Stopnišče	120.000	80.000

Prva faza do 15. septembra je namenjena starim abonentom. Druga faza od 17. septembra dalje.

Posebni popusti za organizirane skupine in podjetja.

Predprodaja

gego
centro viaggi
GORICA
Ul. Contravalle 9
Tel. 33044 - 87124
Telex 461169

Načrt Adolfa Battaglie za odpravo energetskih težav Se obetajo novi davki?

PERUGIA — Minister za industrijo Adolfo Battaglia je pripravil načrt, po katerem naj bi v bodoče krepko varčevali z energijo in tako omejili energetske odvisnosti Italije od tujine, ki je postala še aktualnejša z zalivsko krizo. Minister napoveduje v bistvu nove davke: »Le tako bomo do leta 2000 privarčevali 10% energije.« To ustreza privarčevanju 25-30.000 milijard lir v tem in še 50.000 milijard v naslednjem desetletju. Battagliov recept tiči v »davčnem manevru«, vrednem 5.000 milijard lir; te naj bi se zlele v državno blagajno z obdavčitvijo energetskih proizvodov, ki da bo preprečila zapravljjanje in omejila porabo.

Sveži davčni priliv bi izkoristili takole: 1.500 milijard lir za spodbujanje tehnoloških inovacij v industriji; 1.500 milijard za uresničitev izrednega načrta o prevozi; 2.000 milijard za odpravo negativnih učinkov obdavčitve energetskih proizvodov - 1.000 milijard bi porabili za ublažitev inflacij-

skega pritiska, sicer z znižanjem količnikov IVA, ki bremenijo nekatere energetske proizvode, drugih 1.000 milijard pa bi namenili krepitvi konkurenčnosti industrijskega sistema in to s fiskalizacijo enega dela socialnih bremen.

Minister Battaglia je svoj načrt že predložil pristojnim resorjem in predsedniku vlade, ministrski svet pa ga bo vzel v pretres prihodnji petek. Načrt bo brez dvoma naletel na nesoglasja in odpor. To ve tudi sam minister za industrijo, je pa uverjen, da drugače ne bo mogoče na dan z zakonom o izvajanju vsedravnega energetskega načrta, ki sta že poldrugo leto blokirana v parlamentu, in da Italija tudi ne bo mogla voditi nove evropske energetske politike, ki jo je zagnala julija v Bruslju. Ne samo, ošibila bi se tudi njena vloga znotraj Mednarodne agencije za energijo, od katere pa bi lahko dobila primerno pomoč, ko bi nastale hude težave z naftno preskrbo.

Zaostritev krize v Zalivu izzvala občuten premik v borznih poslih

NEW YORK — Na borzah z valutami in vrednostnimi papirji se je teden zaključil v znamenju iraškega napada na ambasade v Kuvajtu, kakor tudi nadaljnje podražitve nafte (WTI 31,76 dolarja za sodček ali +69 stot. dol.), ponovne okrepitve zlata (386 dol. za unčo ali +2,5 dol.) in postopne slabitve gospodarstva v Združenih državah Amerike ob naraščajoči inflaciji.

Zeleni bankovec se je učvrstil nasproti marki (1,5695 marke za dolar), jenu (136,45 jena za dolar) in liri (1.171,75 lire za dolar), a upadel nasproti švicarskemu franku (1,2990 franka za dolar) in funtu sterlingu (1,8930 dolarja za funt).

Wallstreetski Dow Jones je izgubil 2,12% zaradi negativnega ekonomskega trenda v Ameriki, lahko pa bi še bolj nasankal, ko se ne bi napetost na Bližnjem vzhodu že spet povečala.

Tokijski Nikkei je poskočil za 3,91% po zaslugi novega vladnega energetskega načrta in izbrislal hudi zdrs iz prejšnjega tedna (-7,77%).

Frankfurtska borza (-0,57%) je slaba zaradi pesimističnih napovedi o razvoju največjih domačih industrijskih podjetij in spričo bremena, ki ga prinaša združitev med Nemčijama. Po sporazumu z Moskvo bo to breme seveda še večje, ker bo združena Nemčija morala izplačati Sovjetski zvezi, kakor vemo, 15 milijard mark.

Zürška borza je nazadovala (-0,67%) pod vplivom newyorške, enako velja za londonsko (-1,38%), kjer pa je bilo opaziti tudi učinke vnovične rasti inflacije, in še za pariško (-0,27%).

Nasprotno pa se je oktobrski borzni mesec ugodno začel v Milanu, kjer je MIB včeraj napredoval za 1,59% do ravni 893 in s tem omejil izgubo nasproti 2. januarja letos na 10,7%. Zasuk na bolje je kajpada relativen, kajti med borzijanci prevladuje negotovost.

gospodarski dopis iz slovenije

Z NOVIM ZAGONOM - V KRIZO

Šele avgusta je bilo opaziti, da je postalo jugoslovansko gospodarstvo malce živahnejše in da je naredilo nekoliko več kot prejšnje mesece. Tudi če se bo oživljanje proizvodnje nadaljevalo, letos ne bo naredilo več kot lani. Vedno optimistične napovedi zvezne vlade govorijo o 6 do 8-odstotnem zmanjšanju proizvodnje v tem letu. Če bo res tako, potem bo gospodarstvo lepo popravilo polletne gospodarske rezultate, kajti (vključujoč julijske podatke) v prvem polletju je naredilo za 10,4 odstotka manj kot lani v takem času.

Razumljivo je, da takšno stagnacijo spremljajo zahteve, naslovljene zvezni vladi, da je treba proizvodnjo povečati, kajti s stagnacijo se ne da priti iz gospodarske krize. Te zahteve so oplenitene z nasveti, naj vlada čimprej sproži nov razvojni cikel, ker bo le tako preprečila masovno odpustanje delavcev in izboljšala njihov standard, ki zaradi slabih plač močno nazaduje.

V »normalnih« gospodarstvih bi bila takšna zahteva »normalna«, v socialističnem tipu gospodarstva, kakršno jugoslovansko gospodarstvo še vedno je, pa je »nenormalna«, kajti tudi gospodarstvo je »nenormalno«. Nenormalna zahteva pa povzroči v nenormalnem gospodarstvu normalno posledico: še hujšo gospodarsko krizo. Skušajmo razložiti to čudno sholastiko.

Zahteva po novem gospodarskem zagonu, torej po novem naložbenem in razvojnem ciklu, prihaja iz starega komunističnega prepričanja, da le razvoj zagotavlja napredek. Torej je treba gospodarstvo razvijati, da bo naredilo več; vanj je treba vlagati, da se prepreči gospodarska kriza. Takšna praksa ne prinaša seveda nič dobrega. Zaradi takšnega načina »zagotavljanja gospodarskega razvoja« so socialistična gospodarstva po svoji uspešnosti daleč za vsemi ostalimi. A v jugoslovanskem primeru gre še za drugo, dokaj nevarno stvar. Močno naložbeno aktivnost bi si namreč lahko privoščili zdaj, ko je po svetu kar precej pripravljenosti naši državi spet pomagati z denarjem (predvsem so ga pripravljene posoditi, ker tako

najmanj tvegajo, manj pa ga dati za skupne naložbe, ker jih je strah jugoslovanske politične nestabilnosti).

Nov naložbeni zagon bi pomiril socialne napetosti, hkrati pa bi dokazoval, da je takšna gospodarska politika pravilna (gospodarstvo napreduje, več je dela, zaslužki so boljši). S tem bi bilo dokazano tudi, da je politika, ki je omogočila vse to, pravilno naravnana. V tem primeru je torej pravilno naravnana srbska politika. V vse to pa drugi deli države ne bodo privolili, saj je tako zamišljena pot iz gospodarske krize možna le, če spet pride do velikega prerazdeljevanja denarja v državi. Srbska politika si seveda takega razdeljevanja močno želi, ker bi lahko kaj pridobila. Tudi če do prerazdeljevanja ne pride, srbska politika ne bo nič izgubila; spet lahko kvečjemu kaj pridobi. V času, ko bo še treba stiskati pas, bo lahko govorila, da izpeljava njene gospodarske politike ne bi privedla v tako hude gospodarske čase.

Zahteve po novem gospodarskem zagonu so nevarne zaradi svoje konservativnosti. V obdobju, ko se jugoslovanski gospodarski sistem počasi vendarle spreminja v takega, ki bi bil združljiv z zgodnjim tržnim gospodarskim sistemom, prihaja zahteva po državni distribuciji denarja za naložbe, ki jo je možno izpeljati na star, socialističen način. Taka zahteva na videz obljublja delavcem kruh, v resnici pa skuša ohraniti stare lastniške razmere - družbeno lastnino in upravitelje te lastnine. Izpolnitev te zahteve bi izzvala nov gospodarski fiasko, kar ni treba dodatno dokazovati, saj je vse socialističen tip gospodarstva dovolj zgovern primer. Država sicer mora z vsemi »pravimi« sredstvi zadrževati gospodarski zdrs, vendar ga preprečiti ne more (in ne sme), saj se v upadajoči gospodarski rasti odraža pravzaprav propadanje tistega dela gospodarstva, ki je bil sposoben živeti samo v socialističnem tipu gospodarstva. To ceno pa bodo morala plačati vsa (bivša) socialistična gospodarstva.

JOŽE PETROVČIČ

Od včeraj so v veljavi nove cene bencina in drugih derivatov nafte

Sočasno s priobčitvijo ustreznega sklepa medministrskega odbora za cene CIP v Uradnem listu so priče veljati včeraj nove, višje cene petrolejskih proizvodov, kakor jih je določil ministrski svet. V spodnji razpredelnici navajamo stare in nove cene pa tudi razliko med njimi (pri vseh postavkah so cene izražene v lirah za en liter, le pri tekočem gorilnem olju se cena nanaša na kilogram).

Proizvod	stara cena	nova cena	razlika
bencin super	1.550	1.560	+10
neosvinčen bencin	1.500	1.510	+10
normalen bencin	1.500	1.510	+10
bencin za kmetovalce	687	697	+10
bencin za ribiče	1.452	1.462	+10
motorno plinsko olje	1.019	1.034	+15
pl. olje za kmetovalce	527	541	+14
nafta za kmetovalce	493	506	+13
nafta za ribiče	322	335	+13
plinsko olje za ogrevanje	965	991	+26
nafta za ogrevanje	690	716	+26
tekoče gorilno olje	579	596	+17

Italijansko kmetijstvo se počasi pogreza

RIM — Razvoj pogajanj GATT, novi zakon o 5-letnem finansiranju kmetijstva, področni problemi: o tem sta govorila včeraj predsednik kmečke organizacije Confcoltivatori Giuseppe Avolio in minister za kmetijstvo Vito Saccomandi. Le-ta se je obvezal, da bo natančno proučil pahljačo vprašanj, ki mu jih je nanizal sogovornik, teh pa je nebroj in tudi žgoča so. Italija postaja na primer vedno bolj idealno lovišče živinorejcev iz drugih držav evropske dvanajsterice, saj uvozi kar 40% vsega mesa, ki

ga porabi, a vrednost dnevnega uvoza znaša okoli 25 milijard lir. Pasiva je zlasti huda pri govedini (domača proizvodnja znaša 8,5 milijona stotov, poraba pa 13,5 mil. st.), svinini (9,6 mil. st. oziroma 14,5 mil. st.) in drobnicjem mesu (760.000 st. oz. 1,2 mil. st.), kakor naglašata druga organizacija kmetov, Coldiretti. Stanje se bo še poslabšalo zaradi naraščajoče konkurence vzhodnonemškega mesa, ki gre v promet po nizkih cenah. Če pridejo posegi AIMA

prav. v kontingentnih primerih, kakršno je zaprtje trgov v Iraku in Kuvajtu, ki sta uvažala iz EGS milijon stotov mesa letno, pa taki odkupi ne morejo ozdraviti kriznih razmer: v ta namen je treba čimprej poglati »vsedravnji načrt o mesu«. Obenem je neobhodno potrebno posvetiti največjo pozornost kakovosti mesa oziroma izboljšati cene, po katerih se meso plačuje italijanskim rejcem, z druge strani pa preuravnovesiti razmerja med pridelavo mesa, njegovo predelavo in njegovo prodajo.

Ambroveneto sklenil dogovor o sodelovanju z moskovskim Promostroybank

MOSKVA — Predstavnštvo denarnega zavoda Banco Ambrosiano Veneto je podpisalo včeraj v Moskvi sporazum o sodelovanju z vodstvom največje sovjetske trgovske banke Promostroybank, ki je specializirana v finansiranju in siceršnji zaslonbi industriji. Dogovor bo pospešil izmenjavo nekaterih bančnih in finančnih storitev v korist klientov obeh bank, ki bodo poslovali na italijanskem in sovjetskem tržišču. Poslovneži z ene in druge strani bodo lahko tako razpolagali z ustreznimi finansijskimi sistemi, kakor tudi z vnaprej zasnovanimi finančnimi shemami, ki jim bodo olajševale uresničevanje razvojno-trgovskih načrtov. Na voljo bodo imeli še posebno informacijsko službo in ažurnirane podatke o morebitnem trgovskem riziku oziroma poslovnem tveganju zaradi razlik v menjalnih tečajih.

Sporazum predvideva tudi še pomoč Ambroveneta pri postopku za nadaljnje avtomatiziranje poslovanja v sklopu moskovskega Promostroybanka, prirejanje izobraževalnih tečajev za menedžerje pa še redno izmenjavo konzulenčnih storitev.

Sporazum, ki sta ga za Banco Ambrosiano Veneto podpisala pooblaščenec upravnik Gino Trombi in generalni direktor Carlo Salvatori, sledi podobnim dogovorom s francosko banko za finansiranje kmetijskih dejavnosti Credit Agricole (Pariz) in španskim Banco Espanol de Credito (Madrid).

ZAVAROVALNI PROBLEMI

Piše: dr. Laura Maver

v sodelovanju z zavarovalnico NORICUM

Zavarovanje proti tatvinam

Živimo v času, ko se kriminal naravnost bohoti. V Italiji se zločinska dejanja strahotno množijo iz leta v leto in nobenega znaka ni, ki bi nas navdal z upanjem, da bo prišlo do preobrata na bolje. Nasprotno, vse kaže, da se bomo v tem pogledu pri nas še vse bolj približali povprečni stopnji zločinstva, kakršno zasledimo v socialno in gospodarsko razvitejših državah. O rasti kriminala priča statistika (v 25 letih se je število deliktov v Italiji potrojilo), še bolj pa privajenost človeka na zločinske pojave po cestah. Tatvina in rop naletita danes na širši odmev le še takrat, ko sta kričočih razsežnosti, ali če ju izpeljejo z nenavadno tehniko oz. na izjemen način. Privajenost na vse to pa ima za posledico, da se loti človeka nekakšna sorta fatalizma, ki ga še utrjuje prepričanje, da bo odgovorne težko izslediti in kaznovati. Na kategorijo »običajnih neznancev« odpade namreč 90% vseh kraj in 45% vseh ropov, a zlasti na tatvine gleda mnogo ljudi že kot na sodobno biblijsko šibo, pred katero se ni mogoče obvarovati. To seveda ne drži povsem, kajti danes je mogoče preprečiti takšno vrsto zločina s tem, da primerno zaščitimo stvari, za katere se bojimo, da lahko postanejo predmet kraje. In vendar se od časa do časa zgodi tudi to in sicer v brk še tako izjemnim varnostnim ukrepom. Tedaj nam ne preostane drugega, kot da skušamo odstraniti gmotno škodo zaradi kraje s sklenitvijo zavarovalne police.

Na žalost nam dajejo zavarovalne police proti tatvinam prava jamstva samo v nekaterih primerih:

- kraja z vlomom ali razbitjem;
- kraja s pomočjo ponarejenih ključev ali drugačnega odpiranja;

- kraja z vtihotapljenjem - tat se pusti zapreti v prostore, kjer se nahajajo predmeti, ki jih hoče ukrasti, ko pa se jih polasti, zapusti te prostore z nasilnim odprtem vrat; ali;
- kraja, izvedena z izjemno spretnostjo, ko tat z lastno sposobnostjo ali z uporabo posebnih sredstev prebrodi zapreke, ki jih imamo navadno za nepremostljive.

Zavarovalna polica torej »normalno« krije le majhen del zločinov proti premoženju. Kakšne so meje zavarovalnega jamstva, nam pokaže analiza deliktov.

Nekatere od teh izvršijo z »nasiljem« nad stvarmi, druge z nasiljem nad ljudmi. Med prve sodijo tatvina z vlomom, tatvina s pomočjo ponarejenih ključev, tatvina s plezanjem, s skrivajškim vstopom v tuj prostor, tatvina posebno spretno narave in tatvina s potegom (»furto con strappo« ali »scippo«). V drugi kategoriji pa so rop (polastiti se neke dobrine z nasiljem ali z grožnjo osebam), izsiljevanje (z nasiljem ali grožnjo doseči, da ti prizade-ta oseba izroči, kar zahtevaš), goljufija (spraviti nekoga v zmoto, da s tem pridobiš nepravičen profit zase ali druge, pri čemer prizadeš škodo drugim), nazadnje pa še nepravilna prilastitev (polastiti se dobrin nekoga, s katerimi razpolagaš iz kakršnega koli razloga).

Iz gornjega izhaja, da zadevajo jamstva, ki jih daje navadna polica proti tatvini, le nasilje nad stvarmi in da se jih da raztegniti še na nasilje nad ljudmi samo z izrecnim dogovorom in le v primeru ropa ali izsiljevanja.

Pišite in odgovorili bomo na vaša vprašanja o zavarovanju!

PRIMORSKI DNEVNIK - Rubrika zavarovalni problemi ali pa NORICUM - Ul. Valdirivo 21 - Trst

propagandno obvestilo

Odkrili so jo ameriški raziskovalci

Supermolekula ki soncu daje šah

NEW YORK — Sonce koristi ali škoduje koži? Po besedah dermatologov in znanstvenikov, še zlasti ameriških se zdi, da bolj škoduje. Koža namreč čez poletje prejme pretirano količino sončnih žarkov, kar povzroča vidno povečanje gubavosti. Pomeni torej sonce staranje?

Zdi se, da gre za neizbežno enačbo, če se seveda ne zatečemo k zaščiti. Najnovejše novice iz Združenih držav Amerike pa vendarle dovoljujejo dobre upe: proti gubam, ki jim sonce pomaga »rasti« na obrazu, je sedaj pripravljena supermolekula. Raziskovalca iz New Jerseyja Geoffrey Brooks in Hans Shaeffer sta namreč odkrila biološki reaktor, ki omogoča molekuli retinola, da si z mnogo večjo lahkoto utre pot v kožo. Od tod izvira njena moč proti gubam, ki je kar za osem do dvajsetkrat povečana. Testi, ki so jih opravili raziskovalci ustanove AMA pod vodstvom dr. Gabriela Letizie pa bi lahko dovoljevali sklep, da gre za prvi preparat nove sezone »okrepljenih« molekul v službi dermatologije.

Kremo proti gubam s supermolekulo, ki jo prodajajo pod imenom Anti-Age Super, že proizvaja in distribuira newyorška družba Korff, specializirana za kozmetična sredstva za lekarne. V Ameriki jo prodajajo v lekarnah, najti pa jo je že tudi v nekaterih evropskih in italijanskih lekarnah.

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	TV Slovenija 1	TV Koper	RADIO TRST A
7.00 Film: L'avventura del Grande Nord (pust., ZDA 1976, r. Tay Garnett, i. Mike Mazurki)	8.15 Nan.: Lassie, 9.05 Punky Brewster in risanke	12.25 Film: Il brigante di Tacca del Lupo (pust., It. 1952, r. Pietro Germi, i. Amedeo Nazzari, Cosetta Greco, Saro Urzi)	8.40 Otroška matineja: Živ žav, 9.30 nanizanka Pet prijateljev	10.00 Rubrika: Veliki tenis	8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša; 9.45 Dnevni pregled tiska; 10.00 Mladinski oder: Pisana žogica (Franjo Kumer); 10.30 Revival; 11.00 Filmi na ekranih; 11.15 Glasbeni potpuri; 11.45 Nabožna oddaja: Vera in naš čas; 12.00 Na počitnice; 12.30 Orkestri; 12.40 Pihalni orkestri; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Antologija humorja (pon.); 14.40 Melodije; 15.00 Poslušali boste; 15.15 Rock zvezde; 15.40 Prikljubljene melodije; 16.00 Počitniški rendez-vous; 16.20 Potpuri; 17.00 Šport in glasba, 18.30 Evergreeni; 19.20 Zaključek.
8.25 Risanke	10.20 Glasbeni prostor: Herbert von Karajan dirigira Brucknerjevo Simfonijo št. 9 v d-molu	14.00 Deželne vesti	9.55 Dokumentarni oddaji: Gradovi (1. del), 10.25 Priobalna jezera v pokrajini Languedoc-Roussillon	11.45 Motociklizem - VN Avstralije, 125 ccm, 250 ccm, 500 ccm	
9.15 Dok. oddaja: Kvarkov svet	11.25 Film: Un racconto di Canterbury (dram., VB 1944, r. M. Powell - E. Pressburger, i. Eric Portman)	14.10 Drobci	12.00 Kmetijska oddaja	14.45 Rubriki: Sportime domena, 17.00 Bordo Ring	
10.00 Zelena linija	13.00 Dnevnik	15.25 Kolesarstvo: DP za amatere (iz Matere)	13.00 Glasbena oddaja: Danica iz Podjune	18.15 Superwrestling	
11.00 Maša in nabožna oddaja	13.30 Medicinska rubrika	16.00 Popolne v operi: Attila (Giuseppe Verdi, Gabriele Ferro dirigira simfonični orkester beneškega Gledališa La Fenice, pojeta Samuel Ramey in Linda Roark Strummer)	13.40 Euromusica (pon.)	19.15 TVD Novice	
12.15 Zelena linija	13.45 Nadaljevanke: Beautiful	18.35 Rubrika: Domenica gol	14.40 Nan.: Praški panoptikum	19.30 Rubriki: Sportime, 20.00 Fish Eye	
13.00 Nagrada Modello 1990	14.30 Nan.: Saranno famosi	18.55 Vreme in dnevnik	15.35 Sova (pon.)	20.30 Dok.: Campo base	
13.30 Dnevnik	15.15 Karting: SP v formuli K	19.30 Deželne vesti	16.55 Poslovne informacije	22.15 TVD Novice	
13.55 Toto-TV Radiocorriere	15.45 Atletski miting	19.45 Deželne športne vesti	17.00 Dnevnik	22.25 Rubrika: Sportime	
14.00 Športne vesti	17.15 Giostra della Quintana 1990 (iz Foligna)	20.00 Italijansko nogometno prvenstvo B lige	17.05 Film: Zlobna gospa (dram., VB 1945, r. Leslie Arliss)	22.30 Eurogolf - evropski turnirji	
14.15 Film: In nome di Dio (vesti, ZDA 1948, r. J. Ford, i. J. Wayne)	18.00 Rubrika: Studio Stadio	20.30 Film: Una corsa sul prato (kom., ZDA 1978, r. Bryan Forbes, i. Tatum O'Neal, Christopher Plummer, Anthony Hopkins)	18.45 Risanke, Mernik in TV okno	23.30 Rubrika: Sportime	
15.55 Špraznika solidarnosti	18.30 It. nog. prvenstvo A lige	22.25 Rubrika: Gli intrattabili - Giuliano Ferrara	19.30 Dnevnik in vreme	24.00 Nogomet: Mezzanotte gol	
16.50 Športne vesti	19.30 Dnevnik	23.10 Filmske novosti	20.05 Nadaljevanke: Vrnitev Katarine Kožul (1. del)	0.15 Motociklizem: VN Avstralije (pon.)	
17.00 Variete: Domenica in...	20.00 Rubrika: Domenica sprint	23.20 Nočni dnevnik	21.05 Zdravo		
17.50 Športne vesti	21.05 Film: L'attesa (krim., Fr. 1985, r. P. Granier-Deferre, i. Alain Souchom, Jeaff-Louise Trintignant)	23.50 Deželni nogomet	22.30 Dnevnik in vreme		
18.15 90. minuta	22.45 Dnevnik - nočoj		22.50 Nočni program Sova, vmes nanizanki Doktor Doogie Howser in Srce mesta		
19.50 Vreme in dnevnik	23.00 Rubrika o židovski kulturi				
20.40 TV film: Vincent e Theo (biog., Fr. 1989, r. Robert Altman, i. Tim Roth, Paul Rhys, 1. del)	23.50 Rock, pop in jazz				
22.25 Športna nedelja	0.25 Film: Quell e company (pust., ZDA, r. W. Witney, i. M. Mason)				
24.00 Nočni dnevnik in vreme					
0.10 Kolesarstvo					
0.30 Film: I fratelli Castiglioni (kom., It. 1937, r. Corrado D'Errico)					

CANALE 5	RETE 4	ITALIA 1	ODEON	TMC	TELEFRIULI
8.30 Nanizanki: Arcibaldo, 9.00 Simon Templar	8.00 Jutrišnji svet	7.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke	8.30 Nan.: Capitaine Nice, 9.30 Quattro in amore	10.00 Risanke: Snack	11.00 Rubrika
10.00 Aktualno: Il Girasole	8.30 Nanizanke: Bonanza, 9.20 Due onesti fuorilegge, 10.15 Shane	10.25 Vikend v kinu	13.00 Rubrika o zdravju	12.00 Papežev blagoslov	11.30 Dokumentarec: Destinazione uomo
10.30 Film: La commedia è finita (kom., ZDA 1946, r. Richard Wallace, i. Charles Laugh-ton)	11.00 Film: Processo e morte di Socrate (biog., It. 1940, r. Corrado D'Errico, i. Rossano Brazzi)	10.30 Rubriki: Šport v ZDA, 12.30 Guida al campionato	13.30 Film: L'uomo di Button Willow (ris.)	12.15 Film: Vento di tempesta (pust., ZDA 1959, r. I. Rap-per, i. Carroll Baker)	12.30 Nanizanka: Julia
12.00 Varieteja: Anteprima, 12.30 Rivediamoli	13.00 Nanizanki: Barnaby Jones, 14.00 Joe Forrester - Atto di violenza	13.00 Tednik: Grand Prix	15.00 Nan.: Captain Power	15.35 Avtomobilizem F3	13.00 Športne napovedi
13.00 Glasbena oddaja: Superclassifica Show	14.45 Nad: Anastasia	14.00 Film: L'incredibile corsa attraverso le montagne (kom., ZDA 1977, r. James L. Conway, i. Christopher Connelly, Forrest Tucker)	15.30 Film: Verso il grande sole (pust., Avstral. r. Safran-Cole, i. Scott Bartle, 2. del)	16.30 Teniški turnir Open - finale (iz zveze)	13.30 Film
14.00 Nanizanki: Infermiere a Los Angeles, 15.00 Un trio inseparabile	16.30 Film: L'oro dei Caraibi (pust., ZDA 1952, r. Edward Ludwig, i. John Payne)	16.00 Otroški spored: Bim bum bam, vmes nanizanka Baliano e cantiamo con Licia in risanke	17.00 Nanizanki: Zufall, 18.00 Galactica		15.30 Nanizanke: L'albero delle mele, 16.00 Navy 17.00 Skag, 18.00 Hawkins
16.00 Film: Farfallon (kom., It. 1974, r. Riccardo Pazzaglia, i. Franco Franchi, Ciccio Ingrassia)	18.30 Film: Il principe studente (kom., ZDA 1954, r. Richard Thorpe, i. Ann Blyth, Edmond Purdom, Edmund Gwenn)	18.00 Motociklizem: VN Avstralije (iz Sydneya)	19.00 Filmi in risanke		19.30 Športne vesti
18.00 Kviz: O.K. Il prezzo è giusto!	20.30 Film: Lo scopone scientifico (kom., It. 1972, r. Luigi Comencini, i. Alberto Sordi, Bette Davis)	19.00 Risanke: Ewoks, 19.30 The Real Ghostbusters, 20.00 I Puffi	20.00 Nan.: Flash Gordon		20.30 Film: Capitolo secondo (kom., r. Robert Moore, i. James Cann)
19.30 Nanizanka: Love Boat	22.45 Film: Un borghese piccolo, piccolo (dram., It. 1977, r. Mario Monicelli, i. Alberto Sordi, Vincenzo Crocitti, Shelley Winters)	20.30 Športna oddaja: Pressing	20.30 Film: Testimone forzato (krim., Izr. 1983, r. Raphael Rebibo, i. Anat Atzmon)		22.30 Športne vesti
20.30 TV film: Giovani omicidi (dram., ZDA 1987, r. Marvin J. Chomsky, i. Judd Nelson, Brian McNamara, Raphael Sbarge, Fredric Lehne, 1. del)	1.05 Nanizanka: Mannix - La caccia	22.00 Variete: Mai dire Banzai	22.30 Reportaža: Merit Whitbread Cup		23.30 Nanizanka: Navy
23.00 Aktualno: Sette scenari per il 2000		22.30 Film: Profumo (erot., It. 1986, r. Giuliana Gamba, i. Roberto Egon, Florence Guérin)			
0.15 Nanizanki: Ellery Queen, 1.15 Marcus Welby M.D.		0.20 Filmske novosti			
		0.25 Nanizanke: Chips, 1.25 Benson - Jessica, 1.55 Appartamento in tre - Le tre faccie di Eva			

ponedeljkovi televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	TV Ljubljana 1	TV Koper	RADIO TRST A
7.00 Aktualno: Uno mattina	8.15 Nanizanki: Lassie, 8.40 Ho sposato tutta la famiglia	10.00 Aktualno: Nagrada Italija	8.50 Video strani	13.00 Superwrestling (pon.)	7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.10 Na počitnice (pon.); 8.40 Slovenska lahka glasba; 9.10 Radijska igra: Kajin (France Bevk); 9.40 Orkestri; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Slovenski kantavtorji; 12.00 Morje - večeraj, danes, jutri; 12.20 Orkestri; 12.40 Poje Oktet Gallus; 13.20 Melodije; 13.40 Za smeh in dobro voljo; 14.10 Poletni mozaik; 16.00 Stari časi družabnosti; 16.45 Orkestri; 17.10 Klasični album: teden ruskih skladateljev; 18.00 Aladinova svetilka; 18.30 Znani ansambli; 19.20 Zaključek.
10.00 Jutranji dnevnik	9.30 Božanska komedija	11.30 Košarka: memorial Menichelli	9.00 Spored za otroke in mlade: nan. Nina in Ivo (zadnji del)	14.00 Dokumentarec: Campo base	
10.15 Nadaljevanke: Santa Barbara	10.00 Rubrika o protestantizmu	12.00 Dok.: Meridiana - tečaj angleščine in francoščine, Con licenza dell'autore, Otroški laboratorij	9.15 Mozaik. Mednarodni pevski festival Celje '83, 9.45 Utrip, 10.00 Zrcalo tedna, 10.15 Mernik	15.30 Eurogolf - evropski turnirji	
11.00 Film: Il ritorno del campione (r. S. Wood)	10.25 Film: A sud di Pago Pago (pust., ZDA 1940, r. George Bruce, i. Victor McLaglen)	14.00 Deželne vesti	10.30 Video strani	16.45 Wrestling Spotlight	
11.55 Vreme in kratke vesti	11.55 Nadaljevanke: Capitol	14.30 Izobraževalna oddaja: Mestno veselje	15.25 Video strani	17.30 Nogomet - argentinsko prvenstvo (pon.)	
12.05 Film (2. del)	13.00 Dnevnik in gospodarstvo	15.30 Namizni tenis: Italija-Anglija	15.35 Sova (pon.)	19.00 Odprta meja	
12.30 Nanizanka: Fuorilegge	13.45 Nadaljevanke: Beautiful	16.00 It. prvenstvo v bezbolu	16.55 Poslovne informacije	19.30 TVD Stičiče	
13.30 Dnevnik	14.30 Nan.: Saranno famosi	16.25 Balinarski turnir (prenos iz Verone)	17.00 Dnevnik	20.00 Rubrika: Tuttocalcio	
14.00 Variete: Ciao fortuna	15.15 Variete: Ghibli	16.45 Film: Miss Italia (kom., It. 1950, r. Duilio Coletti, i. Gina Lollobrigida)	17.05 Mozaik. Zdravo (pon.)	20.30 Boks: Speciale Bordo Ring	
14.15 Dok.: Kvarkov svet	16.30 Nanizanka: Mr. Belvedere	18.15 Poletje Magazine 3	18.30 Spored za otroke in mlade: Radovedni Taček - Lonec, 18.45 Čebelica Maja	22.15 TVD Novice	
15.00 Velike razstave	16.55 Film: Pianura rossa (vojni, VB 1954, r. R. Parrish, i. Gregory Peck)	18.45 Športna rubrika: Derby	19.10 Risanke in TV okno	22.30 Rubrike: Il meglio di Koper, 23.30 Eurogolf, 0.30 Bordo Ring	
15.30 Ponedeljkov šport	18.30 Dnevnik - športne vesti	18.55 Vreme in dnevnik	19.30 Dnevnik in vreme		
16.00 Mlad. oddaja: Big!	18.45 Nanizanka: Le strade di San Francisco	19.45 Dnevnik in šport	20.05 TV drama: Odpoved (O. Braaten, r. Per Bronken)		
17.30 Dokumentarec: Verdijev festival v Parmi	19.45 Dnevnik	20.30 Deželne vesti	21.15 Osmi dan		
18.00 Dnevnik - kratke vesti	20.30 Nanizanka: Il commissario Köster	20.00 Drobci	22.25 Dnevnik in vreme		
18.05 Nan.: Cuori senza età	21.35 Proza: Napoli milionaria (r.-i. Eduardo de Filippo), vmes (22.20) večerni dnevnik	20.30 Ponedeljkov proces	22.25 Dokumentarna oddaja: Portret slovenskega glasbenika - Bogo Leskovic		
18.45 Nad.: Santa Barbara	23.50 Dnevnik in horoskop	22.00 Drobci	23.15 Nočni program Sova, vmes nanizanki Alfred Hitchcock vam predstavlja in Srce mesta		
19.40 Almanah in vreme	0.05 Film: Il fascino dell'ambiguità (dram., Fr. 1981, r. Pierre Granier-Deferre, i. Michel Piccoli)	22.25 Večerni dnevnik	0.30 Video strani		
20.00 Dnevnik		22.30 Film: Se incontri Sartana prega per la tua morte (vestern, It. 1968, r. Frank Kramer, i. Klaus Kinski)			
20.40 TV film: Vincent e Theo (biog., Fr. 1989, r. Robert Altman, i. Tim Roth, Paul Rhys, zadnji del)		0.05 Nočni dnevnik			

CANALE 5	RETE 4	ITALIA 1	ODEON	TMC	TELEFRIULI
8.00 Nanizanke: Simon Templar, 9.00 Alfred Hitchcock presenta, 9.30 Diamonds	8.30 Nad.: Una vita da vivere, 9.30 Andrea Celeste, 10.00 Amandoti, 10.30 Aspettando il domani, 11.00 Così gira il mondo	7.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke	9.00 Nan.: 4 in amore, 9.30 Captain Nice, 10.30 Collaborators, 11.30 Le spie	8.30 Nanizanke: Get Smart, 9.00 Petrocilli, 10.00 Condo	11.00 Dok. o naravi
10.30 Film: Questo è il mio uomo (kom., ZDA 1947, r. Frank Borzage, i. Don Ameche)	11.30 Nanizanka: La casa nella prateria - Il notiziario di Harret	8.30 Nanizanke: Webster, 9.00 Arnold, 9.30 La piccola grande Nell, 10.00 Amore in soffitta, 10.30 La famiglia Brady, 11.00 Strega per amore, 11.30 Tre nipoti e un maggiordomo, 12.00 La famiglia Addams, 12.30 Benson, 13.00 La famiglia Bradford, 14.00 Happy days, 14.30 Compagni di scuola, 15.00 Supercar	12.30 Filmi in risanke	10.30 Nad.: Terre sconfinite, 11.15 Potere	11.30 Nad.: Vite rubate
12.30 Nan.: Due come noi	12.30 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke	16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes nanizanka Baliano e cantiamo con Licia in risanke	15.00 Nan.: Captain Power	13.05 Nadaljevanke: Capriccio e passione, 13.40 Potere, 14.20 Un uomo due donne	13.05 Poletna oddaja: 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Okoli sveta; 9.15 Clie; 9.35 Popevka po želji; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Superpass; 10.35 Družina
13.30 Kviz: Cari genitorji, 14.15 Il gioco delle coppie	13.35 Nad.: Sentieri	18.00 Nanizanke: Batman, 18.30 Tarzan, 19.30 Casa Keaton	15.30 Film: Il naufragio del Pacifico (pust., It. 1951, r. Jeff Musso, i. George Marshall)	15.30 Nan.: L'albero delle mele	16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Interna »52«; 18.35 Glasba po telefonu; 19.00 Radio Lj.
15.00 Rubrike: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo, parliamone, 16.00 Cerco e offro, 16.30 Cara TV	15.40 Nanizanka: Falcon Crest - Echi	20.00 Risanke	17.00 Nanizanki: Zufall, 18.00 Galactica	16.00 Risanke	
16.55 Kviz: Doppio slalom (vodi Paolo Bonolis), 17.25 Babilonia, 17.50 O.K. Il prezzo è giusto!, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito (vodi Marco Colubro)	16.45 Nad.: La valle dei pini	20.30 Film: Italiani a Rio (kom., It. 1987, r. Michele M. Tarantini, i. Leo Gullotta)	19.00 Filmi in risanke	18.00 Nad.: Vite rubate	
20.30 TV film: Giovani omicidi (dram., ZDA 1987, r. Marvin J. Chomsky, i. Judd Nelson, Brian McNamara, Raphael Sbarge, Fredric Lehne, 2. in zadnji del)	17.20 Nanizanka: General Hospital	22.30 Film: I fischissimi (kom., It. 1981, r. Carlo Vanzina, i. Jerry Calà, Diego Abatantuono)	20.00 Nan.: Flash Gordon	19.00 Nanizanka: Si è giovani solo due volte	
22.30 Dosje: Vse za denar	17.55 Nad.: Febbre d'amore	0.15 Nanizanke: Chips, 1.15 Benson, 1.45 Appartamento in tre	20.30 Film: Il mostro (dram., It. 1977, r. Luigi Zampa, i. Johnny Dorelli)	19.30 Dnevnik in šport	
23.00 Variete: Maurizio Costanzo Show	19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amanti (vodi Luca Barbareschi)		22.30 Film: Rangers attacco ora X (vojni, r. R. Montero)	21.30 Nanizanka: Storie straordinarie di Edgar Allan Poe	
1.00 Nan.: Marcus Welby M.D. - Un vecchio testarolo	19.30 Nanizanki: Dynasty, 20.30 Colombo - Delitto d'altri tempi		0.30 Nan.: Un salto nel buio	22.30 Nočne vesti	
	22.00 Film: Pollice da scasso (kom., ZDA 1978, r. William Friedkin, i. Peter Falk)			23.00 Furanska noč	
	23.55 Film: L'avamposto dell'inferno (pust., ZDA 1954, r. Joseph Kane, i. Rod Cameron, Loan Leslie)				
	1.40 Nanizanka: Mannix				

RADIO SLOVENIJA
5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.00 Poročila; 5.00 Jutranji koledar; 7.00 Kronika in vreme; 8.05 Radijska igra za otroke; 8.50 Pop rock za mlade; 9.05 Pomnjenja; 9.35 Preludij; 10.05 Matineja; 10.30 Reportaža; 11.03 Poslušalci čestitajo; 12.00 Na današnji dan; 13.20 Za naše kmetovalce; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Lajtrca domačih; 17.05 Amaterski zbori; 17.30 Radijska igra; 18.00 Operne melodije; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Glasba; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nokturno; 23.15-4.30 Nočna glasba.

RADIO KOPER (slovenski program)
14.30, 17.30 Poročila; 10.30, 19.00 Radijski dnevnik; 10.00 Sosednji kraji in ljudje: na današnji dan, reportaže, intervjuji, zanimivosti; 11.30 Oddaja za kmetovalce; Polje, kdo bo tebe ljubil; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 12.45 Zabavna oddaja v narečju: Vanka in Tonca; 14.35 Pesem tedna; 15.00 Nedeljski ritem; 15.30 Radio Koper na obisku; 16.30 Lestvica popevk Radia Koper: Vročih deset; 18.30 Nedeljska humoreska; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER (italijanski program)
7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 6.00 Jutranja glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd; 8.25 Popevka tedna; 9.00 Nedeljska oddaja; 9.30 Superpass; 10.35 Družinsko veselje: ideje, recepti in nasveti; 11.00 Dogodki in odmevi; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke poslušalcev v živo in glasba; 15.00 Poletna oddaja; 17.32 Folk studio; 18.30 Lestvica Long Playing plošč; 19.40 Športna nedelja; 20.00 Nočni program - glasba.

RADIO OPČINE
10.30, 14.30, 16.30 Poročila; 10.00 Jutranji val; 13.00 Oddaja SKD Tabor in knjižnice Pinka Tomažiča; 15.00, Od nedelje do nedelje; 20.30 Nočna glasba.

RADIO KOPER (slovenski program)
7.30, 13.30, 19.00 Dnevnik; 14.30, 16.30 Poročila; 6.00 Glasba, Na današnji dan, 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik in cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 13.00 Na valu Radia Kp; 13.15 V podaljškju; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Interna »52«; 18.35 Glasba po telefonu; 19.00 Radio Lj.

RADIO KOPER (italijanski program)
8.30, 10.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Almanah; 6.30 Utrinki; 6.50 Simfonija zvezd; 7.35 Poletna oddaja; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Okoli sveta; 9.15 Clie; 9.35 Popevka po želji; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Superpass; 10.35 Družina; 11.00 Knjižne novosti; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke in glasba; 14.40 Pesem tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Poletna oddaja; 16.00 Igre; 16.20 Poletje v živo; 17.00 Kultura in šola; 17.05 Hot hits; 18.00 Mixage; 18.30 Popevke; 19.00 Souvenir d'Italy; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE
7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 8.00 Glasba za vsakogar; 10.00 Dobro jutro; 12.00 Pogovor z odvetnikom in Ostali Trst (pon.); 19.30 Potujte s Putnikom; 20.30 Loža v operi, nato Nočna glasba.

Velik uspeh jadralka TPK Sirena na državnem prvenstvu v Anziu

Arianni Bogatec državni naslov

ANZIO — Arianna Bogatec - »Campionessa«. Na državnem prvenstvu jadrarju v razredu europa je slovenska jadralka Arianna Bogatec, članica barkovljanskega TPK Sirene, osvojila naslov državne prvakinja. Naslov si je zagotovila z izrednim jadranjem v prvih petih regatah in preudarno, pametno plovbo v zadnji preizkušnji.

Pred včerajšnjo regato je Arianna vodila z dvema točkama prednosti pred največjo tekmico, svetovno prvakinja iz leta 1988, Neapeljčanko Sabino De Martino. Arianna je v zadnji preizkušnji v bistvu zelo pametno nadzorovala nasprotnico, ki bi se morala uvrstiti vsaj na eno od prvih treh mest in vsekakor pred našo jadralko, da bi jo lahko prehitela na skupni lestvici in posegla po državnem naslovu. Ta namera pa ji ni uspela. De Martino se je uvrstila šele na šesto mesto, takoj za njo pa je čez ciljno črto priplula Bogatčeva, ki si je tako zagotovila državni naslov. Zadnje regato je osvojila Sabrina Landi, svetovna prvakinja iz leta 1987 v razredu optimist.

To je drugič, da je naša najboljša jadralka posegla po naslovu državnega prvaka. Najboljša je bila že na državnem prvenstvu v Tarantu, letošnja lovorika pa je vsekakor prestižnejša, ker jo je osvojila v letu, ko je europa postal olimpijski razred. Z vključitvijo »Arianninega razreda« med olimpijske jadralske discipline se je namreč konkurenca v tem razredu povečala, naša jadralka pa je na morju pred Anziom znala obračunati tudi z večjim številom tekmovalk. Ob teh uspehih velja spomniti, da je pred tremi leti Bogatčeva osvojila tudi bronasto kolajno na svetovnem prvenstvu v Franciji.

Letošnje prvenstvo je bilo v bistvu dvoboj med Arianno Bogatec in Sabino De Martino. Neapeljčanka je vodila od samega začetka, ko je na prvih štirih regatah osvojila po dve prvi, eno drugo in eno četrto mesto, vse do pete regate. Bogatčeva ji je v tem prvem delu stalno sledila: osvojila je po dve drugi mesti, eno četrto, v četrth regati pa je zmagala. Po prvih štirih regatah je imela nasprotnica tri kazenske točke manj od predstavnice TPK Sirena (De Martino 11, Bogatčeva 14).

Do preokreta je prišlo v petek, v predzadnji regati. Arianna je takrat jadrala spet več kot solidno: osvojila je drugo mesto in s tem izvrstno izkoristila spodrsrlaj De Martinove, ki je bila ta dan šele peta. Bogatčeva se je tako v ključni fazi prvenstva, pred zadnjo regato, prerinila na prvo mesto in ga s pametno plovbo v zadnji preizkušnji obdržala vse do končne zmage.

Na sliki: Arianna Bogatec med pripravi v Barkovljah (foto Magajna)

Motociklizem Odločitve v Avstraliji

PHILLIP ISLAND — Na tem avstralskem dirkališču bodo danes podelili še zadnja dva svetovna motociklistična naslova. Potem ko je v politrskem razredu American Wayne Rainey s svojo yamaho že predčasno osvojil naslov, bo v tej zadnji dirki za svetovno prvenstvo padla odločitev v četrtlitrskem razredu in v razredu do 125 ccm.

V poskusnih vožnjah v razredu do 250 ccm je dosegel najboljši čas Američan John Kocinski (yamaha), ki zaostaja na svetovni lestvici 5 točk za Špancem Carlosom Cardusom (honda). Kocinski je prevozil krog v 1'37"531 s povprečno hitrostjo 164,182 km na uro. Cardus je bil šele sedmi s časom 1'38"809.

V razredu do 125 ccm je bil na poskusnih vožnjah najhitrejši Nizozemec Hans Spaan na hondi (1'44"528, povprečna hitrost 153,191 km na uro). Vodilni na svetovni lestvici Stefan Prein (ZRN, honda) je bil na poskusnih vožnjah četrth, mladi italijanski up Lori Capirossi (honda) pa šele 10. Na svetovni lestvici ima Prein 7 točk prednosti pred Capirossijem in 9 pred Spaanom. V tem razredu so se Italijani dobro odrezali: Gresini je bil drugi, Casanova pa tretji.

V politrskem razredu bo s prvega mesta štartal domačin Doohan (honda) pred Schwantzem in Gardnerjem.

Tretje mesto so osvojili košarkarji splitskega Pop 84

Phonoli 1. turnir Stefanel

Phonola - Libertas 97:72 (45:46)
PHONOLA: Longobardi 5 (2:2), Gentile 27 (4:4), Esposito 14 (1:1), Dell'Agello 8, Frank 16 (6:7), Rizzo 2, Tuffano 3 (1:1), Bertaldi 3 (3:4), Shackelford 19 (3:3), Faggiano.

LIBERTAS LIVORNO: Bonsignori, Tonut 5 (1:2), Donati 3, Giusti, Fantozzi 10 (1:2), Jones 17 (5:6), Carera 18 (6:9), Binion 12, Maguolo 10 (2:2), Forti.

SODNIKA: Skerlj iz Trsta in Bianchi iz Rima. 3 TOČKE: Fantozzi 1, Donati 1, Gentile 3, Esposito 1.

TRST — Z zmago proti Libertasu iz Livorna je Phonola iz Caserte sinoči osvojila prvo mesto na 1. turnirju Carlo Stefanel. Phonola si je zmago zagotovila v drugem delu predvsem po za-
slugi zelo točnega Gentileja.

Finala za 3. mesto
POP 84 Split - Stefanel 111:79 (47:40)
STEFANEL: Middleton 25 (8:12, 7:9, 1:5), Pasquato (—, 0:1, 0:1), Fučka 17

(9:10, 4:10, 0:1), De Pol 8 (2:3, 3:4, —), Cherin, Meneghin 3 (1:2, 1:3, —), Vettore 8 (4:5, 2:3, —), Villanovich, Bonventi 10 (2:2, 4:8, 0:3), Vettore (—, 0:1, —), Battini 8 (1:3, 2:5, 1:3), Zini.

POP 84: Svetinović 9 (3:3, 3:5, —), Perasović 15 (4:4, 1:3, 3:4), Pavičević 10 (—, 2:3, 2:4), Kukoč 18 (3:4, 3:5, 3:6), Tomić, Čizmić 14 (2:3, 3:4, 2:4), Naumovski 4 (4:4, —, —), Tabak 4 (—, 2:3, —), Radović 6 (—, 3:3, —), Savić 14 (0:2, 7:11, —), Jarman 1 (1:2, —, —), Naglič 16 (2:2, 7:11, 0:1).

SODNIKA: Deganutti in Pozzano iz Vidma. PON: Tabak (31).

V finalu za 3. mesto je Jugoplastika po predvidevanju premagala okrnjeni Stefanel. Tržačani so tokrat nudili večji odpor kot proti Phonoli, saj so bili ves prvi polčas nasprotniku za petami. V tem delu tekme so se izkazali

Middleton, Fučka in mladi Vettore. V drugem polčasu je Pop 84 pospešil ritem in s trojkami Kukoča in Perasovića ter solidno igro pod košema Savića in Nagliča, popolnoma strl odpor domačinov. Splitski so s tem dokazali, da še vedno sodijo v sam evropski vrh, čeprav se bo odsotnost Radje in Sobina še kako poznala. (Marko Oblak)

SP v padalstvu v Lescah

Kranjčanu Mirtu svetovni naslov

LESCE — Slovenski padalec Branko Mirt je osvojil naslov svetovnega prvaka v padalstvu na cilj. Njegova zmaga je senzacionalna, saj je bil edini med 250 nastopajočimi, ki je končal tekmovalje brez vsake kazenske točke. V desetih skokih je vsakič skočil točno na tarčo.

Jugoslavija je osvojila tudi srebrno kolajno med mladinkami. Dosegla jo je Mira Grčić po dramatičnem finalu s Sovjetinjo Olgo Lepezino. V regularnem delu prvenstva sta imeli obe tekmovalki po 7 negativnih centimetrov. Tudi v prvem dodatnem skoku sta si bili enakovredni, v drugem pa je Sovjetinja skočila na cilj, medtem ko je Grčičeva zgrešila cilj za 8 centimetrov.

V drugem kolu nogometnega prvenstva A lige

V središču pozornosti srečanje med Fiorentino in Sampdoria

V italijanskem nogometnem prvenstvu A lige bodo danes odigrali 2. kolo. Tudi v tem kolu ne bo neposrednih srečanj med ekipami, ki spadajo med favorite. Največ zanimanja vlada za tekmo med Fiorentino in Sampdoria. Domačini so v 1. kolu visoko izgubili proti Romi in upajo, da bodo v srečanju s kotiranim Boškovim moštvom izboljšali slab vtis iz 1. kola. Po drugi strani vlada veliko pričakovanje za vrnitev Vialija v vrste Sampdorije.

Inter, Juventus in Napoli bodo nastopili pred domačim občinstvom. Trapattonijevi varovanci se bodo pomerili z Bologno, ki je v prvi tekmi na domačih tleh izgubila s Piso. Nov poraz bi morda že po 180 minutah igre zamajal trenerski stolček trenerja Scoglija. Juventus je v prvi tekmi sicer zmagal v gosteh proti Parmii, med tednom pa je v italijanskem pokalu izgubil proti drugoligašu Tarantu. Današnja tekma z žilavo Atalanto bo pokazala, ali je Juventus »prebolel« sredin poraz, obenem pa tudi ali so Julio Cesar in tovariši storili še korak naprej na poti k novi Maifredovi igri.

V prvem kolu je med favoriti prvenstva igral neodločeno le Napoli. Maradona se danes vrača na stadion, kjer je pred dobrima dvema mesecema izločil Italijo iz finala za svetovni nogometni naslov. Tokrat mu bo stal nasproti

Cagliari, ki je v prvem kolu visoko izgubil doma proti Interju.

Evropski prvak Milan se po srečni tržaški avanturi v italijanskem pokalu podaja k Ceseni, ki je v prvem kolu izgubila in ima tudi proti Milanu bolj malo možnosti.

Pari današnjega 2. kola: Bari - Torino, Cesena - Milan, Fiorentina - Sampdoria, Genoa - Roma, Inter - Bologna, Juventus - Atalanta, Lazio - Parma, Napoli - Cagliari, Pisa - Lecce.

Lestvica: Roma, Inter, Atalanta, Juventus, Pisa, Milan, Sampdoria 2 točki, Lazio, Napoli, Lecce in Torino 1, Parma, Cesena, Genoa, Bologna, Bari, Cagliari, Fiorentina.

Triestina v Messini

V drugem kolu italijanske B lige bo Triestina danes gostovala v Messini proti ekipi, ki je v sredo v italijanskem pokalu močno namučila Bari. Podobno velja tudi za Triestino, ki je imela celo uro krepko v šahu Sacchi-jev Milan. Tekma na Geraszru je pokazala, da ima trener Giacomini dober igralski kader in tudi lepe možnosti v tem prvenstvu.

Pari današnjega 2. kola: Barletta - Ascoli, Brescia - Salernitana, Cosenza - Verona, Cremonese - Taranto, Messina - Triestina, Modena - Foggia, Padova - Ancona, Pescara - Reggina, Reggiana - Lucchese, Udinese - Avellino.

Nesreča Jasne Parovel

MONZA — Slovenska motociklistka Jasna Parovel se je včeraj ponesrečila med dirkami v Monzi. Članica Primotor kluba je padla med dirko za italijansko prvenstvo v razredu lady cup. Kot poroča tiskovna agencija ANSA so Parovelovo prepeljali v bolnišnico v Monzi, njeno zdravstveno stanje pa ni zaskrbljujoče. Na isti dirki je padla tudi druga tekmovalka, Letizia Bagolini. Tudi njo so prepeljali v bolnišnico.

V poskusnih vožnjah v razredu superbike pa se je huje poškodoval Paolo Kaprioni. V bolnišnici v Monzi so ga sprejeli s pridržano prognozo.

Olimpija izgubila s Crveno zvezdo

V anticipirani tekmi 6. kola jugoslovanske 1. zvezne jugoslovanske lige je ljubljanska Olimpija izgubila v Beogradu proti Crveni zvezdi z 1:2 (0:0). Gole so dosegli Pančev v 65. min., Dinko Vrabec v 68. min. in Savičević v 72. min.

V drugih dveh tekmah je Dinamo premagal Zemun z 2:0 (1:0), Osijek pa Partizana s 3:2.

Ostale tekme 6. kola: Sarajevo - Borac, Hajduk - Rijeka, Spartak - Velež, Sloboda - Budućnost, Rad - Željeznica, Proleter - Željeznica, prosta Vojvodina.

Trofeja Baracchi: uspeh Golza-Cordesa

TRENTO — Dvojica Golz (ZRN) - Cordes (Niz.) je osvojila prvo mesto na mednarodni kolesarski dirki na kronometer za trofejo Baracchi s časom 1.52'39" s povprečno hitrostjo 50,386 km na uro. Druga sta bila Poljaka Halupzok in Jaskula po 10".

Ivanišević v finalu turnirja v Bordeauxu

BORDEAUX — Jugoslovan Goran Ivanišević se je uvrstil v finale mednarodnega teniškega turnirja v Bordeauxu. V polfinalu je namreč premagal Argentina Guillerma Perezza Roldana s 6:4, 6:4.

Ivanišević bo v finalu igral s Francozom Guyem Forgetom, ki je v polfinalu odpravil Ronalda Agenora s 6:3, 6:4.

Včeraj v tekmovalju za deželni nogometni pokal

Štandreška Juventusina z zmago naprej

PRO FARRA - JUVENTINA 0:1 (0:0)

STRELEC: v 75. minuti Andaloro. JUVENTINA: Pascolat (Ceccotti), Chizzolini, Capotorto, Klanjšček (Marušič), Krpan, Černigoj, Del Negro, Bastiani, Tabaj, Andaloro, Trevisan (Cingerli).

FARRA — Z drugo zaporedno zmago v gosteh si je štandreška Juventusina zagotovila mesto v nadaljnji del deželnega pokala. To je tudi najbolj razveseljivo dejstvo včerajšnjega srečanja v Fari, kjer sta obe enajsterici zaigrali dokaj blede in brez prave motivacije. Pro Farri bi namreč za napredovanje potrebovala le izdatna zmaga (in remi Pro Romansa z Marianom), na drugi strani pa so Štandrežci izkoristili srečanje prej za dosego uigranosti kot pa zaradi rezultata samega.

Mimo teh ugotovitev pa je tudi včerajšnje srečanje potrdilo, če je bilo sploh potrebno, da ima Juventusina največje težav v napadu. Dvojica Andaloro-Del Negro ni prepričala, predvsem prvi je pokazal določene pomankljivosti v zaključnem delu akcije.

Sicer tekma v Fari je bila za trenerja Campija lepa priložnost, da preveri nekatere tehnične sheme pred začetkom prvenstva 1. amaterske lige. Tako je v drugem polčasu postavil na mesto »libera« Černigoja, v obrambi pa je ponovno preiskusil mladega Martina Marušiča, ki je povsem zadovoljil, tako kot je to storil Devetak v prejšnjih dveh srečanjih.

Kronika igre je dokaj skopa z zanimivimi akcijami. Iz prvega polčasa si

Marko Devetak (Juventina)

velja zaponiti le zgrešen diagonalni strel Černigoja.

V nadaljevanju srečanja je Andaloro, sam pred vratarjem, zgrešil zadetek, Pro Farra pa je zadela vratnico. Odločilni zadetek je padel predvsem po zaslugi Bastianija, ki je z glavo streljal proti vratom. Slabo odbito vratarjevo žogo pa je Andaloro brez vsake težave potisnil v mrežo.

Ob izteku srečanja gre omeniti še zanimiv solo prodor Cingerlija, ki pa je v odločilnem trenutku streljal prepočasi.

(Rudi Pavšič)

Nogometni turnir v Vižovljah

Primorje - Fortitudo v finalu za 1. mesto

Znan je še drugi finalist nogometnega turnirja Turn&Taxis, ki se te dni odvija na igrišču v Vižovljah. To je ekipa miljskega Fortituda, ki je v petek zvečer po enajstmetrovkah premagala Pontizano s 3:2.

Regularni del tekme se je končal brez zadetkov, pri izvajanju enajstmetrovk pa so bili torej Miljčani boljši in se bodo tako v sredo, 19. t. m. ob 20.30 spoprijeli v velikem finalu s proseškim Primorjem, ki je, kot znano, v odločilni tekmi premagalo Vesno.

Kriško moštvo pa se bo v torek, 18. t. m., ob 20.30 spoprijelo v finalu za 3. mesto s Pontizano.

Obe finalni srečanja bosta na nogometnem igrišču v Vižovljah.

TRST - Ul. Valdirivo 21 - Tel. 68009

V Nabrežini v organizaciji ŠD Sokol Veliko pričakovanje za današnji turnir

Med našimi ljubitelji košarke vlada dokajšnje pričakovanje za današnji turnir v Nabrežini, ki ga prireja ŠD Sokol kot uvod v praznovanja ob 25-letnici ustanovitve društva.

Na tem turnirju namreč nastopajo tri ekipe, ki bodo letos igrale v promocijskem prvenstvu (Cicibona, Fincantieri in Sokol), ter mladinci Jadrana Farco. Če smo Jadrane mladince že videli »na delu« (Vatovčevi varovanci so namreč že odigrali dve tekmi nadaljevanja mladinskega prvenstva Slovenije proti Triglavu iz Kranja in Iliriji iz Ljubljane in v obeh zmagali), z dokajšnjim zanimanjem pričakujemo nastop sokolovcev in cicibonašev.

Kot je znano, je Sokolu letos uspel podvig, da je napredoval v promocijsko ligo, Cicibona pa se je v minulem prvenstvu zelo dobro odrezala in tudi zasedla 3. mesto. Kot pa je znano, je večina članov Cicibone prestopila v Borove vrste, tako da bodo letos cicibonaši v glavnem igrali z mladinci. Nov je tudi trener. To je Pino Crisma, ki je zamenjal Marija Marija, ki je prav ta teden sprejel mesto za pomočnika Valterju Vatovcu pri Jadranu.

SPORED DANAŠNJEGA TURNIRJA

9.30: Cicibona - Sokol; 11.00: Fincantieri - Jadran Farco. 15.30: finale za 3. mesto; 17.00: finale za 1. mesto. Sledi nagajevanje.

Naši rolkarji za državni pokal

V kraju Guilia pri Modeni bo danes osma preizkušnja za italijanski pokal v rolkanju, ki se je bo udeležilo tudi predstavništvo naših dve rolkarskih klubov.

Mladina Resco bo namreč nastopila s 13 tekmovalci, štirje pa bodo predstavniki Grmade Hobles.

Na današnji tekmi na mešani progi naši rolkarji gotovo niso brez možnosti.

Ekipa Bratislave v Zgoniku

Članice ekipe Doprastav iz Bratislave, ki nastopa na Sloginem turnirju za pokal Bazoviških žrtev so s svojimi spremljevalci v Trst prispele že v petek.

Slogini odborniki so slovaškim prijateljem razkazali zanimivosti naše pokrajine, začeli seveda s postankom pri spomeniku Bazoviškim junakom. Včeraj pa je bratislavske športnike sprejel zgoniški župan dr. Miloš Budin, ki jih je med prijateljem kramljanjem na županstvu seznanil s stvarnostjo slovenske manjšine v Italiji. Gostom

je v imenu zgoniške občine izročil spominsko plaketo, kot bivšega odbojkarja pa ga je vodstvo Doprastava povabilo v Bratislavo, ko se bo Sloga podala zopet na Slovaško.

VČERAŠNJA IZIDA TURNIRJA NA OPČINAH: Doprastav - Sokol Indules 2:0 (15:4, 15:9), Sloga Koimpex - OK Fužinar 2:0 (15:6, 15:9). (Inka)

Na sliki (foto Magajna) vodstvo Doprastava in SZ Sloge med obiskom na zgoniškem županstvu.

Na več tekмах po Italiji

Čupin deskar Paolo Kralj se je izkazal

Poleg udeležbe na regatah za Vse državno prvenstvo funboard 1990, so bili v poletnih mesecih deskarji JK Čupa Andrej Sedmak, Erik Zobec in Paolo Kralj stalno prisotni tudi na vseh najvažnejših regatah, ki so se vrstile po italijanskih obalah.

Izmed vseh je bil najbolj »zaposlen« Paolo Kralj. Ob koncu junija je tekmoval na regati Adriatic funboard cup, ki je vsako leto v Ravenni in dosegel oblično 3. mesto v svoji kategoriji. Dva tedna potem pa je bil prisoten na mednarodni regati mesta Fano, kjer je v ostri konkurenci zasedel 15. mesto na končni lestvici.

Najzahtevnejša pa je bila za Kralja regata Chia Classic, ki jo je organiziralo novoustanovljeno združenje PBA Italia (Professional Boardsailors Associated), ki je bila od 25. avgusta do 1. septembra na južni obali Sardinije, v bližini Cagliarija in katere se je udeležilo 54 surfarjev.

To je bila selekcijska regata za profesionalne jadralce na deski; najboljši izmed le-teh naj bi se prihodnje leto udeležili regat za svetovno prvenstvo. Bogata denarna nagrada je na to tekmovalce privabila tudi najvidnejše italijanske deskarje, ki že več let tekmujejo za svetovno prvenstvo, kot so npr. Pietro Pacitto, Paolo Rista in Cesare Cantagalli, ki je svetovno znan po izvajanju mojstrskih likov in skokov na valovih.

V disciplini match race - ob lahmem vetru - je Paolo Kralj postopoma zmagal v vseh selekcijskih preizkušnjah in se preboril v finalno tekmo v dvojici, v kateri se je neuspešno pomeril z italijanskim prvakom Antonellom Ciabattijem ter tako zasedel odlično 2. mesto.

V slalomu pa je Čupin jadralac - v izredni konkurenci in zahtevnih vremenskih pogojih - dosegel 14. mesto na končni lestvici.

Tedenski komentar na Radiu Opčine

Jutrišnji tedenski komentar na Radiu Opčine (začetek ob 18. uri) bo med drugim obsegal tudi naslednje:

NOGOMET: 11-letni sodelavec Radia Opčine Luka Peric ugnal trenerja Milana Sacchia. Amaterski kotiček: Primorec - Andrej Carli: taka bo letošnja 3. amaterska liga.

KOŠARKA: Valter Vatovec, kako se počutiš v tej novi ekipi? 25-letnica Sokola v znamenju dveh turnirjev.

ODBOJKA: Mednarodni turnir na Opčinah od Sloge do Bratislave.

NAMIZNI TENIS: Kras - Bor, Bor - Kras derbi v B ligi.

In še ob koncu: Arianna Bogatec, da ali ne?

Več novosti (nov predsednik in trener) pri naši goriški ženski odbojgarski združeni ekipi

Predvsem pozornost mladim silam

Združena goriška ženska odbojgarska ekipa, ki jo je v dosedanjih sezonah sponsoriziralo podjetje Agorest (sponsor ni bil sicer za letošnjo sezono še potrjen), stopa v peto leto delovanja. Toliko časa poteka namreč sodelovanje, ki sta ga v prvi fazi sklenili na odbojgarskem področju društvi Sovodnje in Dom iz Gorice, kasneje pa sta pristopili še Mladost iz Dobrodo in Briški grič iz Steverjana. Združevanje naj bi po želji pobudnikov prispevalo k medsebojni rasti ženske odbojke na Goriškem in to v skupnem sodelovanju med društvi.

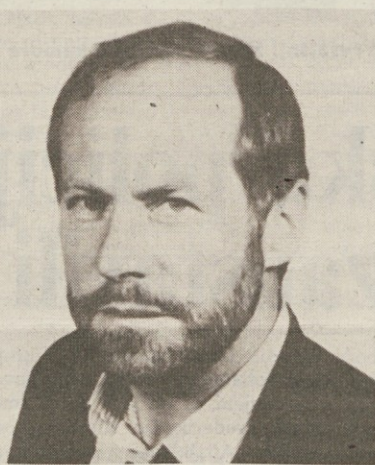
Obracun opravljene dejavnosti je brez dvoma zelo spodbuden in pozitiven. Članska ekipa se je namreč prebila v C-2 ligo, kjer nastopa že nekaj sezon, še pomembnejše je pa dejstvo, da se je okoli Agoresta zbiralo tudi več kot sto odbojkaric iz celotne goriške pokrajine. In prav v tem zadnjem aspektu lahko zabeležimo največji uspeh, ki ga je v tem kratkem obdobju dosegla združena ekipa.

Po poletnem premoru, čeprav za odbojkarice o pravem premoru sploh ne moremo govoriti, stopa ekipa v novo sezono v drugačni preobleki. Novosti je kar precej, še posebno kar se tiče odbojarskega kadra. Po večletnem delu je namreč odstopil od predsedniškega mesta Dino Roner, ki je bil pravzaprav eden izmed glavnih pobudnikov, da je sploh prišlo

do tega meddruštvenega sodelovanja. Njegovo mesto bo prevzel Ivo Rojec, ki je sicer bil že več let v ožjem odboru združene ekipe, tako da bo zagotovljena določena kontinuiteta v delovanju in v snovanju politike ekipe. Naloga, ki čaka novega predsednika gotovo ni lahka, saj se morajo odborniki soočiti z različnimi težavami, ki so pravzaprav prisotne v vseh naših društvih: demografski padec, kar negativno vpliva na sestavo igralnega kadra, pomanjkanje večjega števila odbornikov, ekonomski trenutek, ki ni ravno najbolj spodbuden, in seveda še vse malenkosti, ki so v pozitivnem ali negativnem karakteristika sleherne ekipe.

In če upoštevamo vse te aspekte, predstavlja prav združevanje tisto rešitev iz težav, ki so lahko za posamezno društvo nepremostljive. Zato bo treba v bodoče še bolj strniti vrste in iskati skupne rešitve. Ta misel je bila večkrat izrečena na prvem letošnjem sestanku odbornikov združene ekipe. V tem smislu je bil dosednji odbor še nekoliko razširjen, tako da naj bi ga sestavljali predstavniki vseh društev, ki bi lahko, ozirajoč se na specifične posameznih skupin, bolj utemeljeno načrtovali skupne smernice za bodoče delovanje.

Tudi kar se tiče sestave posameznih ekip, je prišlo do nekaterih novosti. V prvi vrsti gre tudi za delno zamenjavo tiste garniture igralok, ki so predstavljale

Novi trener Jože Cej

pravzaprav jedro ekipe v vseh teh sezonah. Vključevanje mlajših igralok v prvo ekipo je potrdilo, da gleda društvo daljnoročno in da ne išče trenutnih uspehov. Kljub temu da bodo tudi letos branile društvene barve že »stare« znanke, stopa združena ekipa v novo fazo delovanja. Na krmilu nove posadke bo stal novi trener, ki bo zamenjal Mirana Strgarja, ki bo odslej skrbel za miniodbojkarice. Člansko postavbo bo v letošnji sezoni vo-

dil Jože Cej, ki pravzaprav ne potrebuje večjih predstavitev, saj, kljub temu, da ni bil nekaj let aktiven prisoten, je na odbojgarskem področju pravi strokovnjak. Še posebno če bo uspel posredovati igralkam tisto zagrozenost in navdušenost, s katero je sprejel novo nalogo, smo lahko prepričani, da bo ekipa pod njegovo taktirko veliko pridobila. Kot cilj v letošnjem prvenstvu si odborniki niso zastavili dosego večjih uspehov, na podlagi sprememb pa, ki jih bo uvedla federacija v prihodnji sezoni (starostna omejitev igralok), bi se lahko vključevanje mlajših igralok, ki bi si tako pridobile prepotrebne izkušnje, obrestovalo že v bližnji bodočnosti.

Delo združene ekipe pa ne bo uprto samo v člansko ekipo, temveč bo slonelo predvsem na grajenju lastnega pomladka. Pozornost bo tako namenjena mlajšim igralkam, ki bodo lahko nastopale v sezoni 1990-91 v naslednjih prvenstvih: under 18 (trener Metod Tušar), iste igralke naj bi nastopale tudi v prvenstvu II. divizije, under 14 (trener Joško Prinčič) ter seveda v minivolleyu (trener in koordinator Miran Strgar). Barve združene odbojarske ekipe naj bi v novi sezoni branilo več kot 70 deklet, kar je že svojevrstni uspeh in je ponoven dokaz, da je bila pot, ki so jo društva ubrala pred petimi leti, pravilna. (MAL)

obvestila - obvestila

KOŠARKARSKA SEKCIJA
SZ DOM
sporoča, da bo v torek, 18. t. m., ob 15.45 prvi trening minibasketa v telovadnici Kulturnega doma v Gorici.

ŠD POLET
prireja 19. t. m. ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah predavanje "Moderna priprava športnega tekmovalca". Predaval bo psihater dr. Janez Rojšek.

ŠD KONTOVEL
PLESNORITMIČNI ODSEK
Zbor ritmičark v novi sezoni bo v torek, 18. t. m., na društvenem športnem igrišču od 15.30 naprej. Vabljeni nove in dosedanje ritmičarke.

SHINKAI KARATE KLUB
obvešča, da so se pričeli treningi v občinski telovadnici na Proseku, Ul. S. Nazario, in to začasno ob torkih in četrkih od 18. do 21. ure, razdeljeni po starosti in stopnjah. Za informacije tel. na št. 327342.

ŠD POLET
KOTALKARSKA SEKCIJA
obvešča, da so odprta vpisovanja za nove tečajnike (letnike 1983/84) in tudi za druge ljubitelje kotalkanja. Interesenti naj se javijo na Poletovem kotal-

kališču od 18. do 20. ure vsak dan, razen sobote in nedelje, (tel. 211758).

ŠD MLADINA
obvešča, da se nadaljujejo skupni treningi smučarjev in rolkarjev ob sredah ob 18. uri. Zbirališče na igrišču Doma A. Sirk. Ker je v polnem teku prvi test, je zaželen polna udeležba.

ŠK KRAS
ŽENSKI ROKOMET
obvešča, da bo sestanek in zatem prvi trening jutri, 17. t. m., ob 20. uri v Športno-kulturnem centru v Zgoniku. Vabljeni so še posebno nova dekleta. Za informacije telefonirajte na št. 251005.

OK VAL IN NAŠ PRAPOR
obvešča, da je v teku vpisovanje za tečaj miniodbojke (letniki 1980/81/82/83). Vpisovanje sprejemajo na tajništvo (Giorgio Corva) vsak dan med 13.30 in 15.00. Telefon 521420.

SK DEVIN
organizira ob Oktoberfestu štiridnevni izlet v Salzburg in München od 21. do 24. t. m. Za vpisovanje in informacije Jordan Purič, tel. 327196, in Bruno Škerk, tel. 200236.

V sredo na Opčinah

Predaval bo dr. Rojšek

V sredo, 19. t. m., bo v organizaciji ŠD Polet v Prosvetnem domu na Opčinah ob 20. uri zanimivo predavanje na tudi, kajpak, privlačno temo »Moderna priprava športnega tekmovalca«. Predaval bo znani slovenski psihater dr. Janez Rojšek. Prepričani smo, da se bodo predavanja udeležili številni naši športni delavci in ljubitelji športa, a ne samo ti, temveč tudi starši, učitelji, profesorji itd., saj je dr. Rojšek znan po tem, da nazorno in enostavno predstavi tudi bolj »zapletene« teme. Slovenski strokovnjak pa se bo v svojem posegu dotaknil novih oprijemov trenerjev v individualnem in skupinskem športu, govoril bo o psihiki in fizični pripravi tekmovalca ter o vlogi in pomenu trenerja, staršev in šole v športnem udejstvovanju.

Mislimo, da so teme vsekakor zanimive in vabljive ter gotovo zelo koristne kot priprava za naše trenerje in športne delavce. Večera z dr. Rojškom ne gre torej zamuditi.

Danes stopata na skupno življenjsko pot

ERIKA CIBIC
in
PETER ŽERJAL

Vse najboljše jima želi
SZ Jadran

Danes se vzameta

ERIKA CIBIC
in
PETER ŽERJAL

Obilo sreče jima želi
Košarkarska sekcija ŠD Polet

adriaimpex
UVOZ-IZVOZ PREDSTAVNIŠTVA D. D.

POOBlašČENI IZVOZNIKI

IVECO FIAT LANCIA PIRELLI COMETTO

34132 Trst, Ul. Geppa 9, tel. (040) 369220 - Telex 460231 ADEXI - Fax (040) 369112
34170 GORICA, Ul. dell'Industria 6 - tel. (0481) 522012

Hipodrom na Montebellu

DANES PRVA DNEVNA DIRKA
s pričetkom ob 15. uri

□ □ □

GOSTJE IZ VSE ITALIJE
BODO PRISOTNI NA DIRKI
»GENTLEMEN«

FARCO
FINE CHEMICALS

s. r. l.

KEMIJA
FARMACEVTIKA

34132 TRST
Ul. del Lavatoio 4
Tel. (040) 365424
Telex: 461012
Telefax: (040) 363918

Filiala GORICA:
Ul. Trieste 160 - Tel. (0481) 20769

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 5 - din, naročnina za zasebnike mesečno 70 - din, polletno 390 - din, letno 780 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mail oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

nedelja, 16. septembra 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax (040) 772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax (0481) 532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Kvestor Mattera je prepričan, da med organiziranim kriminalom narašča brezvladje

Spet nizkoten podvig neapeljske kamore Med tremi nedolžnimi žrtvami tudi otrok

NEAPELJ — Neapeljska kamora je ponovno udarila, žal pa je šel tudi tokrat udarec »mimo«. Ob zori so neznanci vdrl v kavarno na glavnem zelenjavnem trgu in začeli slepo streljati v trojico navzočih. Dva sta bila na mestu mrtva, eden pa se bori s smrtjo. Med žrtvami je komaj dvanajstletni fant, ki je kljub rosnosti mladosti delal v kavarni. Preiskovalci so ugotovili, da nobena od žrtev ni bila dejanska tarča kriminalcev, saj ni nihče imel posla z mestno kamoro. Bržčas so morilci vzeli na piko brata ene od žrtev, ki pa je včeraj zjutraj nekoliko zakasnili.

V dolgi verigi umorov, ki so terjali življenje treh nedolžnih otrok, imena niso več važna. Prav tako izgubi na teži dejstvo, da je vlada prav pred kratkim in ravno v Kampenji okrepila število policistov in karabinerjev. Ljudje ne zaupajo več ne institucijam ne silam javnega reda, še zlasti, ko morajo otroci plačevati za norost posameznikov. V Kampenji je kamora v zadnjih 48 urah ubila deset ljudi, od teh jih je bilo šest iz Neaplja in okolice. Med številnimi komentariji je bil morda še najbolj zgovoren komentar neapeljskega kvestorja Vita Matere (več let je delal v Trstu), ki meni, da gre za očiten znak naraščajoče neor-

ganiziranosti med posameznimi družinami kamore. Boj za oblast je že tako srdit, da morilci ukrepajo po lastni presoji, ne javečkrat gre za čisto osebnostne zamere, ki nimajo s pravili kamore nobenega opravka. Tudi organizirani kriminal ima namreč stroga pravila igre: umreti morajo tisti, ki so se dejansko prekršili, umreti morajo izdajalci in prodanci, ne pa ženske in še manj otroci. Kvestor Mattera je prepričan, da ima kljub vsemu to kršenje pravil svojo pozitivno plat: organizirani kriminal ni več tako organiziran, samozvani šefi podtalnega življenja so vse bolj nespreni in neprevidni in torej toliko bolj ranljivi, saj jih nihče ne ščiti. To seveda še ne pomeni, da ozdravitev te globoke družbene rane ni daleč, prav obratno, položaj, kakršen je nastal, narekuje, da moramo še bolj okrepiti nadzorstvo, pravi Mattera. Dejstvo, da med kamoro narašča brezvladje, pa je kvestor utemeljil s podatki: v zadnjih mesecih so se znašli za zapahi nekateri vidni šefi kamore, kot sta na primer Carmine D'Antuono in Michele D'Alessandro. Obračunavanje med tema družinama je v treh letih pokosilo več kot štirideset življenj.

Včerajšnji žrtvi neapeljske kamore

(Telefoto AP)

Atentat razdejal krajevno RTV v glavnem mestu Gorskega Karabaha

MOSKVA — Močan peklenjski stroj je prejšnjo noč razdejal radijsko in televizijsko postajo v Stepanakertu, glavnem mestu azerbajdžanske avtonomne oblasti Gorski Karabah, kjer živijo pretežno Armenci.

Kot poroča tiskovna agencija Tass, eksplozija ni terjala človeških življenj, škoda je ogromna, tako da postaja ne bo več dni uspela oddajati svojih programov. Oblasti niso do sedaj odkrile krivcev, ki jih iščejo predvsem med azerbajdžanskimi skrajneži. Stepanakertska krajevna RTV občasno posreduje tudi oddaje v armenščini, kar je za azerbajdžanske skrajneže izdaja, ker smatrajo, da je Gorski Karabah azerbajdžanski. V zapleteni zakavkaški stvarnosti pa bi lahko bil petkov atentat celo delo armenskih provokatorjev. V vsem Zakavkazju smo namreč priča namerni dezinformaciji, vsakodnevnim provokacijam in nedopustnemu podžiganju nacionalističnih strasti.

Vsi dosedanja poskusi pomiritve so se namreč izjalovili, saj Moskva ne more pristati na armenske zahteve, naj popravi krivico iz leta 1923, tako da Gorski Karabah vrne Armeniji, ker bi to sprožilo plaz podobnih zahtev v drugih krajih Sovjetske zveze.

Kuvajtski zoo vir prehrane iraške vojske

KUVAJT — Iraški vojaki v Kuvajtu nimajo hrane in pijače na pretek, kot trdi Sadam Husein. Mednarodna organizacija za zaščito živali je namreč ugotovila, da so lačni vojaki rešili problem pičle prehrane tako, da so pobili in spekli več živali iz živalskega vrta v Kuvajtu. Več kletk, kjer so živele razni ptiči, je namreč že zdavnaj praznih, prav tako se je število gazel drastično skrčilo. Po prvem obračunu se je pokazalo, da je živalski vrt osiromašen za skoraj tri četrte nekdanjega favnišničnega bogastva. Večji del ostalih »neuporabnih« živali pa bo v kratkem poginilo zaradi popolnega pomanjkanja nege.

Južnoafriška policija napovedala ukrepe ki naj bi zaustavili vsakodnevne pokole

JOHANNESBURG — Gre za pravo mesarsko klanje! Črnske južnoafriške grupacije se že poldrugi mesec brez prestanka pobivajo. Položaj je v satelitskih mestih južnoafriške prestolnice in Pretorie postal skrajno dramatičen. Do danes so varnostni organi našli že preko 800 mrtvih, kar je vsekakor pretresljiv podatek, ki zgovorno dokazuje mero nasilnega stanja v črnskih predelih.

Včeraj se je oglašil vodja policije v Johannesburgu, general Gerrit Erasmus, ki je napovedal nove ukrepe policijskih agentov, da bi na ta način skušali umiriti naraščajoče nasilje. Pobornosti sicer ni navedel, saj bodo posamezne ukrepe izpopolnjevali po potrebi. General je povedal, da bodo v primeru nadaljnjih krivavih spopadov uvedli tudi policijsko uro. Poleg tega naj bi z bodočo žico zagradili domove, kjer so nastanjeni samski delavci, na vsa policijska vozila pa

bodo vgradili lahke brzostrelke. Ukrepi policije iz Johannesburga so tesno povezani s srečanjem, ki ga je v petek imel predsednik Frederik De Klerk s podpredsednikom Afriškega narodnega kongresa ANC Nelsonom Mandelo.

Policija je medtem uvedla številne postojanke na vseh važnejših cestah, ki pečujejo v črnski geto Soweto. V prejšnjih dneh so neznanci med neredi ubili štiri policiste, tri črnce in enega belca. Skupina prenapetežev pa je vdrla na vlak, kjer je usmrtila večje število nedolžnih potnikov in zanetila požar na vagonih. Policija bo v naslednjih dneh segla tudi po helikopterjih, poostrišla pa bo predvsem preglede ob vstopu in izstopu v bedna naselja barak, kjer živijo revni črnci.

Na sliki (foto AP): dramatični prizor »človeške baklje« v Južni Afriki.

Bo srečnežu uspelo odnesti kar 100 milijonov dolarjev?

MIAMI — Loterijska mrzlica je na Floridi dosegla maksimum. V Miami namreč dobesečno derejo cele trume neukrotljivih igralcev lota, ki bi želeli odnesti domov res zavidljiv kupček denarja - celih 100 milijonov dolarjev (približno 120 milijard lir). Zgodilo se je namreč, da ni nikomur v zadnjih štirih tednih uspelo uganiti serije šestih števil, ki so jih prireditelji nagradne igre izžrebali. Tako je zmagovalni denarni sklad neverjetno narastel, z njim pa tudi število Američanov, ki se želijo preizkušati s srečo. Na Florido prihajajo od vsepovsod, nekateri celo iz Mehike in Venezuele. Do petka so prodali že okrog 14 milijonov listkov, to število pa se bo v naslednjih urah prav gotovo še povišalo.

Začelo se je dolgo čakanje na rezultate prve genetske manipulacije na človeku

WASHINGTON — Po prvem genetskem poizkusu na štiriletni deklici, ki so ji v petek vbrizgnili genetsko »popravljen« bela krvna telesca, da bi obnovili njen imunski sistem, se je začelo sedaj zamudno čakanje, ki bo lahko trajalo od šest mesecev do enega leta. Šele tedaj bo jasno, če je bila ekipa zdravnikov iz marylandskega National Institute of Health na pravi poti.

Deklica je že od rojstva brez imunološkega sistema, tako da je zanj tudi najbolj banalna okužba lahko usodna. Ti »bubble boys« kot jim pravijo Američani, so bili do

nedavnega od rojstva prisiljeni živeti v popolnoma sterilnem okolju, v pravem plastičnem »mehurčku«. Sedaj pa redno prejemajo injekcije nekega posebnega preparata, ki začasno obnavlja imunološki sistem in preprečuje najhujše okužbe. Tako zdravljenje pa le olajša kratkotrajno življenje teh otrok, ki le v redkih primerih preživijo svoj deseti rojstni dan. Nič čudnega torej, da je zanimanje za sedanji poizkus genetske manipulacije izredno. Če se bodo začele genetske »popravljen« celice množiti, je velika verjetnost, da se bo trajno obnovil njen imunološki sistem.

Izredna ponudba
pršuta SAN DORLIGO
s kostjo in brez kosti

DUKE
grandi marche

INDUSTRIJSKA CONA - TRST
Strada Monte d'Oro 332
(Dolga krona)
Tel.: 820334-5-6 Telex: 460237
Avtobus: 23 - 40 - 41
PROSTORNO PARKIRIŠČE

ODPRTO VSAK DAN - TUDI OB PONEDELJKIH
od 9. do 13. in od 15. do 19. ure